

PROGRAM ROZVOJA MESTA POPRAD NA ROKY 2016 – 2022 S VÝHLĎOM DO ROKU 2040

**(PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA MESTA POPRAD NA ROKY 2016- 2022 S VÝHLĎOM DO
ROKU 2040)**

**aktualizácia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
mesta do roku 2015**

Spracovateľ :

Mesto Poprad
Nábřežie Jána Pavla II. 2802/3
058 01 Poprad

Zodpovedný riešiteľ :

Ing. Igor Wzoš
Mgr. Marta Kurpášová
Ing. Jozef Durbák

Externí spolupracovníci :

Prof. Ing.arch. Maroš Finka, PhD.
Ing. Vladimír Ondrejička, PhD.
Ing.arch. Martin Baloga, PhD
Mgr. Silvia Ondrejičková
Ing. Ľubomír Jamečný, PhD.
Ing. Milan Husár
Bc. Marián Špacír
Bc. Matúš Pružinec

Obsah

Obsah.....	3
Úvod.....	6
1. Analytické východiská.....	8
1.1 Socio-ekonomická analýza.....	8
1.1.1 Rozvojový potenciál a ľudské zdroje.....	8
1.1.2 Ekonomika územia.....	13
1.1.3 Ekonomika samosprávy.....	16
1.1.4 Bývanie a bytový fond.....	17
1.1.5 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra.....	18
1.1.6 Partnerstvá a spolupráca.....	27
1.2 Územno-technická analýza.....	29
1.2.1 Základné údaje o území.....	29
1.2.2 Doprava.....	30
1.2.3 Technická infraštruktúra.....	40
1.2.4 Rozvojové plochy.....	45
1.2.5 Sídlišká.....	46
1.2.6 Urbánna bezpečnosť.....	47
1.2.7 Limity využitia územia.....	48
1.3 Prírodno-environmentálna analýza.....	49
1.3.1 Geomorfologické členenie.....	49
1.3.2 Klimatické podmienky.....	49
1.3.3 Fauna a flóra.....	50
1.3.4 Ovzdušie.....	51
1.3.5 Voda.....	51
1.3.6 Pôda.....	52
1.3.7 Žiarenie.....	53
1.3.8 Odpadové hospodárstvo.....	53
1.3.9 Zelená infraštruktúra.....	55
1.3.10 Limity využitia územia.....	58
1.4 Analýza realizovaných stratégií.....	59
1.4.1 Strategické dokumenty mesta Poprad.....	59
1.4.2 Strategické dokumenty Prešovského samosprávneho kraja.....	59

1.4.3 Realizované projekty v meste Poprad.....	62
1.5 Požiadavky a očakávania stakeholderov.....	63
1.5.1 Dotazníkový prieskum požiadaviek, potrieb, očakávaní obyvateľov mesta Poprad.....	63
1.5.2 Stretnutia – verejné diskusie s obyvateľmi mesta Poprad.....	65
1.6 Syntéza analytických východísk.....	69
1.6.1 SWOT analýza, TOWS matica, strom problémov a benchmarking.....	69
1.6.2 Kľúčové disparity, hlavné faktory rozvoja a priestorovo relevantné trendy.....	72
2. Strategická časť Programu rozvoja mesta Poprad.....	75
3.1 Vízia mesta Poprad – výhľad do roku 2040.....	76
3.2 Globálny cieľ.....	77
3.3 Rozvojová stratégia mesta Poprad.....	78
Prierezový špecifický cieľ - Smart m(i)esto Poprad.....	79
Špecifický cieľ č. 1 - Smart ekonomika.....	79
Špecifický cieľ č. 2 – Kvalita života.....	80
Špecifický cieľ č. 3 – Cestovný ruch.....	83
Špecifický cieľ č. 4 – Partnerstvo.....	84
Špecifický cieľ č. 5 – Smart governance.....	85
3. Programová časť - opis rozvojovej stratégie.....	86
Priorita 1.1 – Poprad – ekonomické a inovačné centrum regiónu.....	86
Priorita 1.2 – Ekomesto a energetická bezpečnosť.....	88
Priorita 2.1 – Služby v meste.....	91
Priorita 2.2 – Doprava.....	95
Priorita 2.3 – Bývanie.....	99
Priorita 2.4 – Ekosystémové služby v meste.....	101
Priorita 3.1 – Zaži Poprad.....	105
Priorita 3.2 – infraštruktúra cestovného ruchu.....	107
Priorita 4.1 – Územné partnerstvo.....	108
Priorita 4.2 – Komunitné partnerstvo.....	110
Priorita 5.1 – Identita mesta.....	111
Priorita 5.2 – Manažment územia.....	112
4. Finančný plán PRM Poprad.....	116
5. Implementačná časť - Programu rozvoja mesta Poprad.....	124
Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie a proces monitorovania a hodnotenia.....	124
Akčné plány implementácie PRM Poprad.....	126

Záver.....	133
Zdroje.....	134

Úvod

Základným nástrojom strategického socio-ekonomického plánovania mesta Poprad je Program rozvoja mesta Poprad pre roky 2016 – 2022, s výhľadom do roku 2040 (ďalej len PRM Poprad). Tento dokument definuje rozvojovú stratégiu mesta, vrátane jej dlhodobého výhľadu do roku 2040 zhmotneného do vízie rozvoja mesta Poprad.

Mesto Poprad ako zodpovedná samospráva si je vedomá svojej významnej pozície lídra rozvojových procesov na území mesta, preto je stratégia rozvoja mesta definovaná v dokumente PRM Poprad, tvorená s ohľadom na potreby kľúčových stakeholderov, vnútorné potenciály a tradície a identitu územia. Celý proces tvorby dokumentu, ale i jeho následná plánovaná implementácia, bola tvorená v kontexte základných princípov udržateľnej a efektívnej samosprávy a regionálneho rozvoja, ako sú kooperácia, koordinácia, partnerstvo a participácia.

PRM Poprad je vypracovaný v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení novely č. 309/2014 Z.z. a príslušnej metodiky tvorby strategického rozvojového dokumentu uverejnenej Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja v roku 2015. Mesto Poprad vedomé si svojej líderskej pozície v kontexte regionálneho rozvoja pristúpilo k tvorbe dokumentu PRM Poprad progresívne, keď na jeho tvorbu využilo primárne vlastné kapacity Mesta podporené externými odborníkmi na jednotlivé oblasti priestorového rozvoja a to hlavne odborníkov z Centra urbánnej bezpečnosti a SPECTRA Centra excelencie EÚ pri Slovenskej technickej univerzite v Bratislave.

Poslanie dokumentu PRM Poprad 2016 – 2022

Poslaním dokumentu PRM Poprad je zdefinovať jasný a zrozumiteľný dlhodobý rámec rozvoja mesta Poprad, prostredníctvom vízie a k nej príslušných cieľov, ktoré sú ďalej konkretizované do jednotlivých priorít a k nim príslušných opatrení a aktivít. Poslaním dokumentu nie je presne definovať jednotlivé investičné aktivity, ale vytvoriť ucelenú stratégiu, umožňujúcu koordináciu a kooperáciu rozvojových aktivít za aktívnej participácie kľúčových aktérov územia (stakeholderov) s významným synergickým efektom na územie mesta, ale i okolitý región.

Základným východiskom pre stratégiu sú miestne podmienky a špecifiká, ktoré sú prostredníctvom opatrení a aktivít kapitalizované do pozitívnych efektov s priamym dopadom na kvalitu života obyvateľov, ekonomický rozvoj územia s dôrazom na produkciu s vyššou pridanou hodnotou, energetickú sebestačnosť, cestovný ruch, rozvoj komunít ako i regionálneho partnerstva.

Participácia stakeholderov na tvorbe PRM Poprad

Rešpektovanie požiadaviek a potrieb stakeholderov, je jedným zo základným predpokladov udržateľnej a efektívnej stratégie rozvoja, vytvárajúcej prostredie podporujúce participáciu a angažovanosť stakeholderov, či už ide o subjekty ekonomického, sociálneho, kultúrneho alebo iného spoločenského života, alebo o miestne komunity, či jednotlivcov na území mesta.

Z tohto dôvodu Mesto Poprad pri tvorbe dokumentu kládlo dôraz na vytvorenie možností aktívnej participácie stakeholderov, a to najmä aktívnou komunikáciou o procese tvorby, verejnými prerokovaniami s verejnosťou v jednotlivých mestských častiach, ako i rozsiahlym prieskumom na vzorke 1400 respondentov. Očakávania a potreby obyvateľov získané prostredníctvom týchto nástrojov boli zosumarizované a sú súčasťou východísk pre tvorbu stratégie (Kapitola 1.5).

Aktívna participácia je rovnako princípom, ktorý bol implementovaný i do procesov monitorovania a hodnotenia implementácie tejto stratégie (Kapitola 5).

1. Analytické východiská

Analytická časť kolektuje dáta, informácie a údaje o území vrátane ich sumarizácie a interpretácie prostredníctvom vybraných nástrojov (napr. SWOT analýza, matica TOWS, strom problémov a pod.).

1.1 Socio-ekonomická analýza

Táto kapitola obsahuje informácie o základných demografických, ekonomických a sociálnych východiskách, ktoré zohrávajú úlohu pri rozvoji obce.

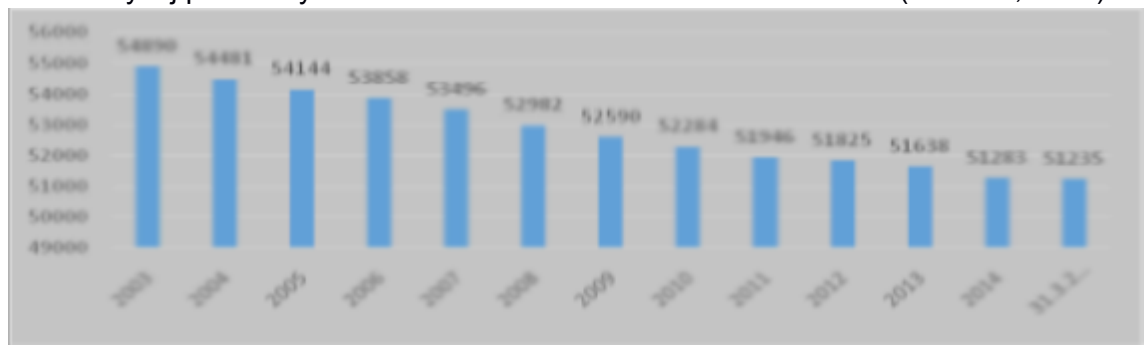
1.1.1 Rozvojový potenciál a ľudské zdroje

V tejto časti sú opísané demografické údaje a trendy a štruktúra ľudských zdrojov na základe rôznych ukazovateľov.

Vývoj počtu obyvateľov- mesto Poprad

Nasledujúci graf prezentuje vývoj počtu obyvateľov v posledných rokoch. V grafe možno sledovať klesajúcu tendenciu vývoja počtu obyvateľov. Za posledných 11 rokov možno sledovať úbytok viac než 3 600 obyvateľov.

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov v meste v období rokov 2003 – 2015 (REGOB, 2015)

Nasledujúca tabuľka obsahuje údaje o prírastku resp. úbytku obyvateľstva. Keďže v území sledujeme pravidelný prirodzený prírastok, úbytok obyvateľstva je spôsobený najmä sťahovaním obyvateľstva. Najvýraznejší úbytok bol zaznamenaný v roku 2008.

Tabuľka 1: Údaje o prírastku resp. úbytku obyvateľstva v meste Poprad v rokoch 2003 - 2015 (REGOB, 2015)

Rok	počet obyv.	prist'ahovanie	odst'ahovanie	mechanický prírastok / úbytok	narodenie	úmrtie	prirodzený prírastok / úbytok	Prírastok / úbytok celkom
2003	54 890	566	1 100	-534	472	347	125	-409
2004	54 481	516	1 113	-597	518	330	188	-409
2005	54 144	515	937	-422	468	383	85	-337
2006	53 858	511	904	-393	476	369	107	-286
2007	53 496	514	1 005	-491	486	357	129	-362
2008	52 982	465	1 065	-600	468	382	86	-514

2009	52 590	523	1 056	-533	522	381	141	-392
2010	52 284	482	901	-419	484	371	113	-306
2011	51 946	493	902	-409	466	389	77	-338
2012	51 825	581	818	-237	505	389	116	-121
2013	51 638	627	936	-309	502	380	122	-187
2014	51 283	585	940	-355	416	416	0	-355
31.3.2015	51 235	169	228	-59	125	106	19	-48

Do mesta Poprad v zmysle údajov ŠODB 2011 denne prichádza za prácou **9 207** obyvateľov a za školskými povinnosťami **3 742** obyvateľov. Denne odchádza do iných obcí za prácou **5 892** obyvateľov a za školou **2 069** obyvateľov. To v úhrne znamená denný nárast o **4 988** obyvateľov. V tomto údaji nie sú zahrnutí obyvatelia dochádzajúci za službami a inými aktivitami.

Vývoj počtu obyvateľov - okres Poprad

V nasledujúcom grafe a tabuľke je možno sledovať vývoj počtu obyvateľov v celom okrese Poprad. Mierny prírastok obyvateľstva je spôsobený najmä pravidelným prirodzeným prírastkom obyvateľstva.

Graf 2: Vývoj počtu obyvateľov v okrese Poprad v období rokov 2003 – 2014 (ŠÚ SR, 2015)

Tabuľka 2: Údaje o prírastku resp. úbytku obyvateľstva v okrese Poprad v rokoch 2003 - 2014 (ŠÚ SR, 2015)

Rok	počet obyv.	prist'ahovanie	odst'ahovanie	mechanický prírastok / úbytok	narodenie	úmrť	prirodzený prírastok / úbytok	Prírastok / úbytok celkom
2003	104 356	587	947	-360	1 062	872	190	-170
2004	104 320	589	1046	-457	1 190	769	421	-36
2005	104 326	586	928	-342	1 189	841	348	6
2006	104 333	608	958	-350	1 182	825	357	7
2007	104 481	718	919	-201	1 149	800	349	148
2008	104 508	668	987	-319	1 173	827	346	27
2009	104 827	702	840	-138	1 314	857	457	319
2010	105 068	640	814	-174	1 848	833	415	241
2011	104 002	544	778	-234	1 245	870	375	141
2012	104 297	692	670	22	1 114	841	273	295
2013	104 411	744	910	-166	1 110	830	280	114
2014	104 494	778	909	-131	1 047	833	214	83

Vývoj počtu obyvateľstva podľa častí mesta

V nižšie uvedenej tabuľke sa uvádzajú demografické údaje o obyvateľstve v jednotlivých častiach mesta Poprad. V časti Veľká je najvyšší podiel populácie mesta (okrem časti Poprad - centrum).

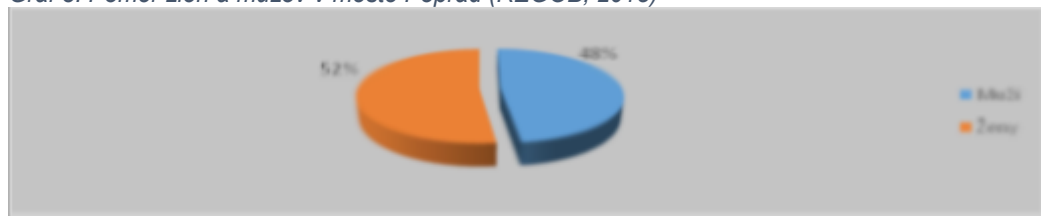
Tabuľka 3: Vývoj počtu obyvateľov v častiach mesta Poprad v rokoch 2012 - 2015 (REGOB, 2015)

Časti mesta	Počet obyvateľov				Zmena počtu obyvateľov (dec.2012-mar.2015)	Percentuálny pokles / nárast obyvateľov	Podiel v meste k 31.3.2015
	2012	2013	2014	31.3.2015			
Veľká	4 649	4 633	4 613	4 626	- 23	- 0,5 %	9,03 %
Spišská Sobota	2 855	2 848	2 882	2 815	-40	- 1,4 %	5,49 %
Matejovce	2 909	2 806	2 862	2 876	-33	- 1,13 %	5,61 %
Stráže	622	614	594	595	-27	- 4,34 %	1,16 %
Kvetnica	192	193	196	197	5	2,6 %	0,38 %
Poprad - centrum	40 598	40 544	40 136	40 126	-472	- 1,16 %	78,32 %
Mesto spolu	51 825	51 638	51 283	51 235	-590	- 1,14 %	

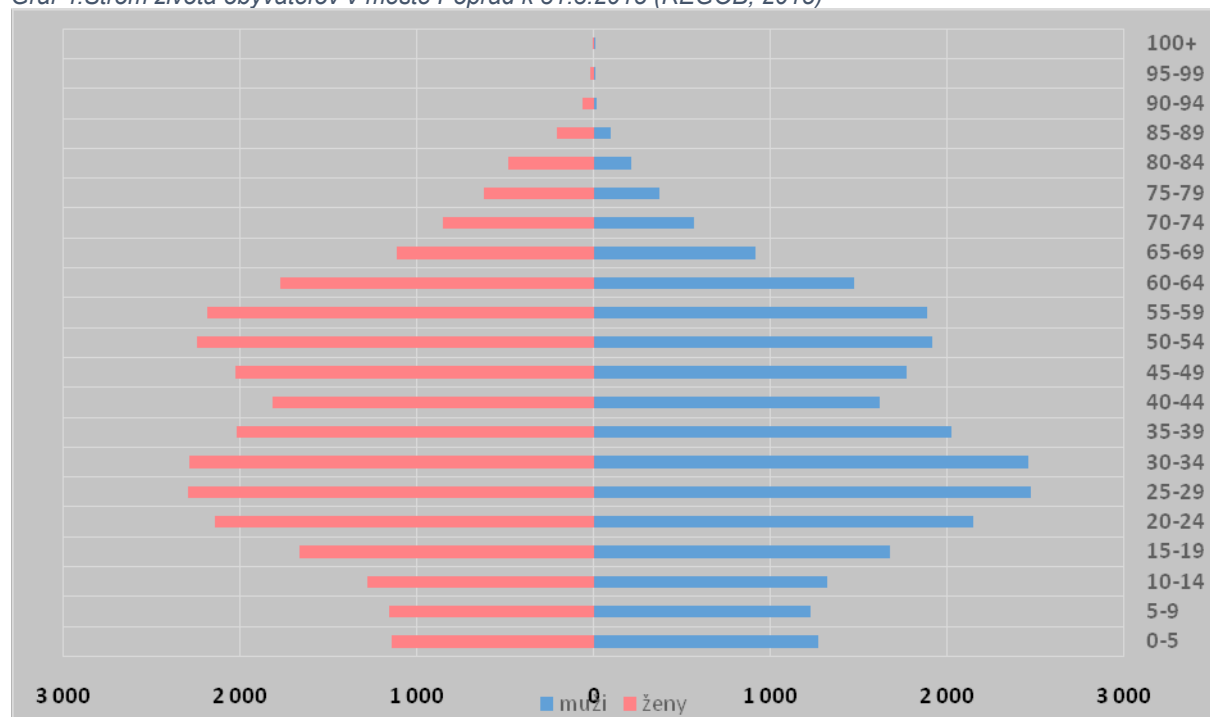
Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia a veku

Percentuálny pomer žien a mužov žijúcich v meste Poprad k 31.3.2015 je 51,9 % ku 48,1 %. Strom života zobrazuje zastúpenie obyvateľstva vo vekových skupinách, najpočetnejšou vekovou skupinou sú obyvatelia vo veku 25-29 rokov, čo spolu s indexmi starnutia a populačnej dynamiky hovorí o pomerne mladom obyvateľstve. Index populačnej dynamiky na úrovni 133,37 hovorí o stabilnom type populácie.

Graf 3: Pomer žien a mužov v meste Poprad (REGOB, 2015)

Graf 4: Strom života obyvateľov v meste Poprad k 31.3.2015 (REGOB, 2015)

Tabuľka 4: Veková štruktúra obyvateľstva v meste Poprad (REGOB, 2015)

Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek	Index populačnej dynamiky	Index starnutia
7 406	39 903	5 553	133,37	74,98

Na základe nižšie uvedeného možno konštatovať, že časťou s najmladším obyvateľstvom sú Matejovce, naopak s najstarším obyvateľstvom sú Veľká a Spišská Sobota.

Tabuľka 5: Veková štruktúra obyvateľstva v častiach mesta v rokoch 2003 - 2015 (REGOB, 2015)

Časti mesta	Vek 0 - 15			Vek 15 - 60			Vek 60+		
	2003	2009	2015	2003	2009	2015	2003	2009	2015
Veľká	763	651	625	2 986	2 984	2 857	826	970	1 144
Spišská Sobota	447	404	412	1 887	1 736	1 642	520	645	761
Matejovce	564	532	583	2 022	1 955	1 871	314	352	422
Stráže	109	88	78	410	422	386	109	122	131
Kvetnica	55	39	38	139	125	111	49	54	48
Poprad - centrum	7 892	5 809	5 670	31 390	29 862	29 791	4 346	5 840	6 292
Mesto spolu	9 830	7 523	7 406	38 834	37 084	36 658	6 164	7 983	8 798

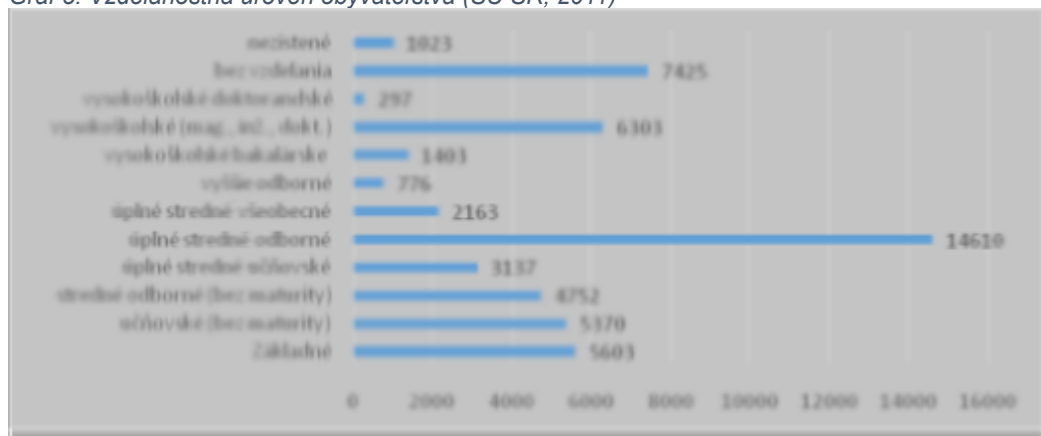
Hustota osídlenia

Rozloha (km ²)	Hustota osídlenia (obyv./km ²)
63,11	811

1.1.1.1 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Najvýznamnejšie je zastúpené obyvateľstvo s úplným stredným vzdelaním s maturitou ako najvyšším ukončením stupňom vzdelania. Vysokoškolsky vzdelané obyvateľstvo je v meste zastúpené v počte viac než 8 000 obyvateľov.

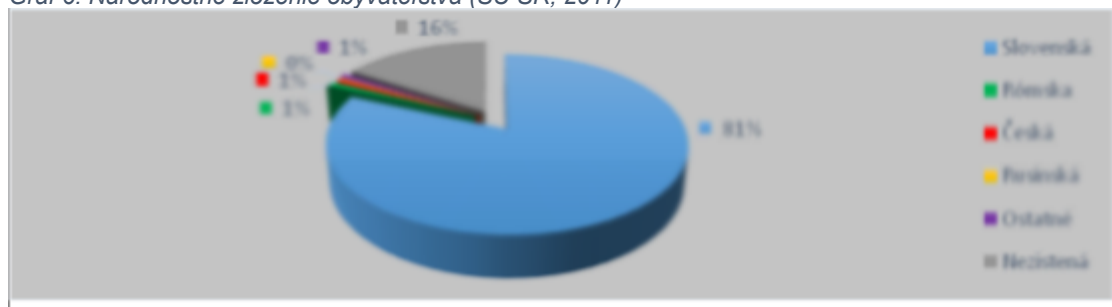
Graf 5: Vzdelanostná úroveň obyvateľstva (ŠÚ SR, 2011)

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Národnostná štruktúra obyvateľstva v meste Poprad je podľa údajov Štatistického úradu SR tvorená z 81% slovenskou národnosťou, z ostatných národností má najväčší podiel rómska v celkovom počte 450 čo predstavuje 1%.

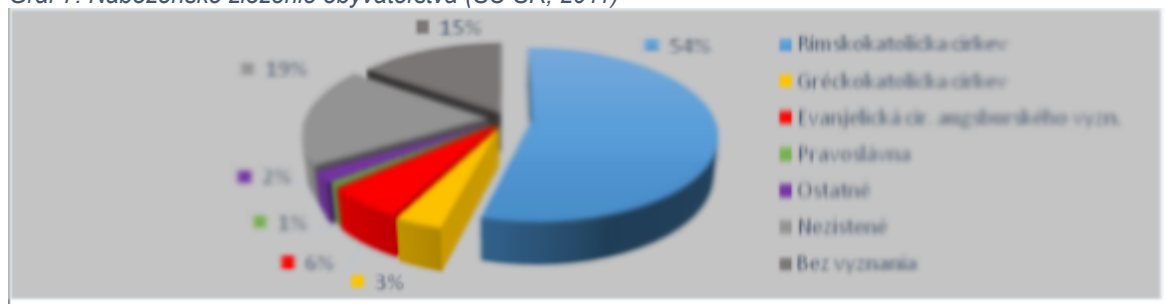
Graf 6: Národnostné zloženie obyvateľstva (ŠÚ SR, 2011)

Náboženská štruktúra obyvateľstva

V rámci vierovyznania väčšina obyvateľstva je Rímskokatolíckej cirkvi, obyvateľstvo Evanjelickej cirkvi tvorí podiel 6%.

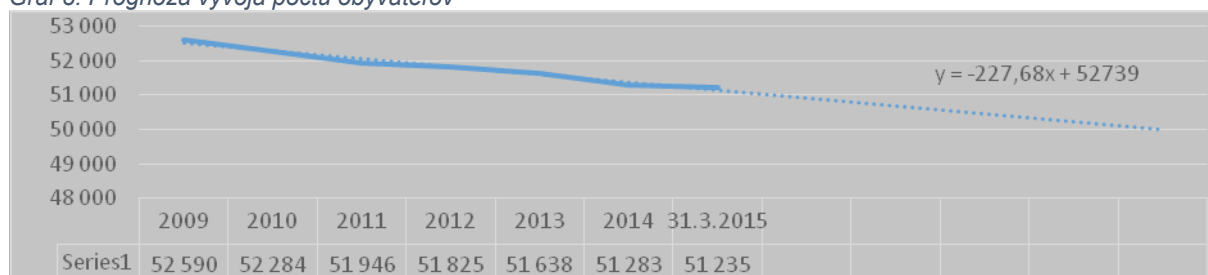
Graf 7: Náboženské zloženie obyvateľstva (ŠÚ SR, 2011)

Prognóza vývoja počtu obyvateľov

Pre prognózu vývoja počtu obyvateľov bola využitá metóda extrapolácie údajov z obdobia 2009-2015 s využitím lineárnej funkcie, ktorá je znázornená v nasledujúcom grafe. Extrapolácia s využitím lineárnej funkcie znamená pokračovanie v nastúpenom trende aj v budúcnosti. Prognóza predpokladá, že počet obyvateľov klesne pod 50 000 v roku 2020. V grafe je uvedená funkcia, na základe ktorej je možné definovať predpokladaný počet obyvateľov v danom roku.

Graf 8: Prognóza vývoja počtu obyvateľov

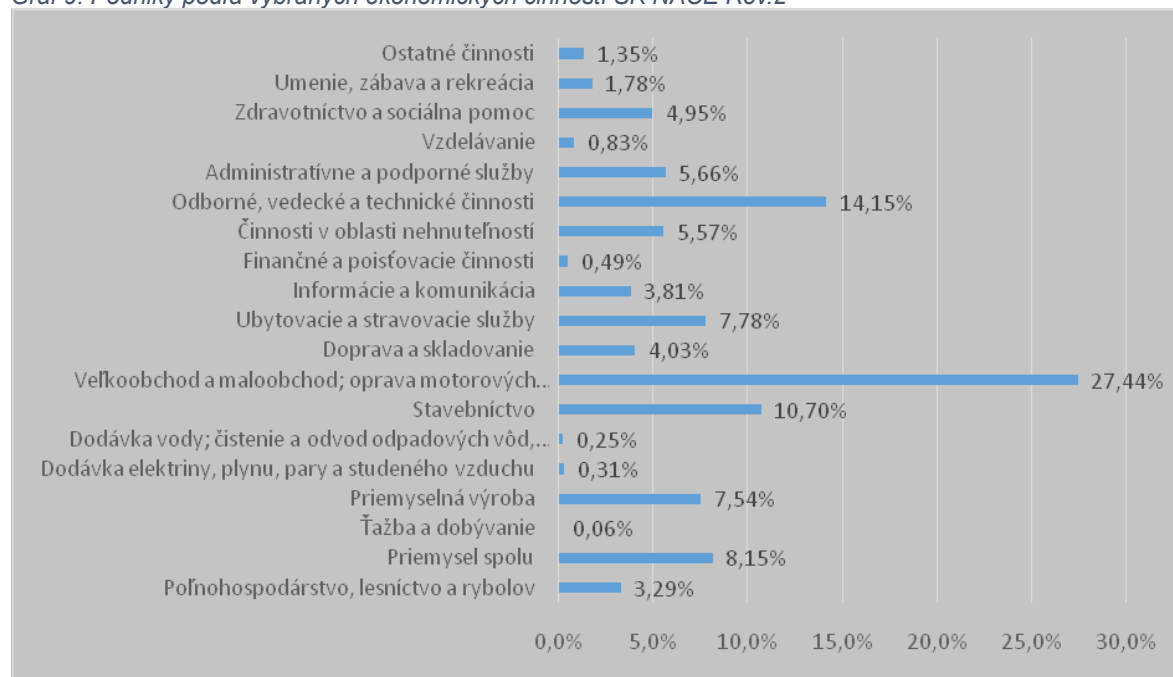
1.1.2 Ekonomika územia

Štruktúra podnikateľských subjektov

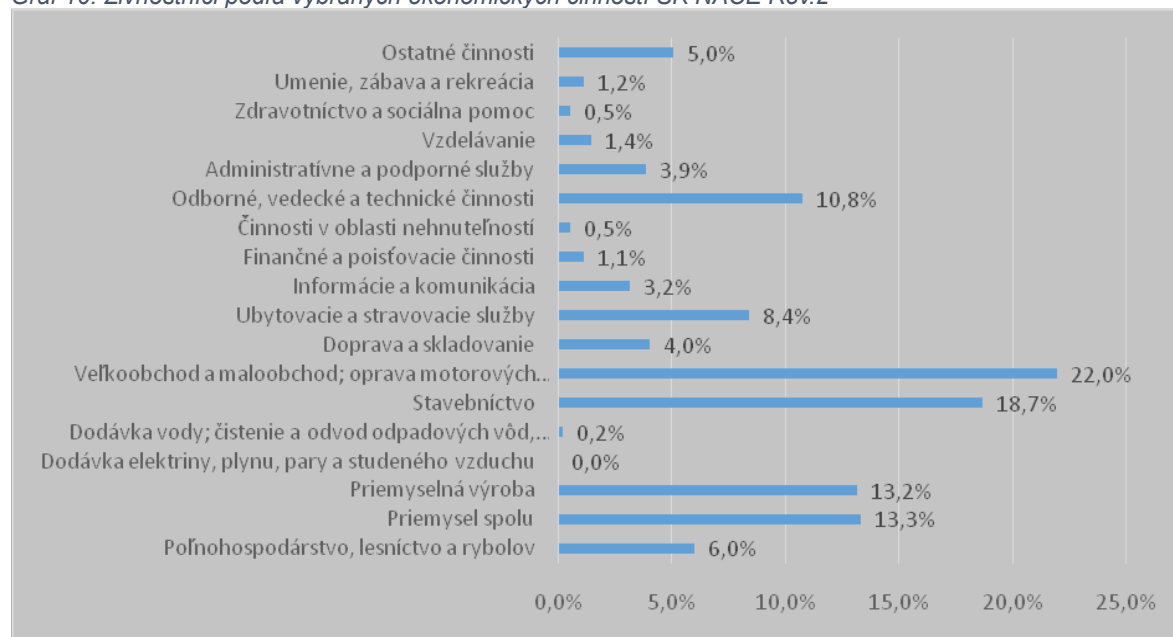
V nasledujúcich grafoch je uvedený počet podnikov a živnostníkov v okrese Poprad podľa ekonomických činností. Najvýznamnejšie zastúpenie má veľkoobchod a maloobchod vrátane opravy motorových vozidiel a motocyklov. Významné je tiež zastúpenie odborných, vedeckých a technických činností, činností v oblasti nehnuteľností, priemyslu a stavebníctva.

V území je evidovaných 2957 právnických osôb a 3 808 fyzických osôb (podnikateľov).

Graf 9: Podniky podľa vybraných ekonomických činností SK NACE Rev.2

Graf 10: Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností SK NACE Rev.2

Nasledujúca tabuľka obsahuje informácie o veľkostnej skladbe podnikov na území okresu Poprad. Najvýznamnejšie zastúpenie majú mikropodniky s počtom zamestnancov 0 až 19.

Tabuľka 6: Veľkostná štruktúra podnikov v okrese Poprad k 31.12.2014

Kategória	Počet podnikov	Percentuálny podiel
nezistené	190	5,84%
Mikropodniky 0 – 19	2921	89,85%
Malé podniky 20 - 49	72	2,21%
Stredné podniky 50 – 249	56	1,72%
Veľké podniky 250 a viac	12	0,37%

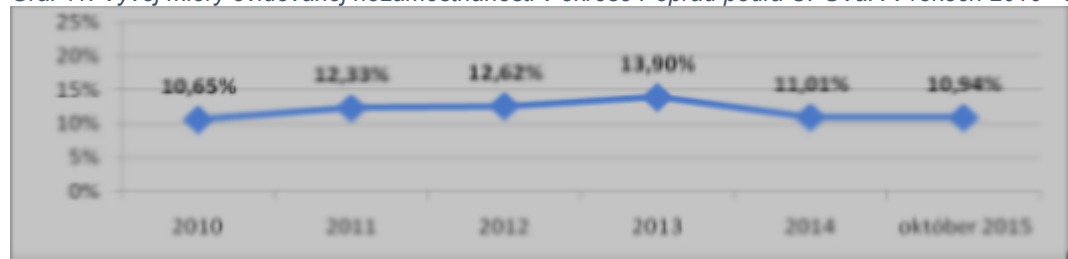
K najväčším zamestnávateľom v meste Poprad patria: **TATRAVAGÓNKA a.s.** (Výroba železničných lokomotív a vozového parku; 2 009 zamestnancov), **WHIRLPOOL SLOVAKIA spol. s r.o.** (Výroba elektrických zariadení pre domácnosti; 1 388 zamestnancov), **Nemocnica Poprada.s.** (1 289 zamestnancov), **Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.** (Zber, úprava a dodávka pitnej a úžitkovej vody; 1 289 zamestnancov), **COOP JEDNOTA POPRAD**, spotrebné družstvo (Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom; 339 zamestnancov), **Mesto Poprad** (všeobecná verejná správa; 491 zamestnancov), **Schüle Slovakia, s.r.o.** (Odlievanie ľahkých kovov; 378 zamestnancov), **SINTRA spol. s r.o.**, (Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom; 542 zamestnancov), **AQUAPARK Poprad, s.r.o.** (Prevádzka športových zariadení; 218 zamestnancov) a **TATRAMAT - ohrievače vody, s.r.o.** (Výroba elektrických zariadení pre domácnosť; 250 zamestnancov).

Z hľadiska ekonomiky regiónu ďalšími ekonomickými centrami sú mestá Svit a Kežmarok. Priemyselný profil mesta Svit je tvorený najmä produkciou v oblasti výroby plastových a umelých produktov, fólií a textilu. Najvýznamnejším zamestnávateľom v meste Svit je **CHEMOSVIT FÓLIE a.s.** V meste Kežmarok priemyslu dominuje najmä potravinárstvo (**PODTATRANSKÁ HYDINA a.s.**), výroba elektrických zariadení (**Hengstler, s.r.o.**) a strojárstvo (**TREVES Slovakia, s.r.o.**).

Nezamestnanosť

Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Poprad ku koncu mesiaca október 2015 predstavovala hodnotu **10,94 %**, čo je hodnota mierne nižšia ako je celoslovenská hodnota 11,38%. Ku koncu roka 2014 bolo v meste Poprad evidovaných **2 789** uchádzačov o zamestnanie (ÚPSVaR, 2015). Podrobnejšie informácie o štruktúre uchádzačov o zamestnanie sa nachádzajú v prílohe 1. V grafe 11 možno sledovať vývoj miery evidovanej nezamestnanosti za posledných päť rokov. V posledných dvoch rokoch má miera nezamestnanosti klesajúci trend.

Graf 11: Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Poprad podľa ÚPSVaR v rokoch 2010 - 2015

Ďalšie významné ekonomické ukazovatele mesta Poprad

Tabuľka 7: Ďalšie ekonomické ukazovatele a podiel mesta Poprad na ekonomike regiónu

Podiel obyvateľstva mesta v kraji podľa ŠUSR	6,25 % obyvateľov kraja
Podiel obyvateľstva mesta v okrese podľa ŠUSR	49 % obyvateľov okresu
Podiel rozlohy mesta v kraji	0,7 % rozlohy kraja

Podiel uchádzačov o zamestnanie v kraji podľa ÚPSVaR	8,6 % v kraji
Podiel uchádzačov o zamestnanie v okrese podľa ÚPSVaR	37,4 % v okrese
Hustota obyvateľov na km ²	811 (hodnota pre kraj = 91)
Podiel živnostníkov na 100 obyv. podľa ŠÚSR	7,43 / 100 obyv.
Podiel právnických osôb na 100 obyv. podľa ŠÚSR	5,77 /100 obyv.

Tabuľka 8: Porovnanie nominálnej mesačnej mzdy v okrese, kraji a SR v roku 2014 (ŠÚ SR, 2014)

Priemerná nominálna mzda v okrese Poprad podľa ŠÚSR za rok 2014	835 €
Priemerná nominálna mzda v Prešovskom kraji podľa ŠÚSR za rok 2014	767 €
Priemerná nominálna mzda v SR podľa ŠÚSR za rok 2014	957 €

1.1.3 Ekonomika samosprávy

Medzi významné faktory ovplyvňujúce rozvoj mesta patrí aj rozpočtové hospodárenie, finančné zdravie a majetok samosprávy.

Aktuálny rozpočet

Samospráva má schválený rozpočet na roky 2015-2017 (nasledujúca tabuľka). V roku 2015 počíta s kapitálovými výdavkami prevyšujúcimi 3 mil. eur a vyrovnaným rozpočtom. Pre roky 2016 a 2017 rozpočet ráta s menšími kapitálovými výdavkami a výsledným hospodárením ako prebytkovým.

Tabuľka 9: Návrh rozpočtu mesta pre obdobie 2015-2017

	2015	2016	2017
Bežné príjmy	31 908 000	32 535 000	33 100 000
Bežné výdavky	31 407 110	31 785 400	32 322 900
Kapitálové príjmy	250 000	250 000	250 000
Kapitálové výdavky	3 170 790	225 000	225 000
Príjmové finančné operácie (transakcie aktív a pasív)	2 556 000	0	0
Výdavkové finančné operácie	136 100	137 600	139 100

Finančné zdravie mesta

Finančné zdravie samosprávy sa posudzuje najmä na základe dlhového zaťaženia, dlhovej služby a základnej bilancie rozpočtového hospodárenia. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené údaje zo záverečného účtu mesta za rok 2014. Dlhové zaťaženie predstavuje **0,88 %**, čo možno označiť za mimoriadne priaznivé vzhľadom k tomu, že prípustná miera zaťaženia je 60%. Dlhová služba predstavuje hodnotu **0,14 %**, pričom prípustná je hranica 25%.

V roku 2013 Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO) označil finančné zdravie samosprávy za výborné s hodnotou **5,4 bodu z možných 6**.

Tabuľka 10: Ukazovatele finančného zdravia samosprávy

Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2014 (účelovo viazané prostriedky)	153 207,21 €
Bežné príjmy v € za rok 2013	30 798 121, 45 €
Bežné príjmy v € za rok 2014	31 372 854, 55 €
Celkové záväzky k 31.12.2014	7 655 176,44 €
Výška dlhu k 31.12.2014 (úvery)	270 023, 15 €
Podiel dlhu na bežných príjmoch predchádzajúceho roka	0,88 %
Podiel splátok úverov a úrokov na bežných príjmoch predch. roka	0,14 %

Najvýznamnejšie plánované investície mesta

Medzi najvýznamnejšie kapitálové výdavky v rozpočte na rok 2015 patrí najmä Prestavba areálu futbalového štadióna v Poprade – Veľkej v hodnote 895 000 € a tiež výdavky v programoch Interné služby, Doprava a komunikácie a Vzdelávanie, pričom rozpočet ráta aj s rezervou 1,8 mil. eur na kapitálové výdavky.

Majetok a vlastníctvo pozemkov a nehnuteľností

Celková hodnota majetku evidovaného na oddelení správy majetku MU k 31. 12. 2014: 109 262 360,88 € (nezahŕňa majetok, ktorý je zverený do správy SMK, ZŠ s MŠ, SSŠ, CVC, CSS).

Mesto vlastní 5138 parciel pozemkov o celkovej výmere niečo cez 1 371 ha. Účtovná hodnota pozemkov je takmer 61,5 mil. €. Z toho lesných pozemkov je takmer 856 ha. Hodnota lesných pozemkov spolu s porastmi je 3,29 mil. €.

Ostatné pozemky o výmere cca 515 ha sú pozemky prevažne pod budovami, pod komunikáciami, chodníkmi a verejnými priestranstvami, pohrebiskami, športoviskami, školskými areálmi, záhradkovými osadami a pod.

Mesto má vo výlučnom vlastníctve 133 budov a v spoluvlastníctve 26 budov, spolu v účtovnej hodnote vyše 38,7 mil. €. Z toho 24 budov základných škôl, materských škôl, Strediska služieb škole a Centra voľného času, 25 kotolní, 5 budov so sídlom miestnej samosprávy a príspevkovej organizácie mesta SMK, bytový dom sociálneho bývania, 8 celých nájomných bytových domov, dom smútku, 4 budovy pri futbalových štadiónoch a tenisových kurtoch, budovu Domu kultúry, Kina Tatran, Kina Máj, budovu viacúčelovej haly Arény Poprad, budovu Zimného štadióna, budovu zberne komunálneho odpadu, budovu útulku pre psov, požiarne zbrojnice, sklady, garáže, lesovňu a chatu na Kvetnici, 3 budovy v jazdeckom areáli, budovy Zariadenia pre seniorov (ZPS), Domova sociálnych služieb a jedálne, 2 budovy v dlhodobom prenájme SČK a denného stacionára OZ. Významnou položkou v hodnote majetku mesta sú dopravné stavby, ktorých zostatková účtovná hodnota k 30. 06. 2015 je 25 294 821,55 €.

Najvyššiu cenu medzi mestskými nehnuteľnosťami má Viacúčelová hala Aréna Poprad, ktorej hodnota spolu so skladmi a garážami je takmer 8,32 mil. €, nasleduje Zimný štadión v hodnote vyše 4,97 mil. € a Dom kultúry v hodnote necelých 2,94 mil. €.

V areáli priemyselného parku Poprad – Matejovce mesto prenajíma plochy investorom, a to 35 014 m² vlastných pozemkov a 37 739 m² prenajatých pozemkov od SPF. Celkovo mesto prenajíma v priemyselnom parku plochu o výmere 72 753 m². Prenájom týchto pozemkov generuje zisk pre mesto vo výške 50 907,03 eur.

1.1.4 Bývanie a bytový fond

V meste Poprad bolo podľa SODB 2011 celkovo 18 187 bytových jednotiek, z ktorých obývaných bolo 16 907.

Tabuľka 11: Bytový fond v meste Poprad (ŠÚ SR, 2011)

Byty spolu	18 732
Obývané byty	17 382
Z toho obývané byty v RD	2 130
Z toho obývané byty v BD	12 600
Z toho obecné a družstevné byty	799
Iné	910
Neobývané byty	1 350
Nezistené	191

Počet obývaných bytov **17 382** spolu s počtom obyvateľov 51 235 hovorí o priemernej obložnosti bytov na úrovni **2,95** obyvateľov. Neobývané byty pri spomenutej obložnosti predstavujú rezervu pre **3 979** obyvateľov.

Okrem 275 bytov nachádzajúcich sa v 8 nájomných bytových domoch, ktoré mesto vlastní v celosti, má mesto v majetku ďalších 115 bytov v rôznych bytových domoch a 30 bytov sociálneho bývania. Z celkového počtu **420** bytov bolo 264 bytov postavených za podpory Štátneho fondu rozvoja bývania a nie je a ani v budúcnosti nebude možné ich odpredať. Mestské nájomné byty predstavujú 2 %-ný podiel na celkovom počte bytov v meste.

1.1.5 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Obchody a služby

V meste Poprad je evidovaných 751 objektov obchodu a služieb, ktorých bilancia je uvedená v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 12: Obchody a služby v meste Poprad k 31.05.2015

Názov	Počet
obchodné centrá, hypermarkety, nákupné centrá	16
predajne nepotravinového tovaru	246
predajne pohonných látok	12
predajne potravinárskeho tovaru	61
prevádzky spojené s autami	48
reštauračné a pohostinské služby	228
služby	140
spolu	751

Obchodné centrá v meste:

- BIG BOX
- Obchodné centrum Kriváň
- Obchodné centrum Tatry
- Storeland
- Zábavno-obchodné centrum MAX Poprad
- OBCHODNÉ CENTRUM FÓRUM POPRAD – výhľadovo

Administratívne inštitúcie štátnej správy

- Colný úrad
- Daňový úrad Prešov - pobočka Poprad
- Krajský pamiatkový úrad Prešov - pracovisko Spišská Sobota
- Okresná prokuratúra
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru
- Okresné riaditeľstvo Policajného zboru
- Okresný súd Poprad
- Okresný úrad
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva
- Regionálna veterinárna a potravinová správa
- Slovenský pozemkový fond: Regionálny odbor RO Poprad
- Sociálna poisťovňa
- Štátny archív v Levoči, pobočka Poprad
- Štatistický úrad SR
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
- Všeobecná zdravotná poisťovňa

Zdravotná starostlivosť

V meste pôsobí niekoľko zdravotníckych zariadení, konkrétne údaje o špecializácií ambulancií a ich počte sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 13: Bilancia zdravotníckych zariadení

Odbor	Počet ambulancií
Agentúra domácej ošetr. starostlivosti	3
Diabetológia	2
FBRL	4
Gastroenterológia	2
Geriatra	1
Gynekológia a pôrodníctvo	12
Chirurgia	2
Kožné	2
Neurológia	5
Oftalmológia /očné/	3
Otorinolaringológia /ORL/	5
Ortopédia	4
Endokrinológia	2
Klinický logopéd	2
Kardiológia	4
Klinický imunológia	4
Klinická psychológia	6
Všeobecná starostlivosť o deti a dorast	13
TaRCH /pľúcné/	2
Reumatológia	2
Psychiatria	2
Stomatológia /zubné ambulancie/	34
Urológia	2

Vnútorné lekárstvo	2
Všeobecná starostlivosť pre dospelých	28
Hematológia	1
Magnetická rezonancia	1
Poliklinika	1
Radiológia	1
Všeobecná nemocnica	1
Klinická onkológia	1

Najvýznamnejším zdravotníckym zariadením je Nemocnica Poprad, a.s.. Spádové územie Nemocnice Poprad, a.s. tvorí okres Poprad s počtom 104,4 tis. obyvateľov. V niektorých medicínskych odboroch sa spádové územie rozširuje o ďalšie susedné okresy – Kežmarok (71,9 tis. obyv.), Levoča (33,4 tis. obyv.), Spišská Nová Ves (98,5 tis. obyv.), Stará Ľubovňa (53,3 tis. obyv.) a Gelnica (31,4 tis. obyv.). V sezóne je na niektorých oddeleniach až 30 %-ný podiel mimorajónnych slovenských, ale i zahraničných pacientov. V nemocnici sa nachádza 46 ambulancií a 12 lôžkových oddelení so 611 lôžkami. (Nemocnica Poprad, a.s., 2015)

V meste pôsobí aj letecký záchranný systém v prevádzke AIR - TRANSPORT EUROPE, spol. s r.o. Vrtuľníková záchranná zdravotná služba (VZZS) je zameraná na skvalitnenie komplexného záchranného systému, na rýchlu pomoc pri medzinemocničných transportoch a všade tam, kde môže svojou rýchlosťou a dostupnosťou prispieť k zníženiu utrpenia pacientov, rizika transportnej traumy alebo neskorších vážnych zdravotných komplikácií. Popradské stredisko spoločnosti v roku 2014 vykonalo 220 zásahov. (AIR - TRANSPORT EUROPE, spol. s r.o., 2015)

Sociálna starostlivosť

Sociálne služby v meste sú poskytované Centrom sociálnych služieb mesta Poprad a deviatimi neverejnými poskytovateľmi. Prehľad o druhu poskytovaných služieb je v tabuľke nižšie.

Tabuľka 14: Prehľad druhov a poskytovateľov sociálnych služieb

Poskytovateľ	Druh služby
Verejní poskytovatelia	
Centrum sociálnych služieb v Poprade	Zariadenie pre seniorov Zariadenie opatrovateľskej služby Denný stacionár Jedáleň
Mesto Poprad	Opatrovateľská služba Prepravná služba Práčovňa Stredisko osobnej hygieny Denné centrá Zariadenie sociálnych služieb pre občanov bez prístrešia - nocľaháreň
Neverejní poskytovatelia	
Familiaris	Opatrovateľská služba
LÉTĚ, n. o.	Požičiavanie pomôcok
PROGRESFEM	Základné sociálne poradenstvo
SENIORKA, n. o.	Opatrovateľská služba
SENIORPARK, n. o.	Zariadenie pre seniorov Špecializované zariadenie Domov sociálnych služieb
Senires, n. o.	Zariadenie pre seniorov Domov sociálnych služieb

Slovenský Červený kríž, územný spolok Poprad	Zariadenie opatrovateľskej služby Domov sociálnych služieb Požičiavanie pomôcok Jedáleň
Spišská katolícka charita	Opatrovateľská služba v rodinách
Združenie Nádej na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Poprade	Domov sociálnych služieb

Tabuľka uvedená nižšie uvádza využívanie jednotlivých sociálnych služieb. Najviac užívateľov využíva sociálne služby v jedálňach a v denných centrách.

Tabuľka 15: Využívanie sociálnych služieb verejných poskytovateľov

Zariadenie/služba	Ukazovateľ
Zariadenie pre občanov bez prístrešia - stredisko osobnej hygieny, práčovňa a nocľaháreň	103 užívateľov
Centrum sociálnych služieb - Zariad. pre seniorov	154 užívateľov
Centrum sociálnych služieb - Zariad. opatrovateľskej služby	59 užívateľov
Centrum sociálnych služieb - Denný stacionár	11 užívateľov
DOS Xenón - opatrovateľská služba	113 užívateľov
V prirodzenom prostredí - opatrovateľská služba	75 užívateľov
Prepravná služba	2302 jász
Poskytovanie sociálnej služby v dennom centre (9 denných centier)	Cca 900 užívateľov
Mesto a Dom SČK - sociálne služby v jedálni	1425 užívateľov
Klub pre deti a mládež	143 užívateľov
Masážno – relaxačné centrum pre seniorov v Poprade	102 klientov (1836 masáže)

Mesto Poprad poskytuje i starostlivosť mladým rodinám v zariadení na Ulici Mládeže.

Tabuľka 16: Využívanie zariadenia detských jasíel'

Školský rok	2012/13	2013/14	2014/15
Počet evidovaných žiadostí	26	26	28
z toho			
nevybavených žiadostí	0	0	0
Kapacita	20	25	25
Počet detí k 15. 9.2014	15	21	25
Obsadenosť v %	90	96	104
Počet zamestnancov	7	7	7

Táto služba je poskytovaná i neverejnými subjektami. Celkový počet zariadení je 5.

1. Súkromné minijasle BODKA, Košická 3450/17, Poprad
2. Súkromné detské jasle, Francisciho 5, Poprad
3. Súkromné detské jasle, Tomášikova 2940/2, Poprad
4. Súkromné detské jasle TROJRUŽA, Hviezdoslavova 5109/2, Poprad
5. Materské centrum BAMBINO, Šrobárova 20, Poprad.

V roku 2015 je v meste Poprad celkovo **1495** detí vo veku medzi 0-3 rokmi.

Vzdelávacie inštitúcie

Na území mesta pôsobí 12 štátnych materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Poprad. V meste okrem štátnych predškolských zariadení pôsobia aj Súkromná

materská škola Stella, Súkromná materská škola Centra pre rodinu a Súkromná MŠ, ktorej zriaďovateľom je Slniečko, n.o.

Tabuľka 17: Prehľad materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Poprad (za školský rok 2014/2015)

Materské školy	
Sídlo	Obsadenosť
Dostojevského 2267/27	138
Mládeže 2614/11	145
Tajovského 3015/20	114
Mládeže 2349/5	87
Okružná 765/49	138
Jarná 3293/16	139
Záborského 3248/13	183
Podtatranská 136/4	155
Letná 3453/34	97
Tranovského 3497/7	96
Vagonárska 1600/4	89
Lidická 1669/2	61
Spolu	1442

V roku 2015 je v meste Poprad celkovo **1514** detí vo veku medzi 3-6 rokmi. Vzhľadom na počet detí vo veku 3-6 rokov, žijúcich v meste a dochádzku z okolitých obcí možno konštatovať, že kapacity predškolských zariadení nemusia dostatočne pokryť dopyt v území, ten je však kompenzovaný zariadeniami iných poskytovateľov v meste.

Do zriaďovateľskej pôsobnosti mesta patrí aj 9 základných škôl. Doplnkové vzdelávanie poskytujú 2 základné umelecké školy, centrum voľného času a rozpočtová organizácia Prešovského samosprávneho kraja – Jazyková škola.

Tabuľka 18: Prehľad základných škôl (za školský rok 2014/2015)

Základné školy	
Sídlo	Obsadenosť
Dostojevského 2616/25	768
Fráňa Kráľa 2086/2	273
Francisciho 832/21	547
Jarná 3168/13	640
Komenského 587/15	518
Koperníkova 21	267
Letná 3453/34	430
Tajovského 2764/17	459
Vagonárska 1600/4	462
Spolu	4364

Tabuľka 19: Prehľad činnosti centra voľného času (za školský rok 2014/2015)

Centrum voľného času	
1. Pravidelná činnosť	
Počet záujmových útvarov	114
Počet členov	1547
2. Nepravidelná činnosť	
Počet podujatí	296
Počet členov	8398
3. Tábory (spolu 10)	
z toho	
Počet prímestských (počet účastníkov)	10 (235)
Počet zahraničných (počet účastníkov)	0 (0)

Tabuľka 20: Prehľad základných umeleckých škôl (za školský rok 2014/2015)

Základné umelecké školy		
Sídlo	Obsadenosť	
Štefánikova ulica 99/72		902
Letná ulica 3453/34		915
Spolu		1817

V roku 2015 je v meste Poprad celkovo **4089** detí vo veku medzi 6-15 rokom.

Stredoškolské vzdelávanie v meste Poprad poskytuje 12 stredných škôl.

Tabuľka 21: Stredné školy v meste Poprad

Zoznam a sídlo stredných škôl
Spojená škola, Dominika Tatarku 4666/7, Poprad
Gymnázium, Kukučínova 4239/1, 058 39 Poprad
Súkromné gymnázium, Letná ulica 3453/34, 058 01 Poprad
Cirkevná spojená škola, Dlhé hony 3522/2, 058 01 Poprad
Stredná priemyselná škola, Mnoheľova 828/23, 058 46 Poprad
Obchodná akadémia, Murgašova 94, 058 22 Poprad
Stredná zdravotnícka škola, Levočska 5, 058 50 Poprad
Stredná odborná škola, Ul. Kukučínova 483/12, 058 01 Poprad
Stredná odborná škola, Okružná 761/25, 058 01 Poprad
Súkromná stredná odborná škola, Ul. SNP 1253, 058 01 Poprad
SOŠ elektrotechnická, Hlavná 1400/1, 059 51 Poprad-Matejovce
Súkromná stredná odborná škola, Ulica 29. augusta 4812, 058 01 Poprad

Na území mesta Poprad pôsobia pracoviská troch vysokých škôl, z ktorých dve poskytujú štúdium spolu v troch rôznych odboroch.

Tabuľka 22: Vysokoškolské pracoviská a vysokoškolské študijné odbory

Vysokoškolské detašované pracoviská	Študijné odbory
UMB Banská Bystrica Ekonomická fakulta Francisciho 910/8 058 01 Poprad	Ekonomika a manažment podniku /denné, externé štúdium - Bc., Ing./
KATOLÍCKA UNIVERZITA v Ružomberku Nábřežie Jána Pavla II. 15 058 01 Poprad	Ošetrovateľstvo /Bc. štúdium denná a externá forma/ Sociálna práca /Bc. štúdium externá forma/
SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA v Bratislave Fakulta architektúry Školiace pracovisko Poprad Mnoheľova 828/23 058 01 Poprad	

Veda a výskum

- Výskumný ústav ekonomiky a manažmentu, Francisciho 910/8, Poprad
- Výskumný ústav zväračský, priemyselný inštitút SR, detašované pracovisko v Poprade, Štefánikova 887
- Výskumný ústav rastlinnej výroby, Regionálne výskumné pracovisko v Poprade, SNP 2

Šport a rekreácia

Najvýznamnejšie zariadenia pre šport a rekreáciu:

- Aquacity Poprad
- Aréna Poprad
- Zimný štadión Poprad
- Futbalový štadión NTC Poprad
- Mestský futbalový štadión Poprad-Veľká
-

V meste Poprad je najvýznamnejšia vybavenosť pre telovýchovu a šport sústredená medzi Popradom a Spišskou Sobotou v tzv. Grébparku, kde sa nachádza komplex AquaCity s hotelovou časťou, relaxačnými bazénmi a vodnými atrakciami, kryoterapiou a neustále sa rozširuje o zariadenia športovo rekreačného a relaxačného charakteru. V tejto športovej časti mesta sa nachádza Národné tréningové centrum Slovenského futbalového zväzu s trávnikom vyhrievaným termálnou vodou a Zimný štadión mesta Poprad. V najbližších rokoch sa táto športovo rekreačná zóna rozrastie o tréningové futbalové ihrisko s umelým povrchom, o krytú tréningovú halu na futbal, outdoorové fitness pre verejnosť a ďalšie športoviská pre voľnočasové aktivity.

Najvýznamnejšími športovým klubmi v meste Poprad sú tie, ktoré vytvárajú podmienky pre športovanie čo najväčšieho počtu športovcov a najmä mládeže. Majú vytvorené športové triedy na partnerských základných školách a súťažia v najvyšších mládežníckych i seniorských súťažiach. Sú to hokejový klub HK Poprad so šp. triedami na ZŠ Vagonárska Poprad, futbalový klub FK Poprad so športovými triedami na ZŠ F. Kráľa Poprad, basketbalový klub Basketbalová akadémia mládeže Poprad so šp. triedami na ZŠ Komenského Poprad, plavecký klub KP AQUACITY Poprad so šp. triedami na ZŠ Vagonárska Poprad a v roku 2015 k nim pribudol volejbalový klub VK JUNIOR 2012 so šp. triedami na ZŠ Letná Poprad. V roku 2015 rozbieha športové triedy aj Školský tenisový klub na ZŠ F. Kráľa Poprad.

Veľmi dobre sa rozvíjajú aj menšie športové kluby, ktoré síce nemajú svoje športové triedy na školách, no vo svojich radoch majú veľa športovcov najmä z radov detí a mládeže. Sú to: Futbalová akadémia mládeže, lyžiarsky klub Unijunior SKI Poprad, Central karate klub Poprad, Karate klub Shihan Poprad, Športové stredisko detí a mládeže Poprad – Tatry, cyklistický klub UNITREK Bike Team Poprad a Športový hokejbalový klub Poprad.

Kultúrne podujatia a zariadenia

Medzi najvýznamnejšie podujatia patrí tradičný festival LETO V POPRADE, resp. Popradské kultúrne leto, ktoré sa uskutočňuje v mesiacoch jún až september a zahŕňa sériu filmových, hudobných a divadelných podujatí. V roku 2014 sa počas festivalu uskutočnilo 68 podujatí s celkovým počtom návštevníkov približne 15 000.

Ďalším významným podujatím je TRADIČNÝ VIANOČNÝ JARMOK, čo je viacdňový remeselný trh spojený s kultúrnymi podujatiami. Toto podujatie v roku 2014 navštívilo približne 20 000 návštevníkov.

Za najvýznamnejší krátkodobý hudobný festival uskutočňovaný na území mesta sa považuje FESTIVAL DOHODA.

Významný je aj exteriérový program pre deti PRÍCHOD MIKULÁŠA, ktorý v roku 2014 navštívilo približne 7 000 návštevníkov.

Ďalšie kultúrne podujatia:

- Popradská hudobná jar
- Divadelne fašiangy
- Festival krojovaných babi
- Noc múzeí a galérii
- Challenge day
- MDD
- City run
- Viva Italia
- Popradský modelársky deň
- Aero-moto víkend
- Made in Slovakia
- Dni sv. Egídia
- Ralley Tatry
- Medzinárodný festival horských filmov
- Popradská hudobná jeseň
- Vianoce koncert

Kultúrne zariadenia :

- Dom kultúry / oddelenie kultúry a cestovného ruchu mesta Poprad /, Štefánikova 99/72
- Podtatranské osvetové stredisko Poprad, Sobotské námestie
- Tatranská galéria Poprad, Hviezdoslavova 12
- Podtatranské múzeum Poprad, Námestie sv. Egídia
- Cinemax Poprad, Dlhé Hony
- Scherfelov Dom Poprad, ul. Scherfelova
- Podtatranská knižnica a jej pobočky, Podtatranská 1548/1

Priestory na kultúrne podujatia:

- Kino Tatran, Námestie sv. Egídia
- Veľká zasadačka MsÚ, námestie Jána Pavla II.
- Aquacity Poprad – sála, Športova
- Divadelná sála Spišská Sobota, Sobotské námestie
- Kino Máj, Poprad ul. Scherfelova
- Aréna Poprad , Uherova
- Zimný štadión Poprad, Štefánikova

Kultúrne dedičstvo

Poprad – najväčšie mesto Spiša sa môže pochváliť bohatou ponukou pamiatok najmä sakrálneho charakteru. Historicky najvýznamnejšia je Spišská Sobota so zachovanou jedinečnou mestskou pamiatkovou rezerváciou, ktorej dominuje rímskokatolícky Kostol sv. Juraja z polovice 13. st. s gotickým interiérom a oltárom z dielne Majstra Pavla z Levoče. Mesto Poprad sa môže tiež pochváliť unikátnym nálezom – germánskou kniežacou hrobkou zo 4. – 5. storočia po narodení Krista, ktorá je v súčasnosti predmetom výskumu európskych odborníkov. Z pohľadu zachovalosti drevenej architektúry a nábytku predstavuje kniežací hrob európsky archeologický unikát, vďaka ktorému máme možnosť dozvedieť sa množstvo zaujímavostí o živote a vysokej remeselnej zručnosti vtedajších obyvateľov na tomto území.

Pamiatkové a historické objekty:

- Kostol sv. Egídia – centrum Poprad
- Renesančná zvonica – centrum Poprad
- Evanjelický kostol klasicistický – centrum Poprad
- Barokové mariánske pieskovcové stĺpy Immacullát – centrum Matejovce,
- Poprad, Sp. Sobota, Stráže, Veľká
- Synagóga – centrum Poprad
- Kostol sv. Juraja – Spišská Sobota
- Pôvodne renesančná, dnes neskorobaroková zvonica – Spišská Sobota
- Barokovo-klasicistický evanjelický kostol - Spišská Sobota
- Podtatranské múzeum
- Archív - Spišská Sobota
- Tatranská galéria
- Scherfelov dom

Cestovný ruch

Najvýznamnejšie atrakcie:

- Aquacity Poprad
- Objav / Discover Poprad – vyhladkový autobus Double-Decker
- Turistický vláčik
- Mestské kultúrne dedičstvo

Tabuľka 23: Bilancia ubytovacích zariadení v meste Poprad v roku 2013 (zdroj: ŠÚ SR)

Ubytovacie zariadenia	Počet zariadení	Počet izieb	Počet lôžok
Ubytovacie zariadenia spolu	41	809	1 969
Hotely (motely, botely)	11	569	1 259
Penzióny	11	103	320
Turistické ubytovne	4	54	151
Ostatné	6	44	121
Ubytovanie v súkromí spolu	9	39	118

Tabuľka 24: Kapacity a výkony ubytovacích zariadení cestovného ruchu za rok 2014 (zdroj: ŠU SR)

Územie	Počet zariadení	Izby	Lôžka	z toho stále lôžka	Miesta na voľnej ploche
SR	3 318	61 104	156 053	141 733	34 542
Prešovský kraj	663	11 004	29 428	25 852	3 890
Poprad	39	900	2 112	1 922	0

Tabuľka 25: Tržby za ubytovanie za rok 2014, (zdroj: ŠU SR)

Tržby za ubytov. spolu vr. DPH (Eur)	v tom	
	domáci	zahraniční
2 879 740	1 060 982	1 818 758

Tabuľka 26: Kapacity a výkony ubytovacích zariadení cestovného ruchu za rok 2014 (zdroj: ŠU SR)

Územie	Počet návštevníkov	Počet prenocovaní
SR	3 727 710	10 900 434
Domáci návštevníci	2 252 693	6 995 966
Zahraniční návštevníci	1 475 017	3 904 468
Prešovský kraj	642 706	2 142 701
Domáci návštevníci	433 555	1 472 241
Zahraniční návštevníci	209 151	670 460
Poprad	71 288	158 077
Domáci návštevníci	31 693	58 475
Zahraniční návštevníci	39 595	99 602

Priemerný počet prenocovaní na návštevníka je **2,22**.

Výnos dane za ubytovanie za rok 2014, ktorý v meste Poprad je vo výške 0,70,- €/osoba/prenocovanie bol vo výške 130 289,50 €. Čo predstavuje celkovo **186 127 osobo/prenocovaní** v meste v roku 2014, ktoré podliehajú daňovej povinnosti. Priemerná cena za prenocovanie podľa údajov ŠÚ SR za rok 2014 je identifikovaná na úrovni 18,2 € a miera využitia stálych lôžok je 21%.

Komunity a spolky

Ministerstvo vnútra SR eviduje v meste Poprad vo svojich registroch: 483 občianskych združení, 7 záujmových združení právnických osôb, 27 neziskových organizácií poskytujúcich verejnoprospešné služby a jednu nadáciu. (Ministerstvo vnútra SR, 2015).

1.1.6 Partnerstvá a spolupráca

Tabuľka 27: Členstvo Mesta Poprad v združeniach, asociáciách a iných organizáciách

združenia, asociácie a iné organizácie	Rok
Združenie miest a obcí Slovenska	1994
Asociácia prednostov úradov miestnej samosprávy SR	2003
Združenie hlavných kontrolórov miest a obcí SR	1992
Asociácia komunálnych ekonómov SR	2012
Združenie náčelníkov obecných a mestských polícií Slovenska	2004
Združenie Euroregión Tatry	1999
Združenie zborov pre občianske záležitosti Človek – človeku v SR	2005
Združenie matrikárov a matrikárov Slovenskej republiky	2002

Oblasťná organizácia cestovného ruchu „Región Vysoké Tatry“	2012
Miestna akčná skupina ProTatry, o.z.	2015

Tabuľka 28: Zmluvné partnerstvá samosprávy

Zmluvné strany	Poznámka, vymedzený obsah spolupráce
Ústí nad Orlicí - Poprad	Predmetom dohody je rozvoj, prehĺbenie vzťahov miest Poprad a Ústí nad Orlicí v oblasti hospodárstva, obchodu, kultúry, školstva, turistiky a športu, výmena skúseností v oblasti komunálnej politiky, samosprávy, služieb obyvateľstvu. Jednou z hlavných úloh a poslaním je spojiť mladých ľudí a podporovať vzťahy a kontakty medzi ľuďmi.
Szarvas – Poprad	Predmetom deklarácie je podpora vzájomného spoznávania obyvateľov, ich spolupráca, vzájomná solidarita, spoločná orientácia na aktivity v oblasti kultúry, vzdelávania, športu, sociálnych služieb, ekonomiky, obchodu a cestovného ruchu formou výmen, stáží, seminárov, výstav, veľtrhov, festivalov, príspevku k vytvoreniu jednotnej Európy, Európy bez hraníc, Európy s rovnakými príležitosťami pre všetkých jej obyvateľov rešpektujúc kultúrnu a národnú identitu jednotlivých národov.
Zwijndrecht – Poprad	Predmetom dohody je hospodárska, kultúrna a športová spolupráca, riešenie výstavby bytov v meste Poprad v najbližších rokoch, porovnanie teoretických a praktických systémov rozvoja bývania v mestách Poprad a Zwijndrecht
Omiš – Poprad	Predmetom deklarácie je podpora vzájomného spoznávania obyvateľov, ich spolupráca, vzájomná solidarita, spoločná orientácia na aktivity v oblasti kultúry, vzdelávania, športu, sociálnych služieb, ekonomiky, obchodu a cestovného ruchu formou výmen, stáží, seminárov, výstav, veľtrhov, festivalov, príspevku k vytvoreniu jednotnej Európy, Európy bez hraníc, Európy s rovnakými príležitosťami pre všetkých jej obyvateľov rešpektujúc kultúrnu a národnú identitu jednotlivých národov.
Zakopane – Vysoké Tatry – Poprad	Predmetom dohody je rozvoj cezhraničných, spoločenských, hospodárskych, politických, kultúrno-športových kontaktov na miestnej a regionálnej úrovni, medzi hlavné smery ďalšej spolupráce patrí riešenie problémov v oblasti infraštruktúry, ochrany životného prostredia a ľudských zdrojov
TAI'AN – Poprad	Predmetom dohody je podpora priateľských kontaktov ľudí a hospodárskych a obchodných stykov medzi oboma mestami a aktívne uskutočňovania výmen a spoluprác v oblasti hospodárstva, obchodu, vedy a techniky, kultúry, športu, zdravia, vzdelávania, personálnych vecí, atď.

1.2 Územno-technická analýza

Kapitola obsahuje informácie o technickej, dopravnej infraštruktúre, ako i ďalšie údaje a aspekty, ktoré zohrávajú úlohu pri rozvoji.

1.2.1 Základné údaje o území

Poprad sa nachádza v severo-východnej časti SR, z administratívno-právneho hľadiska spadá pod Prešovský kraj, 80 km západne od Prešova. Hlavné dopravné a rozvojové osi vedú v smere východ, západ, keďže Poprad je zo severnej a južnej strany obklopený pohoriami. Poprad je administratívno-hospodárskym centrom Tatranského resp. Podtatranského regiónu, v ktorom nachádza 84 miest a obcí a patrí k turisticky najvýznamnejším oblastiam Slovenska. Rozprestiera sa na južnom úpätí pohorí Vysoké Tatry a Nízke Tatry, v Popradskej, Hornádskej a Hornovázskej kotline (Poprad-Tatry, 2015).

Rozvojové osi

Poprad je súčasťou ťažiska osídlenia nadregionálneho až celoštátneho významu popradsko – spišskonovoveské (Poprad, Kežmarok, Levoča, Svit) ťažisko osídlenia - druhej úrovne, ktorým prechádza rozvojová os 1. stupňa (Žilina – Martin – Ružomberok – Liptovský Mikuláš – Poprad – Prešov) v ktorej smere je dopravný koridor medzinárodného významu (diaľnica D1) i medzinárodný koridor železničnej a kombinovanej dopravy. Poprad spadá do skupiny 1b terciárnych centier, disponuje letiskom s významom TEN-T (Transeurópska dopravná sieť) pričom sa nachádza v hlavnej oblasti cezhraničnej spolupráce 2. úrovne - Tatranský región (Konceptia územného rozvoja Slovenska, 2011).

Geomorfologické aspekty

Z hľadiska geomorfologického členenia územie sa nachádza v Podtatranskej kotline a patrí do Vnútrotných Západných Karpát - Fatransko-tatranskej oblasti.

Riešené územia sa nachádzajú z hľadiska morfológicko-morfometrického typu reliéfu na rozhraní dvoch typov reliéfu. Severná časť riešeného územia je tvorená rovinou z hľadiska členitosti >nerozčlenenou. Ostatnú časť riešeného územia tvorí pahorkatina, mierne členitá. Riešené územie sa nevyznačuje extrémnymi prevýšeniami (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2001).

Väčšina územia nie je ohrozená veternou eróziou a podľa informačného systému Výskumného ústavu pôdoznanectva a ochrany pôdy je extravilán riešeného územia ohrozovaný žiadnou až slabou veternou eróziou.

Ohrozenie vodnou eróziou sa v území nachádza v nasledujúcich kategóriách:

1. bez erózie – prevažne južná až západná časť extravilánu, stredná erózia – severná a východná časť extravilánu

2. silná erózia sa nachádza vo východnej lokalite od časti Spišská Sobota a severovýchodne od časti Matejovce
3. extrémna erózia je evidovaná na východnom brehu rieky Poprad južne od železničnej stanice Matejovce v úseku dlhom cca 400m.

1.2.2 Doprava

Dopravné väzby

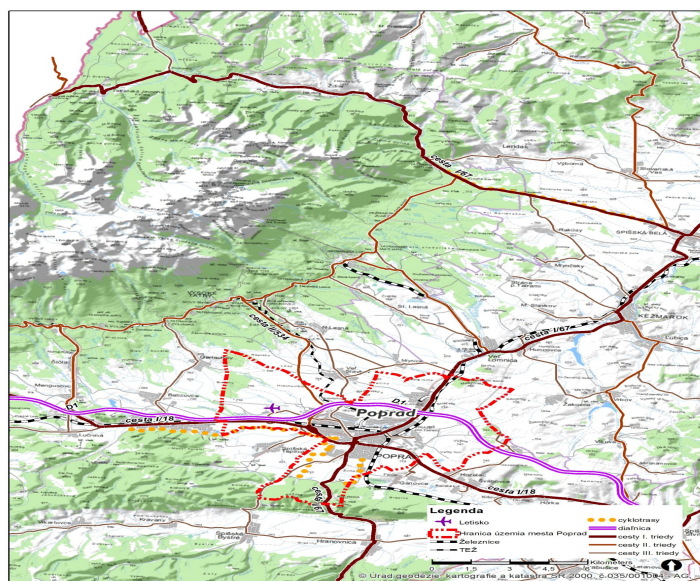
Za najvýznamnejší aspekt v rámci dopravnej väzby možno považovať nadradený skelet dopravnej infraštruktúry, ktorý je reprezentovaný spoločným koridorom diaľnice D1 a cesty I/18 (multimodálny koridor č.Va). Tento koridor je vyhradený pre zamýšľaný multimodálny koridor č. IX tzv. „Pobaltský“ (lokalizovaný do trasy Helsinki-Tallin-Varšava-Prešov-Košice-Miškovce-Debrecen-Constanca-Istanbul), v ktorom európsky severojužný cestný tranzit má na území SR zabezpečiť navrhovaná rýchlostná komunikácia R4. Realizáciou „Pobaltského“ koridoru by sa v priestore Košíc a Prešova vytvorila križovatka s multimodálnym koridorom č. Va s dosahom na územie Poľska, Ukrajiny, Maďarska a Rumunska.

Poprad je z dopravného hľadiska významným centrom a uzlom celej oblasti Vysokých Tatier. Po dopravnej stránke je charakteristický prevažujúcou zdrojovou a cieľovou dopravou. Najvýznamnejšou cestnou komunikáciou prechádzajúcou samotným územím mesta Poprad v západo – východnom smere je štátna cesta I/18 (E 50). V severo - južnom smere mestom Poprad prechádza štátna cesta I/67 v trase štátna hranica MR/SR – Rožňava – Poprad – Spišská Belá – Tatranská Javorina – štátna hranica SR/PR. Do uvedeného komunikačného systému nadradenej cestnej siete je zaústená tiež jedna z radiál Vysokých Tatier, štátna cesta II. triedy č. 534 Poprad - Starý Smokovec.

Mesto Poprad leží na hlavnej východo-západnej urbanizačnej osi reprezentovanej jednak štátnou cestou I. triedy č. 18 a hlavnou dvojkoľajnou železničnou traťou Košice - Poprad - Žilina. V tomto smere vedie aj trasa diaľnice D1. Trasa diaľničného ťahu sa realizovala v rámci celoštátneho diaľničného programu v kategórii D-26,5/100 v plnom profile. Stavba bola ukončená v roku 2009.

Mesto Poprad ako aj celá oblasť Vysokých Tatier je letecky prepojené so zázemím regionálneho až medzinárodného dosahu prostredníctvom letiska Poprad - Tatry. (PHRSR Poprad, 2015)

Obrázok 1: Nadradené dopravené vybavenie

1.2.2.1 Automobilová-hromadná a individuálna doprava

Súčasný dopravný systém mesta Poprad môžeme charakterizovať ako radiálny, pre jadro mesta s hlavnou diametrálou, ktorá oddeľuje staré mesto od obytných zón sídliska Juh, kde sídli 58% obyvateľstva. Radiály vbiehajú do mesta a sú tvorené cestami:

- Západná radiála: cesta č. I/18 s pokračovaním od križovania s cestou II/534 ulicou Partizánska.
- Severná radiála: cesta III/5343 mestom prechádza ako ul. Fr. Kráľa, Železničná, Slovenského odboja.
- Severovýchodná radiála: cesta č. I/67 (Štefánikova ul.).
- Juhovýchodná radiála: cesta č. I/18 výpad na Prešov.
- Južná radiála: cesta č. I/67.

Tieto základné radiály sú doplnené podružnými radiálami, ako Levočská ulica a Kukučínova ulica, ktorá spája miestnu časť Stráže pod Tatrami s jadrom mesta Poprad. Túto základnú komunikačnú sieť dopĺňajú dlhšie okruhy zberné, ako je ul. L. Svobodu, ul. Francisciho, Vodárenská a Vagonárska ul. prepájajúca 2 radiály. Uvedený radiálny systém nemá súvislé prepojenie všetkých radiál, preto je doprava prevažne kumulovaná do centrálnej časti.

V snahe o vylúčenie tranzitnej a nežiaducej dopravy z centrálnej časti v trase cesty I/18 bol vybudovaný južný obchvat Popradu. Pokračovaním okruhu je západný polokruh, cesta II/534, napojený mimoúrovňovou križovatkou na cestu I/18, obchádzajúci miestnu časť Veľká a napájajúci sa na novú cestnú komunikáciu spájajúcu Poprad so Starým Smokovcom. Západná časť okruhu umožňuje bezkolízne prepojenie Starého Smokovca a Vysokých Tatier zo smeru I/18, ale aj z trasy I/67. Uvedený polokruh výrazne dopravne odľahčuje vlastné mesto od tranzitnej dopravy.

Výstavbu diaľničného privádzača si vynucovala dopravná situácia v meste Poprad. Ďalej nevyhovujúci prietah miestnou časťou Matejovce, ktorú nová trasa obchádza po juhovýchodnej strane, ako aj nevyhovujúci úsek cesty I/67 po Veľkú Lomnicu. Terajšia cesta I/67 v úseku od železničného nadjazdu, kde končí už zrealizovaná časť privádzača (stavba Poprad – prietah) po ČOV Poprad-Matejovce sa vyznačovala mnohými miestnymi závadami, negatívnym vplyvom na životné prostredie celého mesta a mestských častí, zvýšenou spotrebou času, pohonných hmôt, nehodovosťou a dopravnou preťaženosťou. Na hlavnú trasu sa napájajú miestne komunikácie, kde dochádzalo k značnému obmedzeniu dopravy. Realizáciou stavby rozdelenou na tri úseky sa vyriešil nevyhovujúci prietah miestnou časťou Popradu, vytvorili sa podmienky pre odklon tranzitnej dopravy v miestnej časti Poprad-Matejovce. Stavba prispela k plynulosti, bezpečnosti a hospodárnosti dopravy i k zlepšeniu životného prostredia obyvateľov. Rozšírenie existujúcej cesty I/67 na štvorprúdovú komunikáciu zlepšilo dopravnú situáciu v celom meste. Nová cesta s viacerými svetelnými križovatkami pomohla zrýchliť a zlepšiť plynulosť dopravy v centre mesta. Obyvateľom miestnych častí Stráže a Spišská Sobota nová cesta zjednodušila odbočovanie z hlavnej cesty najmä počas rannej a popoludňajšej dopravnej špičky. Nový diaľničný privádzač pomohol aj obyvateľom Matejoviec, odkiaľ sa po spustení novej cesty odklonila tranzitná doprava. Posledným problémovým miestom na tejto ceste zostáva železničný nadjazd, kde sa nová štvorprúdovka z oboch strán zužuje do dvoch pruhov.

V katastri mesta Poprad sa nachádzajú cesty I.-III. triedy

- triedy – I/18, I/67 - správca Slovenská správa ciest,
- triedy – II/534 - správca Správa a údržba Prešovského samosprávneho kraja,
- triedy – III/5343, III/5345, III/6719, III/18152 - správca Správa a údržba Prešovského samosprávneho kraja.

Miestne komunikácie: správca Správa mestských komunikácií Poprad.

- Funkčná skupina A: dĺžka 22,3 km; plocha 178 134 m²,
- Funkčná skupina B: dĺžka 30,4 km; plocha 182 520 m²,
- Funkčná skupina C: dĺžka 32,6 km; plocha 179 696 m²,
- Funkčná skupina D: dĺžka 100,45 km; plocha 202 311 m².

Nárast množstva automobilov je veľmi výrazný hlavne na úsekoch cesty I/18 prechádzajúcich cez mesto Poprad (takmer dvojnásobný nárast počtu automobilov, ktoré prejdú úsekom za 24 hodín). Výrazne zaťažaná komunikácia je v meste Poprad aj I/67. Výsledky dopravných vzťahov ukazujú, že mesto Poprad je silným zdrojovým a cieľovým mestom s relatívne silným dopravným tranzitom v smere východ - západ, v trase uvažovanej diaľnice D1 ako cesty E-50. Konkrétne intenzity priradené k úsekom cestnej siete sú uvedené v tabuľke nižšie.

Tabuľka 29: Periodické sledovanie množstva premávky v meste a jeho okolí (zdroj: SSC, 2010)

Cesta	Sčítací úsek / *	Rok						
		1973	1980	1985	1990	1995	2005	2010
D1	07300	-	-	-	-	-	-	13479
	07330	-	-	-	-	-	-	11144
	07350	-	-	-	-	-	-	11659
I/18	0-0027							5479
	0-0030	8081	7608	7845	9670	10484	20125	14691
	0-0034	9803	7444	6915	8318	10271	18780	19052
	0-0035		9726	6284	8316	7800	18718	17117

	0-0047		7444	5854	7293	9255	14121	10537
	0-0040	5243	5011	5279	5873		12099	8225
I/67	0-0740	3017	2275	2009	1982	2689	3482	4390
	0-1302	6960	6681	7212	8223	11914	15498	20646
	0-1300	5715	5681	5769	8550	7362	11155	12350
II/534	0-1266	-/**	1626	1958	1757	2314	4921	5116
III/5343	0-1250	4333	1473	1089	1088	1532	2301	3443

/* sčítací úsek podľa označenia SSC/** cesta v oprave

Stupeň individuálnej automobilizácie mesta Poprad prevyšuje celoslovenský priemer. Taktiež rozloženie obyvateľstva v meste dáva podnet k silnej doprave vnútromestskej - medziokrskej (napr. medzi obytnými a priemyselnými zónami)

1.2.2.2 Hromadná doprava vonkajšia a mestská

Súčasnú kapacitnú možnosť hromadnej dopravy v sezónnych, denných alebo hodinových špičkách poukazujú na to, že vo výhľadovom období bude potrebné vypomáhať doplnkovým, najlepšie operatívne použiteľným systémom HD. Systém liniek SAD a poloha autobusovej stanice vyhovujú aj pre návrhové obdobie. Poloha závodu SAD vyhovuje pre verejnú hromadnú dopravu, SAD a MHD. Vozový park autobusovej dopravy je v dopravnom závode, ktorý prevádzkuje zmiešanú dopravu osobnú, nákladnú aj MHD.

Autobusová stanica je situovaná vo väzbe na prednádražný priestor železničnej stanice, s ktorou tvorí komplex dopravných zariadení. Má **25 nástupísk** (z toho 4 pre diaľkovú dopravu) a 1 výstupisko. Pre mestskú hromadnú dopravu je vyhradených 5 stanovnísk. Celková plocha je cca 12 000 m².

V súčasnosti mestská hromadná doprava v Poprade svojimi linkami obsluhuje **30,2** kilometrov ciest. Dopravná obslužnosť je v rámci mestskej hromadnej dopravy zostavená s ohľadom na oprávnené požiadavky cestujúcej verejnosti, dopravnú infraštruktúru, sieť autobusových zastávok, hospodárnosť zabezpečovania a finančné možnosti verejného rozpočtu na úhradu ekonomicky oprávnených nákladov za dopravné služby poskytované vo verejnom záujme.

Tabuľka 30: Trasové vedenie liniek MHD Poprad

Linka číslo	Trasa linky	Počet spojov na linke	Dĺžka linky km
706201	AS – Západ – Dom kultúry – Levočská – Nemocnica – Nové mesto, kostol – Kaufland – Juh III – Rožňavská cesta – Západ - AS	21	12
706202	AS – Mozaika – Slov.sporiteľňa – ZŠ Spiš. Sobota – Matejovce – Vagónka – Spiš. Sobota – Slov. sporiteľňa – Mozaika - AS	28	17
706203	Juh III – bl. Nádej – bl. Antimón – AS – Západ – Veľká nám. – cintorín – ZŠ Spiš. Sobota – Slov. sporiteľňa – Mozaika – AS a späť	24	30
706204	Juh III – bl. Nádej – Nové mesto, kostol – Nemocnica – Dom kultúry - Slov. sporiteľňa – Vagónka – Matejovce a späť	44	23
706205	AS – Mozaika – Dom kultúry – Juh III – Kaufland – Nové mesto, kostol – Nemocnica – Levočská – Stráže – Nemocnica – Dom kultúry – Levoč. - AS	22	20
706206	AS – Mozaika – Dom kultúry – Juh III – bl. Nádej – bl. Antimón – Nemocnica – Levočská – Mozaika - AS	17	9
706207	Juh III – Kaufland – Nové mesto – Nemocnica – Dom kultúry – ZŠ Spiš. Sobota – Vodárenská – Velické nám. – Široká – AS a späť	24	25

706208	AS – Scherffelova – Vodárenská – Spiš. Sobota, nám. - Matejovce – Dom kultúry, - Námestie sv. Egídia – Ul. 1. mája - AS	1	16
--------	---	---	----

Okrem týchto základných trás, niektoré spoje majú odklon (napr. linka č. 4 víkendová zachádzka do Stráží pod Tatrami), nakoľko pri zostavovaní cestovných poriadkov boli akceptované oprávnené požiadavky cestujúcich.

Systém MHD v meste Poprad má celkový počet spojov – 181. Z toho bez obmedzení jazdí 26 spojov, 164 spojov jazdí počas pracovných dní a 12 spojov je prevádzkovaných počas víkendov a štátnych sviatkov. 4 mimoriadne spoje sú vykonávané v období sviatku všetkých svätých. Linka č. 8 bola do konceptu MHD zaradená v júli 2014, premáva pondelok, streda, piatok a je doplnená o audionahrávku obsahujúcu stručné informácie o meste Poprad v trase linky.

Tabuľka 31: Počty prepravených a vyťaženosť spojov MHD Poprad za rok 2013

Číslo linky	Počet prepravených osôb na (lanej linke	Najviac využívaný spoj danej linky	Počet prepravených osôb na danom spoji
1	216448	11	16090
2	113565	16	10331
3	106828	5	9910
4	262208	24	13764
5	49568	7	6886
6	106938	7	10247
7	151633	6	11 668

Celkový počet prepravených pasažierov v spojoch MHD za rok 2013 bol **1 007 188**.

Cyklistická a pešia doprava

V súčasnosti sú v centrálnej zóne mesta Poprad organizáciou a stavebnými úpravami vytvorené pešie zóny a ulice. Sú to Nám. sv. Egídia, Ul. 1. mája, Vajanského ulica a Mnoheľova ulica, ktorá spája centrum s autobusovou a železničnou stanicou.

Sídliisko Juh - oblasť s najväčším počtom obyvateľov je radiálne prepojené pešími komunikáciami, nadväzujúc na centrálnu pešiu zónu. V sídlisku Juh samostatné pešie cestičky vzájomne prepájajú obvody vybavenosti s obvody bývania. Ostatné okrsky mesta postrádajú výrazné pešie prepojenia, ako aj prepojenie na centrum mesta.

Dĺžka peších komunikácií v meste Poprad : 88 km na ploche 164 889 m². Hlavné koridory pešieho pohybu : Železničná stanica/ autobusová stanica - centrum mesta, zdravotné stredisko ADUS - Mnoheľova ulica, Námestie sv. Egídia, Sobotské námestie, Sídlišká Juh I, II - centrum mesta, Juh III - centrum mesta, Sídliisko Juh III - sídlisko Západ, Juh III - Juh V, Veľká - centrum mesta, Spišská Sobota - centrum mesta, Stráže pod Tatrami - centrum mesta, Matejovce - centrum mesta, Spišská Sobota - Matejovce.

Hlavná pešia a cyklistická trasa je vedená pozdĺž rieky Poprad v smere východ-západ v trase: Matejovce- Spišská Sobota- Grébpark - Poprad Centrum - Poprad Západ - Svit. Existujúca cyklistická trasa bola rozšírená výstavbou nového chodníka cez sídlisko JUH III smerom až do miestnej časti Kvetnica a následne ďalším rozšírením trasy cez sídlisko JUH

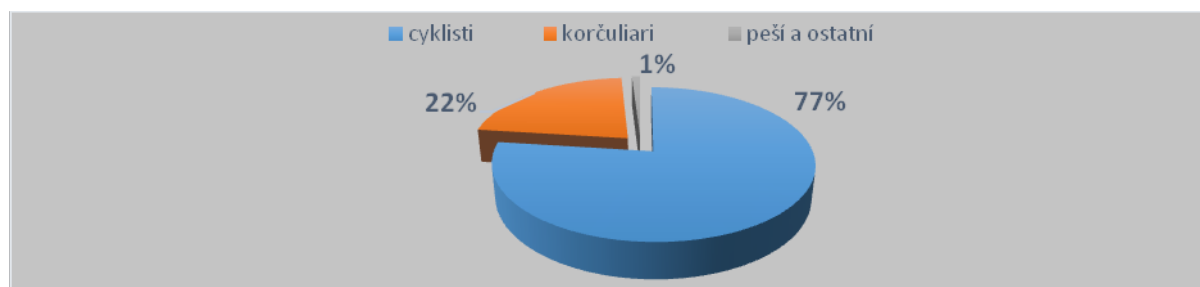
VI – Šrobárova ulica smerom okolo jazdeckého areálu do lesoparku Kvetnica. Výhľadovo sa počíta s vytvorením cyklokoridorov v rámci existujúcich chodníkov a miestnych komunikácií dopravným značením. Tieto cyklokoridory postupne prepoja všetky jednotlivé sídliská s centrom mesta a s jednotlivými časťami mesta.

K dňu, 18.06.2015 vybudovalo mesto Poprad 3 cyklistické chodníky v celkovej dĺžke **11,67 km** a na realizáciu sa vynaložilo 2 162 452 eur.

1. Najdlhšia a najstaršia cyklotrasa spája mesto Poprad a mesto Svit. Prepája taktiež sídlisko Západ a sídlisko Juh III a vedie popri rieke Poprad. Cyklotrasa končí za Svitom na vjazde do Lopusnej doliny.
2. Cyklotrasa vedie v smere od sídliska Juh III ku strelnici v Kvetnici.
3. Trasou je chodník zo sídliska Juh VI k lesoparku v Kvetnici. Táto komunikácia je špecifická tým, že jedna polovica je rozšírená o pruh pre chodcov a druhá polovica je ohradená dreveným plotom kvôli pasúcemu sa dobytku.

Na cyklistickom chodníku vo Svite sa v dňoch 26.06.2012 - 07.07.2012 sa uskutočnil monitoring využívania cyklistického chodníka. Z výsledkov vyplynulo, že za predmetné časové obdobie cyklotrasu využilo takmer 24 000 ľudí, pričom denný priemer bol takmer 2000 ľudí. Najviac ľudí systém zaregistroval dňa 07.07.2012 keď bolo evidovaných 2758 prejazdov. Z hľadiska užívateľov bola štruktúra nasledovná.

Graf 12 Podiel cyklistickej dopravy na cyklistickom chodníku vo Svite

Kvalitatívny prieskum sa realizoval dotazníkovou metódou na vzorke 111 respondentov. Väčšina z nich pochádzala z Popradu. Dotazník obsahoval 17 otázok s cieľom získať názor aktívnych užívateľov na stav a využívanie chodníka. Ako hlavný dôvod návštevy prevažná časť uvádzala motív rekreácie a športu. Užívatelia vychádzali najmä z Popradu a tou istou cestou sa aj vracali späť. Najčastejšie využívali na pohyb po cyklistickom chodníku bicykel a korčule. Prevažná časť aktívne využíva cyklistický chodník počas sezóny, teda v mesiacoch apríl až september. Ako prevládajúce dôvody výberu trasy uvádzali najmä kvalitu, bezpečnosť, nízku náročnosť a dostupnosť.

Zdroj - cieľ cyklodopravy: Poprad - Svit, Svit - Poprad, sídliská Juh III a VI - Kvetnica, sídlisko Západ - sídlisko Juh III. (PHRSR Poprad, 2015)

Stupeň individuálnej automobilizácie v meste Poprad (r. 1995) bol 222 osobných áut na 1000 obyvateľov, čo je stupeň 4,5 obyv. na 1 osobný automobil (1:4,5).

Tabuľka 32: Predpoklad nárastu stupňa individuálnej automobilizácie

Rok	Počet osobných aut. na 1000 obyvateľov		Stupeň automobilizácie
	SR	Poprad	Poprad
1984	130	153	1 : 6,54
1995	205	222	1 : 4,50
2010	294	307	1 : 3,26
2030	333	357	1 : 2,80

Nároky počtu parkovacích miest v centrálnej zóne sú 2 370 parkovacích miest v roku 2030. Tieto počty parkovacích miest je potrebné rozmiestniť v centrálnej zóne ako väčšie parkoviská záchytné, ktoré budú v pešej dostupnosti 300-500 m max. k centrámi vybavenosti a ako parkoviská jednotlivé pri väčších komplexoch vybavenosti, ako sú obchodné domy, administratívne centrá a pod.

V meste je 18 187 bytov, avšak mesto pri bytových domoch eviduje približne 7000 parkovacích miest. Najhoršia situácia je na sídlisku Juh, kde v priemere 1 státie na 2 bytové jednotky.

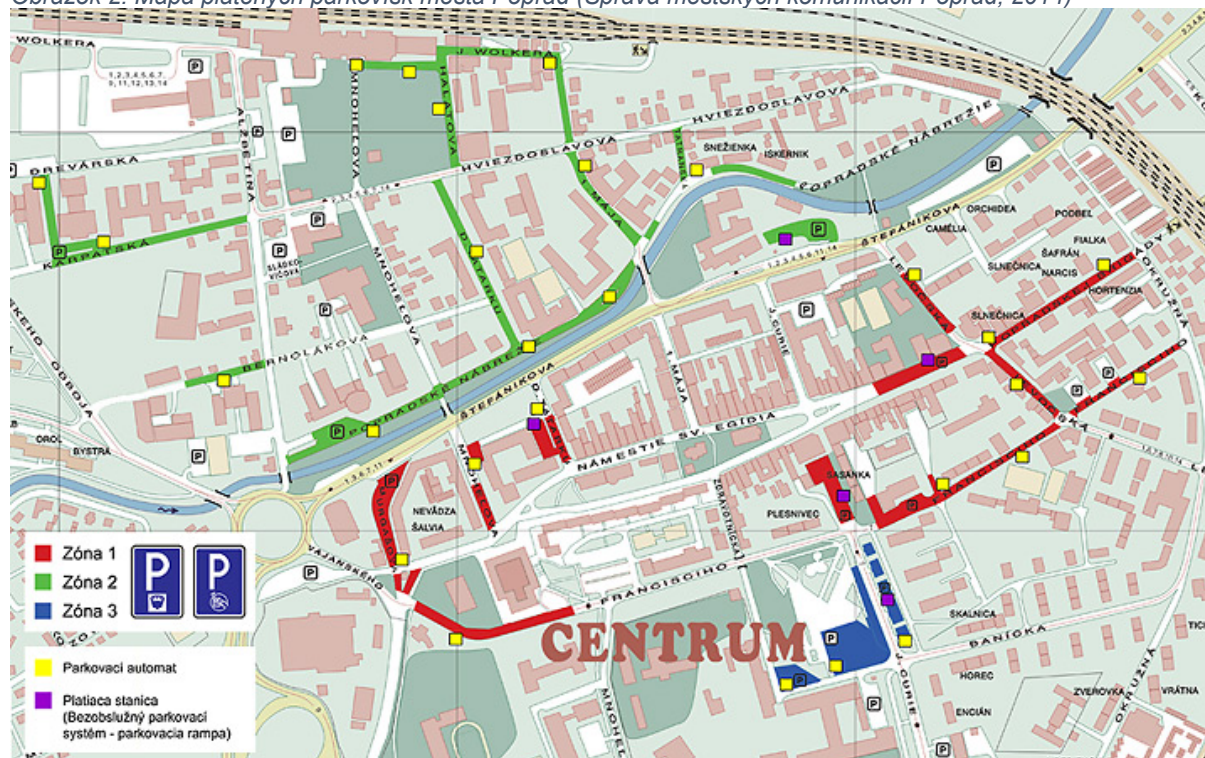
Tabuľka 33: Neplatené parkovacie miesta v meste Poprad

Lokalita	Počet parkovacích miest
Centrum	630 parkovacích miest
Sídlisko Západ	790 parkovacích miest
Sídlisko Matejovce	340 parkovacích miest
Sídliská Juh I, II, V, VI	2850 parkovacích miest
Sídlisko Juh III	2980 parkovacích miest
Veľká	400 parkovacích miest
Spišská Sobota	200 parkovacích miest
Stráže	50 parkovacích miest
SPOLU	8240 parkovacích miest

Tabuľka 34: Platené parkovacie miesta v meste Poprad

Lokalita	Počet parkovacích miest	Lokalita	Počet parkovacích miest
Francisciho	72 parkovacích miest	Dominika Tatarku – Gymnázium	30 parkovacích miest
JoliotCurie	31 parkovacích miest	Bernolákova	13 parkovacích miest
Levočska	52 parkovacích miest	1. mája -	26 parkovacích miest
Námestie sv. Egídia	54 parkovacích miest	Popradské nábrehie -	20 parkovacích miest
Mnoheľova	52 parkovacích miest	Karpatská	63 parkovacích miest
Murgašova	44 parkovacích miest	Jiřího Wolkeru	100 parkovacích miest
Dominika Tatarku - Okresný súd	48 parkovacích miest	Halatova	16 parkovacích miest
Popradskej brigády	16 parkovacích miest	Tatranská	7 parkovacích miest
Nábrehie Jána Pavla II.	113 parkovacích miest	Štefánikova	66 parkovacích miest
Spolu Zóna 1	455 parkovacích miest	Spolu Zóna 2	341 parkovacích miest
Lokalita	Počet parkovacích miest		
Banická	23 parkovacích miest		
Tatranské námestie	31 parkovacích miest		
JoliotCurie - MK	23 parkovacích miest		
JoliotCurie – kaskády	56 parkovacích miest		
Spolu Zóna 3	152 parkovacích miest		

Obrázok 2: Mapa platených parkovísk mesta Poprad (Správa mestských komunikácií Poprad, 2014)

Železničná doprava

Železničná stanica Poprad-Tatry leží v km 199,390 dvojkoľajnej, elektrifikovanej trate č.180 Košice - Žilina. Trať je súčasťou 5. európskeho dopravného koridoru.

Železničná stanica je 1. kategórie a sídlom prednostu. K železničnej stanici sú pridelené nesamostatné dopravne - obsadené železničné stanice Štrba, Svit, Matejovce pri Poprade a Studený Potok. Železničná stanica je zmiešanou podľa povahy práce, po prevádzkovej stránke medziľahlou, a odbočnou pre trať Poprad-Tatry - Plaveč a pre úzkorozchodnú trať Poprad-Tatry - Štrbské Pleso. Je dispozičnou stanicou pre trať Poprad-Tatry - Plaveč a pre úzkorozchodnú trať Poprad Tatry - Štrbské Pleso a vlakovú pre trať Poprad-Tatry - Plaveč.

Osobnej i nákladnej doprave slúži 11 dopravných koľají, 17 manipulačných koľají a 5 koľají osobitného určenia. Do železničnej stanice Poprad-Tatry je zapojených desať vlečiek, z ktorých sú v prevádzke štyri: Tatravagónka, Meniareň, Maxima (Zberné suroviny) a Sintra. V železničnej stanici Matejovce pri Poprade je v prevádzke vlečka Whirlpool (TatramatSpedition), v železničnej stanici Svit vlečka Chedos (Chemosvit). Do koľajiska železničnej stanice Poprad-Tatry sú zapojené i koľajiská (bývalé depá) majoritných štátnych dopravcov ZSSK Slovensko a ZSSK Cargo Slovakia.

Časť koľajiska železničnej stanice vrátane zabezpečovacieho zariadenia a časť budovy prešla v rokoch 2006 - 2010 komplexnou rekonštrukciou. Vo výpravnej budove železničnej stanice sú umiestnené pracoviská ŽSR a dopravcu ZSSK Slovensko. Dopravca

ZSSK Cargo Slovakia sídli vo vlastnej budove (bývalé nástupisko Tatranských elektrických železníc). Do stanice, nad úrovňou koľajiska normálneho rozchodu, je kolmo zaústená úzkorozchodná trať Tatranských elektrických železníc. Stanica je plne bezbariérová, vybavená audiovizuálnym informačným systémom pre cestujúcich, vodiacími lištami v dlažbe a zvukovými navádzacími majákmi pre nevidiacich a slabozrakých.

Železničná stanica v úzkom dotyku s autobusovou stanicou vytvárajú prirodzený dopravný uzol mesta, so značnými nárokmi na prirodzenú dostupnosť individuálnymi a hromadnými cestnými dopravnými prostriedkami, príslušnú kvalitu mestských komunikácií a vyhovujúce smerovanie dopravných prúdov. V tejto oblasti je situácia dlhodobou neriešená a nevyhovujúca (technický stav a kapacita cestných komunikácií) až chaotická (stanie vozidiel taxislužieb, smerovanie individuálnej dopravy sieťou ulíc z centra mesta ku stanici a pod.).

Pre vzdialený prognózný horizont je uvažovaná územná rezerva pre budúce zdvojkolažnenie TEŽ medzi železničnými stanicami Poprad Tatry - Starý Smokovec.

Traťový úsek Košice – Poprad Tatry - Žilina

Traťový úsek číslo 180 je súčasťou V. transeurópskeho železničného koridoru. Celý traťový úsek je dvojkolažný, elektrifikovaný a napájaný 3 kV. Maximálna traťová rýchlosť je 100 – 120 km/h. Dopravnú obsluhu zabezpečujú medzištátne vlaky (EC,SC,R), IC vlaky, vnútroštátne rýchliky, osobné vlaky a posilové vlaky. Zabezpečený je na traťovom úseku hodinový / dvojhodinový takt vlakov kategórie Os.

Trate TEŽ a OŽ

Trať je úzkorozchodná (1 000 mm) a v úseku Štrba - Štrbské Pleso je systém ozubnicovej železnice. Ďalej je trať jednokolažná, elektrifikovaná, s maximálnou traťovou rýchlosťou 30 – 60 km/h.

V celej oblasti je zabezpečený celodenný hodinový takt (aj v nepracovných dňoch) vlakov so zabezpečením prípojových väzieb na všetky v smery v prestupných ŽST na území TEŽ. V ŽST Poprad a Štrba je v maximálnej možnej miere a s ohľadom na technické možnosti prihlíadané na vytvorenie prípojov k vlakom diaľkovej dopravy smer Žilina, Bratislava a Košice.

K zahutneniu spojov na polhodinový interval dochádza v čase zimnej a letnej turistickej sezóny v exponovaných obdobiach počas dňa a najmä nepracovných dní.

Na trati č. 183 – Poprad – Tatry – Štrbské Pleso sú počty vlakov nasledovné: osobné vlaky - 46, z toho 9 vedených iba v sezóne.

Traťový úsek Poprad-Tatry – Plaveč, Studený Potok – Tatranská Lomnica

Na traťovom úseku Poprad Tatry – Kežmarok je po trati č. 185 zabezpečená prímestská dopravná obsluha vlakmi Os v hodinovom takte v čase dopravnej špičky a v dvojhodinovom takte v čase dopravného sedla. Traťový úsek slúži 22 osobným vlakom a je jednokolažný neelektrifikovaný s maximálnou traťovou rýchlosťou:

- Poprad Tatry - Podolíneč 60 km/h
- Podolíneč – Plaveč 80 km/h
- Studený Potok – Tatranská Lomnica 60 km/h

Letecká doprava

Medzinárodné letisko Poprad-Tatry je tretím najväčším letiskom na Slovensku a slúži pre vnútroštátnu aj zahraničnú dopravu. Spolu s letiskami v Bratislave a v Košiciach má štatút vonkajšej schengenskej hranice (letisko so stálou pasovou a colnou službou). Letisko Poprad-Tatry patrí medzi najvyššie položené medzinárodné letiská pre dopravné lietadlá v Európe – leží v nadmorskej výške 718 m.n.m. iba 5 km západne od centra Popradu. Okrem dopravných letov (pravidelných i nepravidelných) ho intenzívne využívajú menšie lietadlá pre firemné, súkromné, výcvikové, sanitné a športové lety a letecké práce. Na letisku je umiestnená základňa vrtuľníka zdravotnej záchrannej služby Kryštof 03.

Tabuľka 35: Počet prepravených osôb a ton za jednotlivé roky leteckou dopravou z/na letisko Poprad

Rok	Osobná - cest. / rok	Pohyby lietadiel	Nákladná - t / rok
1976	150 390		972
1989	55 604		563
1992	35 226		612
1998	14 142		3
2001	11 569		12
2005	18 553		71
2009	52 301	9 373	135
2010	28 961	7 595	176
2011	24 755	6 954	160
2012	30 873	7 295	26
2013	24 815	6 416	
2014	31 694	6 206	

(Letisko Poprad – Tatry, 2015)

V súčasnosti v letovom poriadku sú pravidelné spojenia s destináciami Riga, Londýn-Luton a Varšava, ktoré zabezpečujú spoločnosti Wizz a airBaltic. V zimnej sezóne privádzajú lietadlá zahraničných turistov z Ruska a Ukrajiny. V lete smerujú špeciály so slovenskými dovolenkármi do Bulharska (Burgas) a Turecka (Antalya). Celoročne letisko využívajú aerotaxíky, firemné a súkromné lietadlá na prepravu osôb, výcvik, sanitné a záchranné lety a letecké práce.

Letisko Poprad-Tatry je zaradené do kategórie 4D, betónová vzletová a pristávacia dráha je 2 600 m dlhá a 45 m široká. Je vybavené navigačným zariadením ILS I. kategórie ICAO. Odbavovacia plocha má rozmer 67,5 x 190 m a sú na nej vyznačené 4 stojiská pre dopravné lietadlá. Maximálna kapacita dráhy je 170 000 pohybov lietadiel za rok (dosiahnutá špička 13 488/rok). Maximálna kapacita vybavovacej budovy je aktuálne 500 cestujúcich za hodinu (250+250 odlet aj prílet). Maximálna ročná kapacita je cca 250 000 cestujúcich. Najväčším akcionárom letiska je MDVaRR SR, menšími akcionármi sú mestá Poprad a Vysoké Tatry.

Vodná doprava

Riešeným územím preteká Velický potok a najvýznamnejším tokom je rieka Poprad, ktorej výdatnosť a pramene nespĺňajú požiadavky na prevádzku vodnej dopravy. Samotná

rieka je splavná len v jej niektorých úsekoch pre rekreačné využitie, no častejšie rieka slúži pre rekreačné rybárčenie ako splavovanie.

1.2.3 Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

Vodné zdroje

Pre výhľadové obdobie do roku 2022 má Poprad dostatok zdrojov pitnej vody. Vybudovaná je vodovodná sieť a vodojemy pre jednotlivé časti mesta. Spišsko-popradská vodárenská sústava zabezpečuje dodávku vody pre mesto Poprad. Vodné zdroje pre Poprad sa nachádzajú v lokalite Liptovská Teplička a významný zdroj je aj v Spišskej Teplici. Tatranský skupinový vodovod z ktorého bol v minulosti Poprad zásobovaný sa využíva iba v minimálnom rozsahu. Podzemnú vodu z vlastných studní využívajú niektoré priemyselné podniky a časť obyvateľov.

Vodojemy

Pre Poprad sú vybudované vodojemy o celkovej akumulácii 17 180 m³. Homôlka 12000 m³, Bôrik 2000 m³, Kalion 2000 m³, Veľká 1100 m³ a Kvetnica 80 m³. Vodojem nemá vybudovaný miestna časť Stráže, kde je voda dodávaná cez čerpaciu stanicu. Kapacitne nevyhovuje vodojem Veľká z ktorého sú zásobované , Matejovce, Veľká, Spišská Sobota a časť Popradu. Vo výhľadovom období treba vybudovať nový vodojem Veľká a vodojem Stráže.

Vodovodná sieť

Stav verejného vodovodu je úmerný jeho veku. Pôvodné potrubia sú staršie ako 80 rokov. Počas plánovacieho obdobia 2016 až 2022 je nutné zabezpečiť obnovu najporuchovejších potrubí a stavieb. Potrebne je zrealizovať oddelenie jednotlivých tlakových pásiem vodovodu a vytvorenie samostatných zásobovaných oblastí, tak aby bolo možné zabezpečiť meranie dodávky vody a tlakové pomery na sieti. V plánovacom období je nutné zabezpečiť zníženie strát pitnej vody v potrubí. Pozornosť musí byť venovaná aj výmene vodovodných prípojok, ktoré sú staršie ako 30 rokov. Dĺžka vodovodu v Poprade je 230 km a dĺžka vodovodných prípojok je 49 km.

Zásobovanie plynom

Súčasťou energetického koridoru je vysokotlakový (VTL) plynovod „DN 300, PN 40 Štrba – Drieňovská Nová Ves“ južne od Popradu. Je napájaný z VTL plynovodu „DN500 PN63 Liptovská Kokava - Važecké Lúky“ prostredníctvom prepúšťacej stanice (PS) „Važecké lúky“ pri obci Tatranská Štrba. Východne od Popradu a Stráži pod Tatrami vedie plynovod „DN 300, PN 2,5 Poprad – Stará Ľubovňa“, ktorý je napojený na hlavný plynovod prostredníctvom PS Gánovce. Poprad je zásobovaný zemným plynom naftovým zo sústavy diaľkových vysokotlakových plynovodov pomocou prípojok a regulačných staníc z južnej resp. severnej časti katastrálneho územia mesta.

Distribučné plynovody miestnych sietí sú stredotlakové, zokruhované. Zabezpečujú spoľahlivú a bezpečnú distribúciu plynu pre samotné mesto Poprad a mestské časti Veľká, Stráže, Spišská Sobota, Kvetnica, Matejovce. Plynárenský obvod Popradu predstavuje Poprad bez sídliska Juh III, Spišskej Soboty, Stráži pod Tatrami a Veľkej. Samostatný plynárenský okrsok predstavujú časti mesta Kvetnica, Matejovce a sídlisko Juh III.

Zemný plyn sa používa pre všetky tepelné procesy. V rodinných domoch sa plyn používa komplexne a to od varenia cez ohrev vody až po vykurovanie. Plynové kúrenie je najčastejšie realizované formou ústredného alebo etážového kúrenia, menej časté sú plynové kachle. Okrem využívania plynu v domácnostiach má tento široké využitie aj v priemyselných podnikoch pre potreby technologických procesov. Jednotliví odberatelia plynu sú k distribučnej sieti pripájaní pomocou pripojovacích plynovodov (prípojk) v zmysle technických a obchodných podmienok spoločnosti SPP-distribúcia a.s. (PHRSR Poprad, 2012)

Aktuálny technický stav existujúcich plynárenských zariadení vyhovuje platným normám a predpisom pre zabezpečenie spoľahlivosti a bezpečnosti prevádzky.

Na základe štatistického zistenia v roku 2011 zo 17 382 obývaných bytov je zásobovaných plynom 14 041 bytov čo predstavuje 80,77%.

údaje od SPP, a.s. (08.06.2015):

- počet odberných miest:	18207
- počet regulačných staníc:	10

údaje od Dalkia Poprad, a.s. (10.06.2015):

- počet vykurovaných bytov:	14088
- počet vykurovaných nebytových objektov:	88
- počet kotolní:	43 (z toho 39 na zemný plyn, 1 na zemný plyn + biomasu, 3 na zemný plyn + teplo z bioplynovej stanice)

Zásobovanie elektrickou energiou

Poprad je zásobovaný elektrickou energiou diaľkovými elektrickými vedeniami prostredníctvom elektrickej stanice v Spišskej Novej Vsi, ktorá zásobuje aj niekoľko okresov severovýchodného Slovenska. Elektrické stanice v Poprade ako napájacie body zásobuje elektrickou energiou 110 kV vysokonapäťová sústava. Poprad so svojím spádovým územím má dve elektrické stanice s transformátormi napätia. Ide o stanicu v juhovýchodnej časti mesta nachádzajúcu sa v priemyselnom areáli Stráže pod Tatrami a ďalšia je umiestnená mimo katastrálneho územia mesta a nachádza sa v katastri obce Spišská Teplica.

Distribučná sieť je tvorená distribučnou sústavou VN v Poprade i celom spádovom obvode a je napájaná z elektrických staníc Poprad I a Poprad II. Tvorená je 22 kV rozvodnou

sieťou a transformovňami 22/0,4 kV. Všetky vývody z elektrických sietí Poprad I severným smerom sú v zastavanom území kabelizované vrátane samostatných káblov ŽSR. Vonkajšie vedenia 22 kV sa nachádzajú v okrajovom pásme mesta a jeho okolí a v niekoľkých miestach zasahujú do vnútornej časti mesta. V samotnom meste väčšiu časť VN rozvodov tvoria kábelové rozvody. Väčšina transformovní má možnosť napájania z dvoch strán, čím je zabezpečená vyššia spoľahlivosť zásobovania elektrickou energiou. Celkom sa v meste nachádza 129 transformovní, ktorých výkon dosahuje v súčte 106,5 MVA.

Priemyselné rozvodne sú v najväčších podnikoch, Tatrabagónka, Whirpool, Schulle, Tatramat a ŽSR s výkonom niekoľko tisíc kVA. Murované transformačné stanice prevládajú v obytnej časti mesta, pričom ich výkon je prispôsobený potrebám, t.j. projektovaným predpokladaným odberom podľa bytovej zástavby. Stožiarové transformátory sú typické pre priemyselné podniky menšieho a stredného rozsahu, pre podniky služieb, poľnohospodárske podniky a pre obytné územia v niektorých častiach mesta. Výkon jednotlivého transformátora sa pohybuje v rozpätí 100 – 600 kVA. Špecifickí sú v tomto prípade veľkoodberatelia elektrickej energie s vyšším stupňom jej zabezpečenia (nemocnice, letisko, telekomunikácie, TESCO atď.), ktorí majú inštalované vlastné zdroje elektrickej energie ako alternatívne zdroje výroby elektrickej energie v prípade prerušenia dodávky elektriny z distribučnej siete. V meste sa nachádza aj jedna malá vodná elektráreň s výkonom 17 kVA. Sekundárna sieť sústavy nízkeho napätia je v centrálnej mestskej časti a v lokalitách hromadnej výstavby prevažne kábelová. Na sídliskách JUH ide o sekundárnu sieť mrežovú, na iných sídliskách je to sekundárna sieť zjednodušená radiálna alebo okružná. V príslušných miestnych častiach sú rozvody nízkeho napätia vyhotovené nadzemne s lúčovým rozvodom.

Rozvody verejného osvetlenia sú realizované dvojako, a to v súbehu so sekundárnym rozvodom nízkonapäťového kábelového vedenia alebo spolu s vonkajšími sekundárnymi rozvodmi. Celkom predstavuje verejné osvetlenie viac ako 3000 svetelných bodov. Verejné osvetlenie v častiach, ktoré boli zrekonštruované, predstavuje jednotne koncipovanú svetelnú sústavu s jednotným druhom stožiarov a svietidiel. Celková sústava verejného osvetlenia v meste je však v súčasnosti ešte nejednotná a rôznorodá. Je predpoklad, že postupnou realizáciou obnovy jednotlivých mestských častí sa celková koncepcia verejného osvetlenia zosúladí a bude predstavovať ucelený a rovnorodý celok.

V meste Poprad je 80 trafostaníc, dĺžka vysokonapäťových rozvodov je 30 km vzdušného a 30 km kábelového. Nízkonapäťových 150 km a 50 km kábelových. Majiteľom aj prevádzkovateľom elektrickej distribučnej siete okrem verejného osvetlenia je Východoslovenská energetika a.s. (PHRSR Poprad, 2012)

Tabuľka 36: Aktuálny počet transformačných staníc

Názov	celkom TS	TS vo vlastníctve VSD
Matejovce	25	5
Poprad	122	75
Poprad-Kvetnica	2	1
Spišská Sobota	11	8
Stráže	18	6
Veľká	14	10
Celkový súčet	192	105

Tabuľka 37: Počet evidovaných odberných miest

Názov	Počet odberných miest
Matejovce	1448
Poprad	21344
Poprad-Kvetnica	6
Spišská Sobota	1078
Stráže	313
Veľká	1859
Celkový súčet	26048

Odvádzanie odpadových vôd

Čistenie odpadových vôd

Komunálne odpadové vody a väčšina priemyselných odpadových vôd sú čistené na ČOV Poprad, ktorá zabezpečuje čistenie vôd z celej aglomerácie 100 000 EO. Kapacita ČOV do roku 2022 postačuje, ale z dôvodu veľkého podielu zrážkových a balastných vôd je hydraulická kapacita ČOV vyčerpaná.

Kanalizačná sieť

Opadové vody sú zo spádového územia odkanalizované jednotnou stokovou sieťou. Delená kanalizácia je vybudovaná iba na sídlisku Juh III, kde dažďová kanalizácia je zaústená do rieky Poprad. Dĺžka kanalizácií je 230 km, dĺžka kanalizačných prípojok je 33 km. Kanalizácia je na mnohých miestach hydraulicky preťažená počas výdatných zrážok a je nutné alternatívne uvažovať o zvýšení kapacity potrubí alebo vybudovaní delenej kanalizácie.

Mimoriadne dôležité je aby mesto vybudovalo účinnú ochranu zastavaných území pred prítokom vôd z povrchového odtoku z priľahlých území do verejnej kanalizácie, čím sa zabráni vzniku škôd na majetku.

Telekomunikačné služby

Rozvojom nových foriem komunikácie a šírenia informácií vzrastá význam telekomunikačných technológií. Poprad má v telekomunikačnej sústave Slovenska významné miesto. Je sídlom tranzitného telefónneho obvodu, uzlového telefónneho obvodu a miestneho telefónneho obvodu. Cez katastrálne územie Popradu vedú telekomunikačné káble z telekomunikačnej budovy do priľahlých miest, a to diaľkové káble a optické káble. Telekomunikačná sieť sa neustále posilňuje a skvalitňuje sa celkový prenos informácií budovaním telekomunikačných optických spojení.

Cez Poprad sú vedené viaceré trasy diaľkových a oblastných optických káblov, čo vytvára podmienky na digitalizáciu ústrední. Inštalované nové RSU predstavujú digitálny doplnok analógových ústrední. Podľa Zásad pre realizáciu územného rozvoja Slovenska je potrebné budovanie spojovej infraštruktúry prednostne orientovať do internet, optika priestorov perspektívneho a želaného územného rozvoja s dostatočnou kapacitnou rezervou, budovanie nových progresívnych telekomunikačných systémov postupne organizovať s cieľom celoplošného pokrytia územia Slovenska a v záujme zachovania a oživenia sídelných aktivít rovnomerne aj v celom vidieckom priestore. (PHRSR Poprad, 2012)

V tomto prípade rozoznávame na území mesta Poprad štyri základné spôsoby zásobovania domácností teplom. Najrozšírenejším spôsobom je ústredné kúrenie s dodávkou tepla z mimobytového zdroja, nasleduje etážové kúrenie a kachle. V prípade vykurovania nízko podlažnej zástavby rodinných domov v celom meste ide o individuálne vykurovanie z drobných domových kotolní. Na väčšej časti územia mesta je už k dispozícii plyn, ktorý patrí medzi komfortné a hygienicky nezávadné zdroje tepla. Bytové domy (cca 13 000 bytov) a objekty občianskeho vybavenia na nových sídliskách sú zásobované teplom z okrskových kotolní pri využití zemného plynu.

V centre mesta sú objekty, zariadenia a občianska vybavenosť zásobované teplom z menších blokových kotolní. Prevažne ide o teplovodné systémy, výnimočne je ako teplotné médium použitá horúca voda alebo para.

Priemyselné závody si vlastné požiadavky na dodávku tepla riešia z vlastných zdrojov tepla spaľovaním zemného plynu alebo pevného paliva. Vyrobené teplo sa používa pre potreby technológie, vykurovania a prípravy teplej úžitkovej vody. Najväčšie priemyselné podniky sú zároveň aj najväčšími výrobcami tepla v Poprade. Výroba tepla je v meste výrazne decentralizovaná do okrskových kotolní na sídliskách, ktoré sú priebežne modernizované s vysokou účinnosťou výroby tepla a priemyselných kotolní. Súčasný decentralizovaný spôsob zásobovania teplom vyhovuje po technickej stránke, avšak z ekologického hľadiska je nevyhnutné postupne odstraňovať spaľovanie nevhodných palív v niektorých kotolniach, ako je uhlie, vykurovacie oleje.

Mestská časť Kvetnica je zásobovaná teplom z 5 domových kotolní (4 domové kotolne zásobujú liečebné domy a jedna bytové domy). Palivo v tomto prípade je zemný plyn. Bytové domy v miestnej časti Matejovce zásobuje teplom okrsková kotolňa. Ďalej sa tu nachádza ďalších päť domových kotolní, ktoré zásobujú teplom nízko podlažnú výstavbu. Výstavba v centre mesta Poprad je väčšinou zásobovaná teplom z domových kotolní.

Sídliská Juh a Západ sú vykurované z okrskových kotolní. Nemocnica je vykurovaná z tepelného zdroja typu výhrevne. Miestna časť Spišská Sobota je vykurovaná z domových kotolní s vysokým podielom bytov s ústredným kúrením, čo sa týka najmä novej výstavby. Objekty v Strážach pod Tatrami sú vykurované z drobných domových kotolní, prípadne ide o lokálne zdroje vykurovania.

Miestna časť Veľká, charakterizovaná nízko podlažnou zástavbou, je vykurovaná z drobných domových kotolní. Priemyselné podniky majú vlastné výrobné teplo, prevažne menšieho výkonu. Budovy škôl, ktoré prešli pod mestskú samosprávu, sú vykurované vlastnými blokovými kotolňami a v postupne prechádzajú modernizáciou. V roku 2010 bol v okrskovej kotolni v širšom centre mesta uvedený do prevádzky 530 kW kotol spaľujúci biomasu, ktorý dodáva teplo pre 630 bytov, školu a dom sociálnych služieb. (PHRSR Poprad, 2012)

údaje od Dalkia Poprad, a.s. (10.06.2015):

- počet vykurovaných bytov:	14088
- počet vykurovaných nebytových objektov:	88
- počet kotolní:	43 (z toho 39 na zemný plyn, 1 na zemný plyn + biomasu, 3 na zemný plyn + teplo z bioplynovej stanice)

1.2.4 Rozvojové plochy

Voľné plochy – priestorové rezervy v ÚPN

Plochy bývania (m²)

	rodinné domy	bytové domy	spolu
- obytný súbor „Kalion“ (výhľad)	30.000	210.000	240.000
- obytný súbor „Stojany“ (výhľad)	82.000	37.000	119.000
- obytný súbor „Nový Poprad“ (Juh IV)	180.000	208.000	388.000
- IBV medzi Veľkou a Spišskou Sobotou	38.000	-	38.000
- IBV Matejovce	30.000	-	30.000
- IBV Stráže pod Tatrami	33.000	-	33.000
	393.000	265.000	658.000

+ malé plochy v existujúcej zástavbe bez plošného vyčíslenia

Plochy polyfunkcie (bývanie + občianska vybavenosť) (m²)

- obytný súbor „Kalion“ (výhľad)	60.000
- obytný súbor „Stojany“ (výhľad)	30.000
- lokalita oproti Tatravagónke	32.000
- lokalita medzi OC MAX a Juh III	15.000
- Matejovce	<u>19.000</u>
	156.000

+ malé plochy v existujúcej zástavbe bez plošného vyčíslenia

Plochy občianskej vybavenosti (m²)

- obytný súbor „Kalion“ (výhľad)	38.000
- obytný súbor „Stojany“ (výhľad)	<u>25.000</u>
	63.000

+ malé plochy v existujúcej zástavbe bez plošného vyčíslenia

Plochy športu, rekreácie a cestovného ruchu (m²)

- obytný súbor „Kalion“ (výhľad)	14.000
- obytný súbor „Stojany“ (výhľad)	31.000
- jazdecký areál medzi Juhom a Gánovcami	50.000
- Olympijské centrum Poprad (územná rezerva)	70.000
- rozšírenie areálu Grébparku	80.000

- golfový areál a agroturistická základňa pri Slavkovskom potoku	960.000
- Tatranské infocentrum Veľká	296.000
- Kvetnica	<u>42.000</u>
	1.543.000
+ malé plochy v existujúcej zástavbe bez plošného vyčíslenia	

Plochy výroby a skladov (m²)

- priemyselný park Matejovce	220.000
- priemyselný areál Východ	<u>131.000</u>
	351.000
+ malé plochy v existujúcej zástavbe bez plošného vyčíslenia	

Brownfieldy

- areál bývalých Dukelských kasární (Západ) – cca 67.000 m²
- lokality v priemyselnom areáli Východ – bez plošného vyčíslenia
- dlhodobó rozostavané stavby:
 - business centrum „HORSE“ - cca 28.000 m²
 - areál bývalého pivovaru – cca 32.000 m²
 - športové centrum „ACTIVE ZONE“- cca 25.000 m²

1.2.5 Sídlišká

Sídliisko JUH predstavuje najväčšiu obytnú štruktúru v meste. Samotné sídlisko je v rámci mesta situované v južnej časti intravilánu, kde dominuje bytová výstavba sídliska vo forme panelových domov zväčša s výškou 6-12NP spolu s objektmi nižšej a vyššej občianskej vybavenosti. Samotné sídlisko, jeho územie je zo severnej strany oddelené od záhradkárskej oblasti a centra mesta cestnou komunikáciou I/18. V severnej časti sídliska je lokalizovaná významná občianska vybavenosť. Významným prírodným prvkom je rašelinisko v severozápadnej časti územia. Pozostáva z piatich sídliskových lokalít.

Hlavnými kompozičnými líniami a súčasne aj zbernými dopravnými tepnami sú pre sídlisko Juh cestné komunikácie I/18, I/67 a Ulica L. Svobodu. Juhozápadne od sídliska sa nachádza voľná otvorená krajina – plochy ornej pôdy. V severovýchodnej časti sa nachádzajú obchodné centrá Max a Kriváň a príslušná občianska vybavenosť, čo predstavuje akési obchodné subcentrum mesta. V rámci organizácie mestských území možno identifikovať cestu I/18 ako vybavenostnú rozvojovú os.

Okrem sídliska Juh sa v meste nachádzajú aj ďalšie menšie sídliska resp. sídelné jednotky s dominantnou bytovou zástavbou. Sú nimi: sídlisko Banícka, Stred, Západ I-III a sídlisko Matejovce.

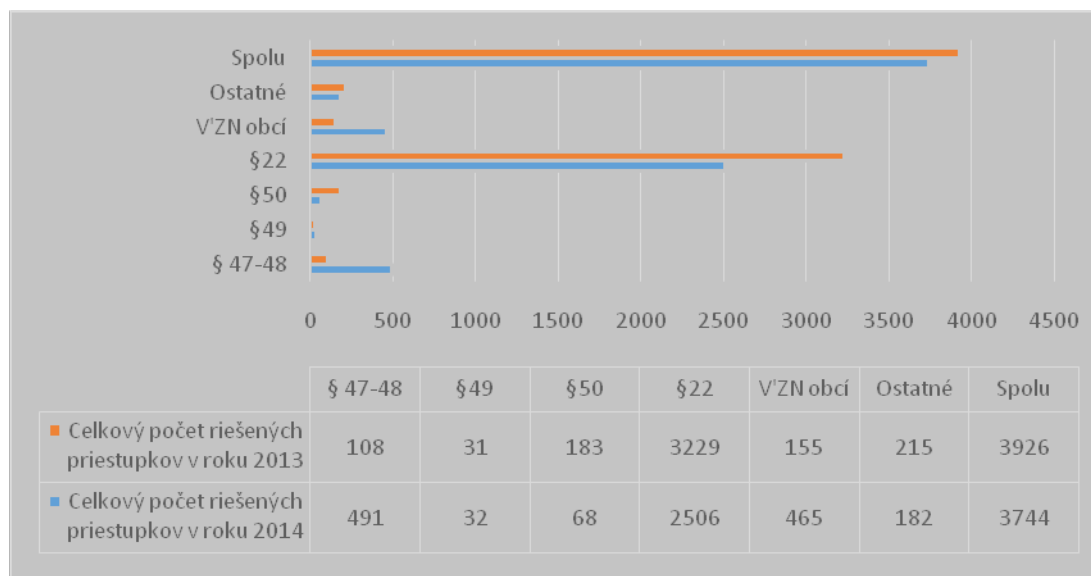
1.2.6 Urbánna bezpečnosť

Urbánna bezpečnosť tvorí významný faktor v kvalite života obyvateľov mesta Poprad. Táto zahŕňa nielen objektívne hodnotenie bezpečnosti územia na základe štatistických údajov preventívno-represívnych zložiek na území mesta (Polícia SR a Mestská polícia Poprad), ale zahŕňa i subjektívny aspekt pocitu bezpečnosti obyvateľov v meste.

Základnými zložkami zodpovednými za bezpečnosť v meste je Polícia SR, ktorá má v meste Poprad umiestnené svoje Obvodné oddelenie Poprad, ako i Okresné oddelenie PZ v Poprade a Mestská polícia Poprad. V meste Poprad pôsobia i ostatné záchranné zložky Integrovaného záchranného systému 112.

Mestská polícia je v zriaďovacej pôsobnosti Mesta Poprad a jej úlohou je zabezpečiť a kontrolovať dodržiavanie verejného poriadku na území mesta Poprad, ochrana životného prostredia a plnenie úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení mesta, z uznesení mestského zastupiteľstva a z rozhodnutí primátora mesta. K úlohám mestskej polície patrí aj ochrana majetku mesta, majetku občanov, ako aj iného majetku v meste pred poškodením, zničením, stratou alebo pred zneužitím i s využitím ústrední zabezpečujúcich signalizáciu a iných zabezpečovacích systémov (pulty centrálnej ochrany).

Graf 13: Štruktúra priestupkov riešených MsP Poprad pre roky 2013 a 2014 (MsP Poprad, 2013,2014)

Mestská polícia Poprad mala v roku 2014 celkovo **38 príslušníkov** a motorizáciu zboru tvoria 3 osobné automobily. Počet vykonaných zákrokov, napomenutí a založenia blokovacích zariadení za rok 2014 predstavoval hodnotu **5 987**.

Obvodné oddelenie PZ v Poprade zaznamenalo v roku 2014 nárast celkového počtu priestupkov na území mesta Poprad o **728 priestupkov**, avšak pri vyššej miere objasnenosti priestupkov blížiacей sa k hodnote **85%**.

Tabuľka 38: Štruktúra priestupkov riešených OO PZ v Poprade pre roky 2013 a 2014 (OO PZ Poprad, 2015)

		§ 50	§ 49	§ 47 - 48	§ 30	§ 22/1 a,d,e,f	§ 22 ostatné	ostatné	SPOLU
1.	Priestupky	2014	569	310	59	3	20	24	2567
		2013	654	354	31	4	7	13	1839
		Rozdiel	-85	-44	28	-1	13	806	728
2.	Objasnené	2014	246	227	53	1	20	19	2147
		2013	297	263	31	3	7	10	1387
		Rozdiel	-51	-36	22	-2	13	805	760
3.	Objasnenosť v %	2014	43,23	73,23	89,83	33,33	100,00	99,94	83,64
		2013	45,41	74,29	100,00	75,00	100,00	76,92	75,42
		Rozdiel	-2,18	-1,07	-10,17	-41,67	0,00	-0,06	8,22

Z prieskumu realizovaného na území mesta Poprad v júni 2015 na vzorke 1400 respondentov je možné urobiť záver, že obyvatelia mesta Poprad považujú svoje mesto za bezpečné.

Graf 14: Vnímanie bezpečnosti obyvateľmi mesta Poprad (Mesto Poprad, 2015)

1.2.7 Limity využitia územia

Limity a ochranné pásma v kontexte ÚPN SÚ Poprad

- pamiatkové ochranné pásma
 - o Pamiatková rezervácia Spišská Sobota
 - o ochranné pásmo Pamiatkovej rezervácie Spišská Sobota
 - o archeologické náleziská
- ochranné pásma cintorínov
- pásma hygienickej ochrany
- ochranné pásmo vojenských objektov
- ochranné pásma dopravných líniových stavieb (cestná doprava, železničná doprava)
- ochranné pásma letiska
- ochranné pásma sietí a zariadení technickej infraštruktúry
- ochrana zdrojov pitnej vody
- ochranné pásmo ČOV

1.3 Prírodno-environmentálna analýza

1.3.1 Geomorfologické členenie

Z hľadiska geomorfologického členenia územie sa nachádza v Podtatranskej kotline a patrí do Vnútrotných Západných Karpát - Fatransko-tatranskej oblasti. Patrí medzi vysoko položené kotliny Slovenska. Geologicky je súčasťou podtatranskej skupiny, paleogénnej panvy, ktorá vznikla v Centrálnych Západných Karpatoch pri subdukcii podložja flyšového pásma (Mazúr, a iní, 1986).

Územie sa nachádza konkrétne v Popradskej kotline, priradovanej z regionálneho inžinierskogeologického členenia do regiónu neogénnych tektonických vkleslín a oblasti oblastivnútrotných kotlín V geologickej stavbe Vnútrotných Karpát prevládajú a sú tvorené kryštalicke horninami a neovulkanitmi. (SAZP, 2015)

1.3.2 Klimatické podmienky

Poprad leží v širokej rovnomennej, vysoko položenej kotline (najvyššie položená kotlina na Slovensku) na oboch stranách rieky Poprad. Mesto je obkolesené na severe masívom Vysokých a Belianskych Tatier, na východe Levočským pohorím, na juh nízkou pahorkatinou Kozích chrbtov a na západe pahorkatinou Štrbského rozvodia. Masív Vysokých Tatier prevyšuje kotlinu o 2000 m. V okolí mesta sa rozprestierajú poľnohospodárske pozemky, ktoré prechádzajú do súvislých lesných komplexov.

Klimaticky patrí Poprad do mierne teplej oblasti s priemerným počtom letných dní v roku menej ako 50 (max. teplota 25° C a viac) (Lapin, a iní, 1990).

Tabuľka 39: Spracované údaje zo stanice Poprad-Letisko za obdobie 2002 – 2006 (SHMÚ Košice)

Priemerná ročná teplota v °C	6,4
Priemerný ročný úhrn zrážok v mm	584,9
Priemerný počet letných dní za rok, T max ≥ 25 °C	34
Priemerný počet mrazových dní za rok, T min < 0 °C	149
Priemerný počet dní s hmlou za rok	63
Priemerný počet dní so súvislou snehovou pokrývkou	84
Priemerný počet jasných dní za rok/ pr.d.ob. menšia ako 2 desatiny/	35
Priemerný počet zamračených dní za rok/ pr.d.ob. väčšia ako 8 desatín/	115

Územie mesta patrí do typu mierne suchej až vlhkej kotlinovej klímy s veľkou inverziou teplôt, kde priemerná teplota v januári je od -3,5° až do 6° C, júlová teplota dosahuje hodnoty 16° až 17° C a ročný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 600 – 800 mm. Klíma Popradu je vo veľkej miere ovplyvnená susedným regiónom Vysokých Tatier, ktorý patrí do chladnej klimatickej oblasti. Najnižšie nočné teploty vzduchu klesajú počas tuhých zím na -28° C až -30° C.

Oblačnosť je najväčšia v Poprade v zime – cca 67%, ale zvýšená je už v novembri pod vplyvom častej hmly alebo oblačnosti. Najmenšia oblačnosť je koncom leta (augusta

55%, začiatkom jesene 51%). Veterné pomery sú charakterizované prevažnými západnými a juhozápadnými vetrami. Najmenej sú zastúpené vetry severné a severozápadné. Najviac dní so silným vetrom je v období december až marec. Priemerné ročné rýchlosti vetra dosahujú 4-5,5 m/s.

Klimatické podmienky v meste Poprad sú vo veľkej miere ovplyvnené regiónom Vysokých Tatier, ktorý patrí do chladnej klimatickej oblasti. Veterné pomery sú charakterizované prevažnými západnými a juhozápadnými vetrami. Najmenej dujú vetry severné a severozápadné. Územie mesta patrí do typu mierne suchej až vlhkej „kotlinovej“ klímy s veľkou inverziou teplôt, kde priemerná teplota v januári je od $-3,5$ až do 6°C , júlová teplota dosahuje 16 až 17°C a ročný úhrn zrážok sa pohybuje okolo $600 - 800$ mm. (Web mesta Poprad, 2013)

Na Slovensku priemerný ročný úhrn zrážok kolíše od menej ako 500 mm v oblasti Galanty, Senca a východnej časti Žitného ostrova do približne $2\,000$ mm vo Vysokých Tatrách. Relatívne nízke úhrny zrážok sú v tzv. dažďovom tieni pohorí. Z tohto dôvodu sú pomerne suché spišské kotliny, chránené od juhozápadu až severozápadu Vysokými a Nízkymi Tatrami a od juhu Slovenským Rudohorím. V priemere tu miestami spadne aj menej ako 600 mm zrážok za rok Priemerný ročný úhrn zrážok. (SHMÚ, 2015)

1.3.3 Fauna a flóra

V rámci fyto geograficko-vegetačného členenia územie sa nachádza v ihličnatej zóne. Z hľadiska fyto geografického členenia sa riešené územie nachádza v podtatranskej kotline obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín, ktorá patrí do oblasti západokarpatskej flóry (Futák, 1980).

Potenciálna prirodzená vegetácia definuje druhy vegetácie, ktoré by sa v území vyvinuli prirodzene bez činnosti človeka. V území by to boli: jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodí rieky Poprad (tvrdé lužné lesy), zmiešané listnato-ihličnaté lesy, jedľové a jedľovo-smrekové lesy (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2001).

V nezastavanom území mesta sa vyskytujú lesné biotopy v južnej a severo-západnej časti, biotop rašeliniska medzi cestou I/18 a sídliskom Juh III, ostaná krajina je dotváraná veľkoblukovými ornými pôdami, trávnyimi porastmi a prvkami nelesnej drevinnej vegetácie.

Z hľadiska fauny a flóry sú najhodnotnejšie Veľký les, lesy v okolí Kvetnice, Popradské rašelinisko a alúvia vodných tokov.

Popradské rašelinisko, ktoré je pozostatkom väčších komplexov slatín a slatinných lúk, ktoré boli odvodnené a premenené na polia. Reprezentuje zanikajúce typy biotopov mokradí s hojným výskytom celého radu vzácnych, ohrozených a chránených druhov rastlín a živočíchov. Spomínané rašelinisko, možno označovať a radiť do kategórie slatinné rašeliniská a močiare. Nepriepustné ílovcové vrstvy flyšového podlažia v kombinácii s klimatickými pomermi (priemerný ročný úhrn zrážok 620 mm, mierne chladná kotlinová

klíma) podmieniajú hromadenie podzemnej vody, miestami jej vystupovanie na povrch a vznik eutrofnýchorganozemných slatinných pôd s typickými biologickými spoločenstvami.

Rašelinisko osídľujú predovšetkým viaceré vzácne druhy rastlín - bublinatka nebadaná (*Utricularia australis*), rosička okrúhlolistá (*Drosera rotundifolia*), metlica trsnatá (*Deschampsia caespitosa* ssp. *paludosa*), prvosienka pomúčená (*Primula farinosa*), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), viacero druhov orchideí atď., spolu 27 ohrozených a 19 chránených druhov. Z vážok sa tu vyskytujú napr. šidlovka, šidielko, šidlo a vážky a. Ide tiež o jedinú doteraz známu lokalitu šidielka na Slovensku. Rovnako tu žije množstvo ďalších druhov bezstavovcov, ale aj stavovcov (obojživelníky, plazy, vtáky). (Spoločnosť pre spoznávanie a záchranu mokradí, 2015)

1.3.4 Ovzdušie

Jedným z najsledovanejších ukazovateľov kvality životného prostredia je znečistenie ovzdušia. Vzhľadom k tomu, že v súčasnosti v Poprade sa kvalita ovzdušia nemonitoruje, nemáme k dispozícii informácie o znečistení ovzdušia základnými znečisťujúcimi látkami. Oblasť Poprad nepatrí medzi oblasti s riadenou kvalitou ovzdušia. Monitorovanie ovzdušia v meste Poprad – vybudovanie AMS /automatická monitorovacia stanica/ je v štádiu riešenia. Priestor územia mesta Poprad znečisťujú najmä premyslené závody v intravilánoch miest Poprad a Svit, ale aj zvýšená intenzita dopravy na cestných komunikáciách. Veľké a stredné zdroje znečisťovania najväčšou mierou vplyvajú na kvalitu ovzdušia v meste. Sumár emisií podľa rokov za mesto Poprad z veľkých a stredných zdrojov.

Rok	TZL*(t)	SO ₂ (t)	NO _x (t)	CO(t)
2000	29.900	15.952	79.631	72.633
2001	33.217	19.395	83.125	67.547
2002	28.627	15.790	75.538	68.744
2003	28.077	14.161	76.696	53.892
2004	29.436	15.976	78.118	53.480
2005	24.892	15.061	77.282	57.335

Zdroj: SHMÚ Košice (* TZL – tuhá znečisťujúca látka)
(stav, znečisťovatelia)

1.3.5 Voda

Vodný tok Poprad patrí k menej znečisteným tokom, lokálne znečistenie sa prejavuje pod mestskými sídlami. Na území Poprad nad mestom Poprad je kvalita vody vo všetkých ukazovateľoch okrem pH a koliformných baktérií v I. a II triede kvality.

V rámci riešeného územia sa nachádzajú nasledovné vodné nádrže a aspekty ktorých prevádzka primárne súvisí so zásobami vody z vodných zdrojov.

- vodná nádrž Malý Grébpark 0,6 ha v časti mesta Poprad – Spišská Sobota
- vodná nádrž Veľký Grébpark 1,2 ha v časti mesta Poprad – Spišská Sobota
- fontána na Námestí sv. Egídia
- fontána pred Poprad arénou

Lokality so záplavovými problémami v Poprade:

- Matejovské námestie (Slavkovský potok)
- Smetanova ulica – Matejovce (Slavkovský potok)
- Hlavná ulica – Matejovce (Slavkovský potok)
- Stráže – Kukučínová (Hozelecký a Husí potok)
- Veľká – Donská a Brežný riadok (Velický potok)
- Kvetnica – Bytové domy (Gánovský potok)

1.3.6 Pôda

Popradskú kotlinu vyplňuje paleogénne súvrstvie centrálno-karpatského flyša, na ktorom ležia kvartérne sedimenty. Na južnom okraji kotliny vystupujú na povrch bazálne paleogénne zlepenice, striedajúce sa s pieskovecami. Pre flyš Popradskej kotliny sú však charakteristické súvrstvia jemnopiesčitých bridličnatých ílovcov. Miestami sa vyskytujú hrubé lavice pieskovcov, ktoré tvoria nápadné vyvýšeniny.

Pre Popradskú kotlinu sú charakteristické hrubé pokrovyštvrtohorných sedimentov, ktoré väčšinou prikrývajú flyšové podložie. V podtatranskej časti, medzi úpäťm Vysokých Tatier a riekou Poprad sa rozprestierajú glacifluviálne kužele, zložené s balvanov, štrkov, pieskov a hĺn. Na povrchu ich pokrývajú sprašové a deluviálne hliny.

Mätko modelovaný reliéf kotliny sa vyznačuje v pahorkatinovej časti striedaním chrbátov a dolín. Na svahoch pôsobí intenzívna erózia a lokálne zosuvná činnosť. Na glacifluviálnych kuželloch, ktoré sú v susedstve vodných tokov terasované, je reliéf plochý, len mierne sklonený od úpätia pohoria k rieke. Kužele a terasy spadajú na nivy krátkymi, značne sklonenými svahmi. Svahy vyšších kuželov rozčleňujú úvaliny. Riečne nivy prítokov Popradu sú štrkovité až balvanité, niva Popradu je zahľinená. (ÚPN SÚ POPRAD/ARCH-EKO, s.r.o. 1998), (EPI, 2015)

Z pôdných druhov v území sú zastúpené najmä hlinité pôdy a v menšom rozsahu piesočno-hlinité a ílovito-hlinité pôdy. Spomedzi pôdných typov sa v území vyskytujú najmä kambizeme, menej čiernice a pôdy glejové a pseudoglejové a len ojedinele fluvizeme a rendziny.

Pôdy na základe bonitovaných pôdno–ekologických jednotiek patria do skupín nízšej kvality (6. až 9. skupina). Najrozsiahlejšie zastúpenie majú pôdy patriace do 7. skupiny. Avšak mnohé pôdy prevažne 6. a 7. skupiny sú vyhlásené za chránené so stanoveným odvodom za trvalý záber do 2€. Najhodnotnejšie pôdy sa nachádzajú na západ od sídliska Juh III a v okolí Matejoviec.

Poľnohospodárska pôda tvorí približne 60 % územia s dominantným zastúpením ornej pôdy. Lesné pozemky tvoria približne 10 % z celkovej rozlohy územia. Podrobnejšie využitie pôd je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

1100 l nádoby BOBR. Prevádzkové jednotky na zber zmesového komunálneho odpadu využívajú - 120 l nádoby KUKA, 240 l nádoby KUKA, 1100 l nádoby BOBR.

Triedený zber

- pri bytových domoch:
 - o 1300 l žlté zvonové nádoby na zber plastov, kovových obalov a viacvrstvových kombinovaných materiálov (tetrapak),
 - o 1300 l zelené zvonové nádoby na zber skla,
 - o 1300 l modré zvonové nádoby na zber papiera ,
- v rodinných domoch sa triedený zber realizuje vrecovým systémom prostredníctvom žltých vriec na oddelený zber plastov, kovových obalov a viacvrstvových kombinovaných materiálov, zelených vriec na triedený zber skla, modrých vriec na zber papiera,
- o frekvencii zberu jednotlivých komodít sú občania rodinných domov informovaní prostredníctvom zvozových kalendárov, ktoré sa doručujú jednotlivým rodinným domom. Pracovníci spoločnosti, s ktorou má Mesto Poprad uzavretú zmluvu o odvoze, zbere a zneškodňovaní komunálneho odpadu v meste, vyložené naplnené vrecia vymenia za prázdne. Občania včas vyložia vrecia pred svoje rodinné domy na verejne prístupné miesto tak, aby sa dalo jednoznačne zistiť, ktorý rodinný dom vrece vyložil, to z dôvodu jednoznačnej identifikácie miesta výmeny za prázdne vrece. (Vytriedené odpady nekončia na skládke, čo prispieva k ochrane prírody a životného prostredia).

Zberné centrum

- na Ulici L. Svobodu pri železničnej trati je zriadené zberné centrum, kde sa môžu občania mesta Poprad (nie podnikatelia) v pondelok až v sobotu bezplatne zbavovať:
- elektrozariadení z domácností ako sú chladničky, práčky, televízory, rádiá, monitory, počítače, počítačové príslušenstvo, svetelné zdroje atď. (zhodnocujú sa za účelom spätného získania komponentov, konštrukčných a spotrebných dielcov, materiálov a pod.),
- olovených akumulátorov - použité autobatérie z automobilov (obsahujú odpadovú kyselinu sírovú, olovo a olovený kal),
- žiaroviek – nefunkčné neónové trubice obsahujúce ortuť (z dôvodu obsahu ortuti, ktorá je zaradená medzi jedy, sublimáciou ortuti môže dôjsť k vypadávaniu vlasov a zubov. Z tohto dôvodu je potrebné odovzdať nepoškodené neónové trubice. Po požití má silno laxatívne účinky. Zo žiaroviek sa spätne získava sklo, ortuť a ďalšie kovy),
- drobnej chémie z domácností - staré náterové látky, odpadové rozpúšťadlá, nepotrebné látky na ochranu rastlín a ostatné chemikálie, odpadové olejové filtre, odpadové motorové a prevodové oleje v pôvodných obaloch, (tieto zložky sa vyznačujú samotnou toxicitou olejov, starých farieb a ich rozpúšťadiel, pesticídov a pod. Predstavujú vážne nebezpečenstvo v potravinovom reťazci z hľadiska zdravia človeka),
- veľkoobjemového odpadu a drobného stavebného odpadu,
- rastlinných tukov a olejov (použitý olej z vyprážania, repkový, slnečnicový, ľanový, olivový olej),
- textilného odpadu (oblečenie, uteráky, utierky, záclony, látky a pod.),
- biologicky rozložiteľného odpadu z údržby záhrad (lístie, tráva, konáre).

V Zbernom centre sa môžu občania mesta Poprad bezplatne zbavovať jednotlivých odpadov po preukázaní trvalého alebo prechodného pobytu v meste Poprad.

Domáce kompostovanie a osobitné nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom

Biologicky rozložiteľný odpad sa jednoducho zhodnocuje kompostovaním a ako produkt procesu kompostovania sa využíva ako nezávadné organické hnojivo s univerzálnym využitím. Preto je žiadúce, aby občania bioodpad kompostovali priamo vo svojich záhradách a vyprodukovaný humus využívali ako organické hnojivo. Odumreté nadzemné časti rastlín by sa mali opätovne vo forme humusu dostávať do pôdy, čo zvyšuje a udržiava jej kvalitatívne vlastnosti a následne aj úrodnosť.

Spôsob zberu drobného stavebného odpadu (DSO)

Držitelia DSO (nie podnikateľské subjekty) odovzdajú tento na zneškodnenie do Zberného centra na Ul. L. Svobodu, Juh VI (pri železničnej trati).

Spôsob zberu objemného odpadu

Zhromažďovanie, zber a preprava objemného odpadu sa uskutočňuje najmenej dvakrát ročne a to na jar a na jeseň. Pre tento účel Mesto Poprad zabezpečuje u firmy, ktorá zabezpečuje zber, prepravu a likvidáciu KO, umiestnenie veľkoobjemových kontajnerov a to podľa potreby jednotlivých lokalít mesta. Firma, ktorá zabezpečuje zber, prepravu a likvidáciu KO po naplnení kontajnerov tieto opakovane vyváža a po poslednom odvoze zabezpečuje vyčistenie priestoru. Mesto Poprad zabezpečuje včasnú informovanosť občanov v miestnych médiách o termínoch a miestach umiestňovania veľkoobjemových kontajnerov.

Nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom

Za nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom na území mesta Poprad zodpovedá fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania (prevádzkovateľ kuchyne). Zber, prepravu, zhodnotenie a zneškodnenie biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu vykonáva oprávnená organizácia na náklady prevádzkovateľa kuchyne.

1.3.9 Zelená infraštruktúra

Zeleň v rámci katastrálneho územia Poprad

Územie katastra Popradu nesie v súčasnosti znaky značne „odprírodnenej“ krajiny s potrebou ekologizácie a revitalizácie krajinného obrazu. Vegetácia v krajine je okrem prírodných daností predovšetkým obrazom využívania krajiny a to ako jeho kvality, tak aj intenzity. Keďže v Poprade sa jedná predovšetkým o intenzívne veľkoplošné poľnohospodárske využívanie, súčasná vegetácia má výrazne nízke zastúpenie, reprezentované:

- lesmi v územnom rozsahu 10,2% (670 ha), zastúpených druhotnými ihličnatými porastmi (smrek, jedľa, borovica). Prírodné zastúpenie listnatých drevín je veľmi nízke (prevaha buka, lesy v okolí Kvetnice, Velický les, Matejovský les a les východne od Stráži pod Tatrami)

- nelesnou stromovou a krovinatou vegetáciou predovšetkým pozdĺž vodných tokov, komunikácií a v minimálnom rozsahu aj v rámci remízky
- pôdami využívanými formou trvalo – trávnatých porastov – lúkami a pasienkami v rozsahu 15% (cca 1000ha)

Zeleň v rámci zastavaného územia SÚ Poprad

Kvalita a charakter zelene v sídle nie je v súčasnosti vyhovujúca, je založená často náhodilo a bez vytvorenia komplexného prírodného systému v previazaní na vegetáciu extravilánu sídla, ktorej zastúpenie dnes je veľmi nepatrné.

Zeleň na území mesta Poprad je v súčasnosti reprezentovaná predovšetkým plochami:

A. Verejná zeleň

1. Parky a parčíky
2. Menšie sadovnícky, záhradné – architektonicky či vegetačné upravené plochy
3. Sídliková plocha
4. Zeleň ulíc/ uličné stromoradia, zelené pásy/
5. Zeleň cintorínov

B. Vyhradená zeleň

1. Zeleň školských zariadení
2. Zeleň zdravotníckych zariadení
3. Zeleň telovýchovných a rekreačných zariadení
4. Zeleň podnikov a inštitúcií
5. Zeleň vnútrobloková

C. Zeleň individuálnej bytovej výstavby

D. Zeleň záhradkárskeho osád

E. Sprievodná a izolačná zeleň

1. Sprievodná zeleň vodných tokov a plôch
2. Sprievodná zeleň komunikácií
3. Izolačná zeleň výrobných a technických zariadení

F. Ostatná nelesná zeleň

Celková rozloha predpokladanej vnútromestskej zelene zastavaného územia v zmysle ÚPN SÚ Poprad predstavuje 334,1 ha (5% z rozlohy k.ú. Poprad). Plošná výmera sídelnej vegetácie mimo funkčných plôch rámcovo predstavuje cca 9m² /obyv. Zvýšenie výmery sídelnej vegetácie je potrebné naďalej podrobnejšie riešiť na úrovni generelu zelene sídla. Cieľom generelu zelene mesta Poprad je vytvoriť úplnú vedomostnú základňu údajov o verejnej zeleni mesta, vytvoriť podklad zahrňujúci výhľadové údaje pre ďalšiu projekčnú, realizačnú činnosť a údržbu zelene, pre diferenciaciu základní rôznych kategórií zelene, pre výber vhodného sortimentu okrasných a účelových drevín, pre návrh vhodnej štruktúry zelene vzhľadom ku konkrétnym podmienkam územia mesta Poprad, pre efektívnejšie a intenzívnejšie využívanie v súčasnosti funkčne nevyužitých plôch v rámci riešeného územia.

Ochrana životného prostredia

Najvýznamnejším prvkom ochrany krajiny je Národná prírodná rezervácia Hranovnická dubina s V. stupňom ochrany v južnej časti územia.

Ďalším prvkom ochrany krajiny je ochranné pásmo Tatranského národného parku.

Prvky územného systému ekologickej stability:

a) biocentra nadregionálneho významu

- Tatranský národný park (TANAP), so svojim ochranným pásmom;

b) biocentra regionálneho významu

- Breziny, Kozí kameň s PR Dubina;

c) biocentra miestneho významu podľa návrhu ÚPN SÚ / mesta

- lesy na území k. ú. / Velický les / Matejovský les / Strážsky les / lesy v okolí Kvetnice;

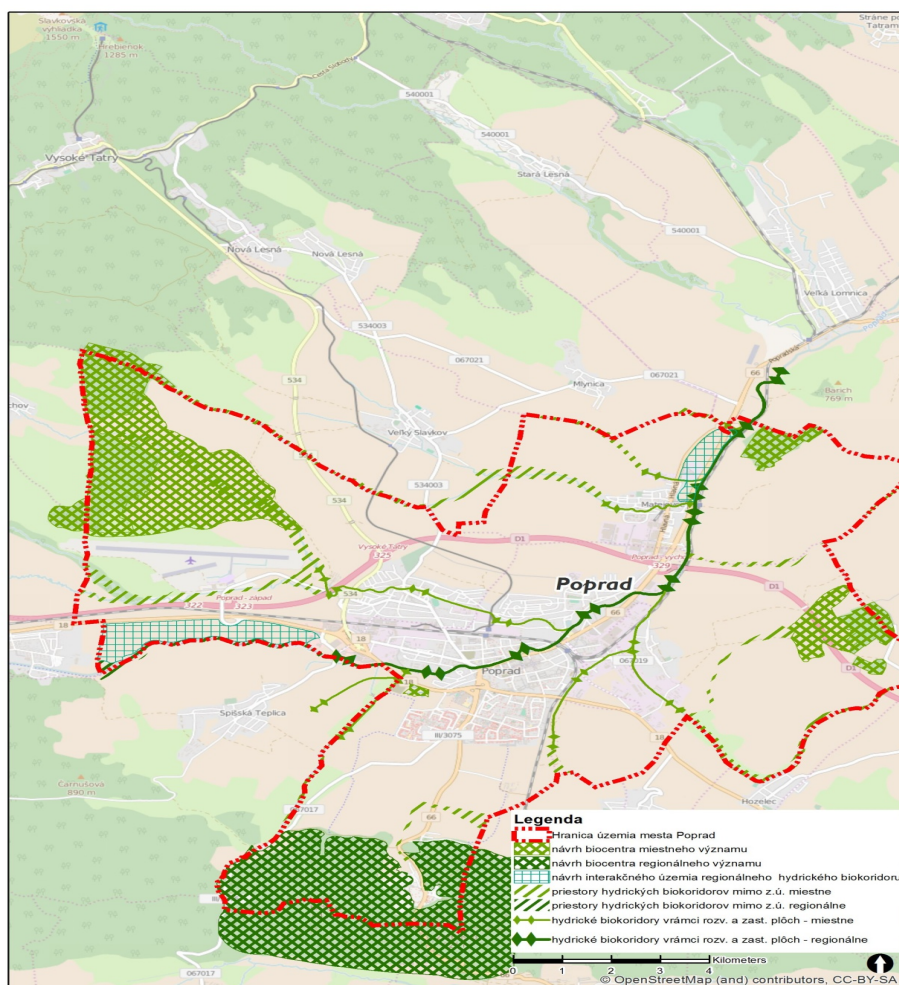
d) hydrického biokoridoru regionálneho významu

- rieka Poprad so sústavou vodných a mokrad'ových biotopov;

e) hydrického biokoridoru miestneho významu podľa návrhu ÚPN SÚ

- alúvium Gánovského potoka
- alúvium Velického potoka
- alúvium Červeného potoka
- alúvium Slavkovského potoka
- alúvium Kamenného potoka
- alúvium Rovného potoka
- alúvium Hozelského potoka s prítokom
- alúvium potoka Potôčky
- alúvium Husieho jarku
- alúvium Gerlachovského potoka
- alúvium Mlynského potoka

Obrázok 4: Sieť územného systému ekologickej stability podľa ÚPN SÚ Poprad

1.3.10 Limity využitia územia

Primárne sa jedná o všetky zložky a prvky životného prostredia, ktorých význam a existencia je nadradená než zástavba.

Jedná sa o územia a lokality:

- Národná prírodná rezervácia Hranovnická dubina
- OP národného parku
- Zložky územného systému ekologickej stability
- Popradské rašelinisko (chránené živočíchy a byliny v rámci lokality)

Pri ďalšom využití a usporiadaní územia zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability na území mesta Poprad, resp. viažuceho sa bezprostredne naň.

Medzi ďalšie limity patria chránené pôdy v území, pásma hygienickej ochrany a ochranné pásma lesov, cintorínov, vodných prvkov a vodných zdrojov.

1.4 Analýza realizovaných stratégií

Kritické ex-post zhodnotenie existujúcich relevantných strategických dokumentov a realizovaných rozvojových projektov v území.

1.4.1 Strategické dokumenty mesta Poprad

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta do roku 2015

Dokument bol spracovaný v roku 2012 v rámci projektu CitiesofChange a jeho platnosť je do roku 2015. Dokument stanovil víziu „*Mesto Poprad ako mesto s vysokou kvalitou života občanov bude v roku 2015 dynamicky sa rozvíjajúcou samosprávnou jednotkou využívajúcou svoje danosti na prospech svojho trvalo udržateľného rozvoja s rozvinutou miestnou demokraciou orientovanou na občana, plne integrovanou do európskej komunity samospráv, vyznačujúcou sa efektívnym a transparentným samosprávnym aparátom, atraktívnym ekonomickosociálnym a životným prostredím, poskytujúcim kvalitnú technickú infraštruktúru a zaujímavé spektrum podnikateľských príležitostí pre umiestnenie slovenských aj zahraničných investícií.*“ (Kolektív, 2012)

Strategické ciele definované v dokumente:

1. Posilnenie produktivity a konkurencieschopnosti v kľúčových a perspektívnych odvetviach priemyslu a služieb najmä v oblasti turizmu s prihliadnutím na kultúrne dedičstvo a s prepojením na vedu, výskum a inovácie.
2. Ochrana a tvorba životného prostredia ako nástroj na zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu.
3. Zvýšenie kvality ľudského potenciálu, poskytovanie širokého spektra kvalitných a dostupných sociálnych služieb, rozvoj všetkých foriem vzdelávania a poradenstva.

1.4.2 Strategické dokumenty Prešovského samosprávneho kraja

Prešovský samosprávny kraj v súčasnosti spracováva nový územný plán a tiež program rozvoja. Oba dokumenty sú financované z ROP a predpokladá sa ich dokončenie v decembri 2015.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2008 – 2015

Dokument bol aktualizovaný v roku 2010 a v strategickej časti definuje tieto prioritné oblasti a ciele:

Tabuľka 41: Ciele PHSR Prešovského samosprávneho kraja na roky 2008-2015

Prioritné oblasti	Ciele
1. Prioritná téma: Rozvoj podnikania	Do roku 2015 zvýšiť počet konkurencieschopných malých a stredných podnikov v Prešovskom kraji medzročne o 5% začínajúcich a existujúcich podnikateľov. Do roku 2015 zlepšiť využívanie infraštruktúry zabezpečujúcej rozvoj podnikania a investícií o

	<p>30% voči roku 2007.</p> <p>Do roku 2015 zvýšiť využívanie inovácií, a výsledkov výskumu vývoja o 20% voči roku 2007.</p> <p>Do roku 2011 vytvoriť mechanizmus pre zlepšenie rozvoja ekonomickej cezhraničnej spolupráce.</p> <p>Do roku 2015 zvýšiť podiel HDP vytvoreného na vidieku k celkovému HDP PSK o 10 %.</p>
2. Prioritná téma: Rozvoj cestovného ruchu	<p>Zlepšiť infraštruktúru slúžiacu a súvisiacu s cestovným ruchom a ponuku služieb v cestovnom ruchu tak, aby sa do roku 2015 zvýšil počet turistov v Prešovskom kraji ročne o 5%, počet prenocovaní ročne o 6% a využitie ubytovacích kapacít ročne o 3% voči stavu v roku 2006.</p> <p>Do roku 2015 zaviesť mechanizmus pre koordináciu a podporu cestovného ruchu v Prešovskom kraji.</p>
3. Prioritná téma: Tvorba krajiny a protipovodňová ochrana	<p>Zlepšiť ekologickú stabilitu krajiny prostredníctvom zvýšenia podielu katastrálnych území sídiel so spracovanými a implementovanými dokumentáciami MÚSES na 50% v roku 2015.</p> <p>Do roku 2015 zvýšiť podiel protipovodňovej ochrany evidovaného územia ohrozeného povodňami v Prešovskom kraji o 20%.</p>
4. Prioritná téma: Ochrana vôd	<p>Dosiahnuť v Prešovskom kraji dobrý stav vôd vo všetkých povrchových tokoch do roku 2015.</p> <p>Do roku 2015 zabezpečiť dodávku zdravotne vyhovujúcej pitnej vody vo všetkých deficitných oblastiach kraja.</p> <p>Do roku 2009 zaviesť systém podpory rozvoja a výstavby infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd zo strany PSK.</p>
5. Prioritná téma: Využívanie obnoviteľných zdrojov energie	<p>Do konca roku 2010 zaviesť systém energetického manažmentu a vytvoriť odbornotechnické predpoklady pre využívanie OZE.</p> <p>Do roku 2015 dosiahnuť v PSK 15%-ný (35 TJ) podiel výroby tepla na vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody z obnoviteľných zdrojov energie (čo zodpovedá inštalovanému hodinovému výkonu cca 6 – 8 MW).</p>
6. Prioritná téma: Zlepšenie manažmentu odpadového hospodárstva	<p>Do roku 2015 zabezpečiť zhodnocovanie viacvrstvových obalov na území kraja na úrovni 50%.</p> <p>Do roku 2015 dosiahnuť 50% -ný podiel kompostovania, resp. iných technológií zhodnocovania komunálnych biologicky rozložiteľných odpadov a znížiť množstvo biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov zneškodňovaných na skládkach o 20%.</p> <p>Eliminovať ohrozenie životného prostredia pri zneškodňovaní autovrakov do roku 2015.</p>
7. Prioritná téma: Rozvoj dopravnej infraštruktúry	<p>Do roku 2015 znížiť podiel havarijného a nevyhovujúceho stavu ciest v Prešovskom kraji o 20%, zlepšiť dopravnú prepojenosť a zvýšiť priepustnosť hlavných dopravných tepien v kraji.</p> <p>Do roku 2009 zaviesť mechanizmus koordinácie dopravy v kraji.</p> <p>Do roku 2015 zvýšiť úroveň využitia prepravnej kapacity letiska Poprad pri medziročnom náraste prepravných výkonov na úrovni nad 10%.</p>
8. Prioritná téma: Rozvoj informatizácie	<p>Do roku 2010 zaviesť funkčný informačný systém využiteľný pri plánovaní a rozhodovaní.</p> <p>Do roku 2015 zlepšiť prepojenosť informačných systémov v kraji tak, aby 80% subjektov samosprávy na území mohlo využívať a vzájomne komunikovať informácie potrebné pre rozvoj regiónu.</p> <p>Do roku 2010 vybudovať odborné kapacity u minimálne 80% pracovníkov VÚC pre všetky činnosti spojené s využívaním IKT v procesoch spravovania.</p> <p>Do roku 2013 zlepšiť ponuku a využívanie elektronických služieb VÚC PSK tak, aby bolo pokrytých minimálne 90% poskytovaných VÚC služieb.</p>
9. Prioritná téma: Skvalitnenie stredného odborného školstva	<p>Zvýšiť uplatniteľnosť absolventov stredných odborných škôl z regiónu Prešovského kraja v roku 2015 vo svojom odbore v priemere na úroveň 70%.</p> <p>Zvýšiť využívanie mimorozpočtových zdrojov pri financovaní stredných odborných škôl o 10% voči rozpočtu každej školy v roku 2008.</p>
10. Prioritná téma: Predchádzanie dlhodobej nezamestnanosti	<p>Znížiť mieru dlhodobej nezamestnanosti na úroveň 4% v roku 2015, čo je pokles oproti roku 2007 o 3,7%.</p> <p>Zvýšiť mieru zamestnanosti na úroveň 55% v roku 2015, čo je nárast percentuálneho podielu zamestnaných o 6% oproti roku 2007.</p>
11. Prioritná téma: Zníženie sociálnej vylúčenostimarginalizovaných rómskych komunít	<p>Do roku 2015 zvýšiť zaškolenosť Rómov na všetkých úrovniach vzdelávania približne o 25 % oproti roku 2006.</p> <p>Do roku 2015 zvýšiť zamestnanosť Rómov o 20% voči stavu v roku 2006.</p> <p>Do roku 2015 zvýšiť štandard bývania pre 30 % Rómov na hranicu celospoločenského bežného štandardu.</p> <p>Do roku 2015 zlepšiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti v rómskych komunitách a rozšíriť zdravotnú prevenciu do 50% rómskych komunít.</p> <p>Do roku 2015 dobudovať a obnoviť sieť komunitných centier, ktoré svojimi sociálnymi službami pokrývajú 50 % rómskych komunít.</p>
12. Prioritná téma: Zlepšenie ponuky sociálnych služieb	<p>Do roku 2015 zaviesť na úrovni kraja fungujúci systém plánovania a koordinácie v oblasti sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany a kurately.</p> <p>Zvýšiť kvalitu sociálnych služieb a sociálno-právnej ochrany a kurately na území kraja na 100% napĺňania štandardov.</p>

13. Prioritná téma: Špecializácia a modernizácia nemocníc	Do roku 2015 zaviesť koordinačný mechanizmus nemocníc a ich oddelení na území Prešovského kraja. Do roku 2013 vybudovať v Prešovskom kraji komplexnú sieť oddelení urgentných príjmov. Zlepšiť a zmodernizovať stavebno-technický stav budov a materiálno-technické vybavenie nemocníc minimálne u 50% všetkých nemocníc. Zvýšiť zdravotnícke vedomosti a praktické zručnosti ako aj stabilizovať kvalifikovaných zdravotníkov v kraji.
14. Prioritná téma: Rozvoj regionálnej kultúry	Do roku 2010 pripraviť a uviesť do praxe systém manažovania procesu rozvoja kultúry v Prešovskom kraji a systém podpory kultúrnych aktivít regionálneho významu. Do roku 2015 zabezpečiť zlepšenie technického stavu u 25% kultúrnych pamiatok na území Prešovského kraja a nehnuteľností, v ktorých sídlia pamäťové a fondové inštitúcie.
15. Prioritná téma: Šport pre všetkých	Aktivizovať žiakov a študentov škôl v mimoškolskej športovej činnosti a v školských športových súťažiach tak, aby v roku 2015 pohybové aktivity predstavovali náplň voľného času aspoň u dvojnásobku stavu (percentu) športujúcich detí a mládeže v roku 2007. Do roku 2015 vytvoriť také podmienky športovania pre verejnosť, aby verejne prístupné športoviská aktívne využívalo aspoň 50% populácie v produktívnom veku v Prešovskom kraji.

Verejnoprospešné stavby vyplývajúce z ÚPN Prešovského samosprávneho kraja pre územie mesta Poprad

Územný plán kraja ako nadradená strategická dokumentácia definuje pre mesto Poprad nasledujúce verejno-prospešné stavby v jednotlivých oblastiach.

Oblasť dopravy

- medzinárodný cestný ťah E 50 v trase cesty I/18 Žilina - Poprad - Prešov a v trase cesty I / 68 v úseku Prešov - Košice,
- cesta I/18 a) v celej pôvodnej trase v úseku hranica kraja - Prešov s možnosťou úprav prejazdných úsekov na kategórie miestnych komunikácií a za účelom zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky , v úseku Svit - Poprad pre možnosť rozšírenia na štvorpruhovú cestu, a v prejazdnom úseku mestami Prešov a Poprad pre zriadenie IDS, v meste Prešov (Levočská ul.) rozšírenie mosta cez Torysu na štvorpruh,
- cesta I/67 a) v úseku Poprad - Matejovce - Spišská Belá s územnou rezervou na súbežnú štvorpruhovú cestu C-22,5/80 s obchvatmi sídiel Matejovce, Veľká Lomnica, Huncovce, Kežmarok a Spišská Belá v kategórii C 11,5/80, v náväznosti na preložku cesty I/77 s obchvatom obce Bušovce,d) v prejazdnom úseku mestom Poprad zriadenie IDS v kontexte s cestou I/18,
- cesta II/534 v úseku Poprad, miestna časť Veľká – Starý Smokovec, smerová úprava úseku napojenia na cestu II/537, s mimoúrovňovým napojením D1, v intraviláne Nový a Starý Smokovec v náväznosti na križovatku II/537 homogenizácia zbernej MK kategórií B 3 – MZ 8/40,
- modernizácia hlavného tranzitného ťahu železničnej trate kategórie I.a Žilina - Poprad – Košice, na rýchlosť 120-160 km/h.,
- zdvojkolajnenie železničnej trate Tatranskej elektrickej železnice v úseku Poprad - Starý Smokovec a zvýšenie výkonnosti železničnej trate Tatranskej elektrickej železnice v úseku Starý Smokovec – Tatranská Lomnica,
- železničné trate a úseky III. kategórie s výhľadovou elektrifikáciou, 3. Poprad – Plaveč so smerovými úpravami na rýchlosť 80 km/h a prípojný úsek Veľká Lomnica – Tatranská Lomnica,

- dostavba a modernizácia budov, predĺženie a rozšírenie existujúcej vzletovej a pristávacej dráhy medzinárodného verejného letiska v Poprade,
- heliport pre leteckú záchrannú službu (LZS) pri NsP Poprad.

Oblasť vodného hospodárstva

- prevod vody Poprad - Torysa (kategória C) na trase Poprad - Kučmanovský potok - Torysa,
- hlavný privádzač pre Spišsko-popradskú vodárenskú sústavu v trase vodárenská nádrž Garajky – Šuňava – Svit – Poprad a prepojenie do Smokovcov.

Oblasť zásobovania plynom a energiami

- stavba novej elektrickej stanice Poprad III pri Veľkej Lomnici a nového napájacieho vedenia: 2x 110kV od Gánoviec a 2x 110kV vedenia od Ľubice.

1.4.3 Realizované projekty v meste Poprad

Nižšie sú uvedené najnákladnejšie projekty realizované samosprávou v posledných rokoch.

Tabuľka 42: Najvýznamnejšie realizované projekty v meste Poprad

Názov projektu:	Prestavba križovatky ciest na okružnú križovatku
Rok realizácie:	2011
Výška investície:	737 221,27 €
Popis:	Rekonštrukcia križovatky ciest Slovenského odboja, Partizánskeho a Bernolákova bola uskutočnená v spolupráci s Prešovským samosprávnym krajom (PSK).

Názov projektu:	Cyklistický chodník
Rok realizácie:	2011
Výška investície:	550 604,50 €
Popis:	Trasa stavby cyklistického chodníka začína na sídlisku Juh VI z asfaltovej cesty medzi garážami, pokračuje popri areáli poľnohospodárskeho družstva Spišské Bystré, križuje prístupovú cestu, zatáča k jazdeckému areálu a pokračuje smerom južným s napojením na asfaltovú cestu pri Kvetnici. Zrealizovaná trasa je súčasťou komplexu cyklotrás spájajúcich mesto Poprad s oddychovou časťou Kvetnica, mestom Svit, Lopušnou Dolinou a plánovaného spojenia s Vysokými Tatrami. Celková dĺžka trasy cyklistického chodníka: 2 177 m

Názov projektu:	Prestavba objektu na futbalovom štadióne v Poprade - Veľkej
Rok realizácie:	2013
Výška investície:	629 119,60 €
Popis:	Jednalo sa o prestavbu objektu na futbalovom štadióne v Poprade - Veľkej, ktorá pozostávala z vybudovania zázemia pre športovcov v existujúcich priestoroch dvojpodlažného objektu a úpravy tribúny.

Názov projektu:	Rekonštrukcia bytového domu Xenón v Poprade
Rok realizácie:	2014
Výška investície:	431 426,59 €
Popis:	V rámci tejto rekonštrukcie bolo zrealizované zateplenie strechy, obvodového plášťa, realizácia nových vstupných schodísk s prestrešením a rekonštrukcia spevnených plôch pred vstupmi.

Názov projektu:	Novostavba: Sociálne byty, Levočská ulica, Poprad
Rok realizácie:	2014
Výška investície:	668 492,66 €
Popis:	Realizáciou stavby bolo postavených 30 nových nájomných bytov.

1.5 Požiadavky a očakávania stakeholderov

Tvorba stratégie rozvoja nie je procesom, ktorý je možné realizovať bez aktívneho zapojenia obyvateľov. Ich potreby, požiadavky a očakávania by sa mali v čo najvyššej miere odzrkadľovať vo výsledných navrhnutých aktivitách programu rozvoja. Rovnako je dôležité, aby obyvatelia mesta mali možnosť aktívne sa podieľať na kreovaní stratégie definujúcej budúce smerovanie rozvoja mesta. Preto v rámci prípravy dokumentu Programu rozvoja mesta Poprad boli použité dva základné nástroje participácie verejnosti. Išlo o sériu stretnutí s obyvateľmi spojených s diskusiou, ktoré prebehli vo všetkých mestských častiach a o dotazníkový prieskum.

1.5.1 Dotazníkový prieskum požiadaviek, potrieb, očakávaní obyvateľov mesta Poprad

Dotazníkový prieskum bol realizovaný v mesiaci jún 2015 na sociálnej vzorke 1 400 respondentov. Títo boli oslovení anketármi, ktorí pomáhali respondentom s vyplňaním dotazníku. Dôraz pri výbere respondentov bol kladený na oslovenie celej šírky sociálnych skupín v zmysle ich veku, pohlavia, ako i miestnej príslušnosti.

Prieskum bol zameraný na základné oblasti života obyvateľov v meste. A to najmä oblasť dopravy, bývania, práce, životného prostredia, bezpečnosti, služieb mesta, ďalšieho rozvoja mesta a kultúry a voľného času.

Sumár poznatkov vyplývajúcich z prieskumu pre jednotlivé časti:

Doprava

- cca 15% respondentov využíva bicykel, ako formu dopravy po meste,
- až 20% respondentov nevyužíva bicykel, lebo ho považuje za nebezpečnú formu dopravy,
- cca 13% respondentov je spokojných s MHD a až 50 % respondentov ju aktívne nevyužíva,
- cca 57% respondentov využíva automobil ako formu dopravy v meste,
- respondenti využívajúci auto považujú za najväčšie problémy v automobilovej doprave dopravné zápchy a technický stav vozoviek,
- problém s parkovaním automobilu majú obyvatelia častejšie v mieste svojho bydliska, ako v centre mesta,
- problém s parkovaním nepocítiť cca. 22% respondentov.

Bývanie

- 72% respondentov je spokojných zo svojim súčasných bývaním,
- 16% respondentov by malo okamžite záujem o prijateľné (náklad 250€ mesačne) nájomné bývanie,

- c. 13% respondentov nepovažuje súčasnú ponuku bytov za dostatočnú, 30% ju nevie posúdiť a 32% považuje ponuku za dostatočnú, ale cenovo nevyhovujúcu,
- d. ¼ respondentov má niekoho v rodine, ktorý by sa rád vrátil bývať do Popradu, čo však 28% podmieňuje vhodnou prácou a 7% vhodným bývaním,
- e. 58% respondentov neplánuje meniť svoje bývanie.

Práca

- a. 50% respondentov nie je spokojných s ponukou práce v meste a 60% považuje za nemožné si nájsť prácu vo svojom obore,
- b. viac ako 50% respondentov je spokojných so svojou súčasnou prácou.

Bezpečnosť a Životné prostredie – miesto kde bývam

- a. 6% respondentov považuje miesto kde býva za problematické resp. nebezpečné,
- b. za najviac nebezpečné sú považované parky a podchody a kontakt s neprispôsobivými obyvateľmi,
- c. 20% respondentov sa nestretáva s vandalizmom vo svojom okolí a 58% sa nestretáva s krádežami a kriminalitou,
- d. preferované opatrenia v oblasti bezpečnosti sú zlepšenie dohľadu zo strany MsP, zvýšenie miery osvetlenia a kamerový systém,
- e. v oblasti kvality komunikácií by respondenti najviac ocenili ich rekonštrukciu a budovanie nových cyklotrás,
- f. v oblasti odpadového hospodárstva a čistoty verejných priestranstiev by respondenti najviac ocenili finančné zvýhodnenie separácie odpadu a vytvorenie priestoru pre venčenie psov vrátane špeciálnych smetných nádob,

Služby v meste

- a. väčšina obyvateľov cca. 60% nemá skúsenosť so sociálnymi službami v meste,
- b. pri riešení ťažkej sociálnej situácie sa 53% spolieha na rodinu a blízkych a 12% na mesto resp. mestský úrad,
- c. mesto by malo svoju podporu v sociálnej oblasti zamerať prioritne na ťažko postihnuté skupiny, potom na seniorov a v treťom rade na mladé rodiny,
- d. 49% respondentov preferuje terénnu formu sociálnych služieb,
- e. 44% respondentov si myslí, že informácie o sociálnych službách sú k dispozícii,
- f. Respondentom v meste najviac chýba zariadenie pre chovancov detských domovov po dovŕšení dospelosti a zariadenie núdzového bývania,
- g. zo vzdelávacích služieb v meste sú najmenej spokojní respondenti s vysokým školstvom (18% spokojných) v ostatných stupňoch vzdelávania je cca. 1/3 respondentov spokojných, avšak nespokojnosť vyjadrilo v priemere len 5% respondentov,
- h. za najvýznamnejšie zdroje informácií o meste považujú respondenti noviny Poprad, internetovú stránku mesta a TV Poprad.

Rozvoj mesta

- a. za najvýznamnejší historický odkaz pre ďalší rozvoj mesta respondenti považujú pamiatkovú oblasť Spišská Sobota, Kostol sv. Egídia a parky v meste,
- b. základné charakteristiky mesta v jeho ďalšom rozvoji podľa respondentov sú: turistické mesto, kultúrne mesto, atraktívne mesto pre zamestnávateľov a investície, mesto mladých – študentské mesto,
- c. základné rozvojové osi rozvoja mesta podľa respondentov by mali byť: od sídliska Juh na Gánovce, od sídliska Juh III na Spišskú Teplicu a smer Svit,
- d. pre súčasné mesto Poprad sú podľa respondentov typické: Tatry – vstupná brána, aquapark, priemysel, letisko a šport,
- e. 27% respondentov si myslí, že mesto využilo svoj potenciál,
- f. 54% respondentov spája svoju budúcnosť s mestom a 15% respondentov nie.

Kultúra a voľný čas

- g. najviac respondentmi navštevované podujatia resp. miesta v meste sú: obchodné centrá, vianočný jarmok, tržnica a Leto v Poprade,
- h. respondenti sa vo svojom voľnom čase venujú najmä športu a hudbe,
- i. 29% respondentov je spokojných s možnosťami trávenia voľného času a 14% je nespokojných,

Najčastejšie sa respondentom s mestom Poprad spája slovo: **Tatry, moje rodné mesto a domov.**

1.5.2 Stretnutia – verejná diskusia s obyvateľmi mesta Poprad

V rámci príprav základných strategických rozvojových dokumentov mesta Poprad (Program rozvoja mesta a územný plán mesta) prebehlo 6 verejných stretnutí s obyvateľmi jednotlivých mestských častí. Stretnutia prebiehali počas mesiaca jún v roku 2015. V rámci jednotlivých stretnutí zástupcovia mesta vrátane primátora a viceprimátorov informovali obyvateľov o význame tvorby strategických dokumentov, ako i o súčasných výzvach a problémoch, ktorým mesto čelí. V rámci diskusie boli obyvateľmi predložené pripomienky, potreby a požiadavky obyvateľov nielen vo vzťahu k týmto dokumentom, ale i k fungovaniu mesta Poprad.

Základné okruhy vrátane hlavných pripomienok a návrhov z jednotlivých stretnutí s obyvateľmi sú nasledovné:

Miestna časť Veľká

Doprava

- Dobudovanie infraštruktúry pre peší pohyb.
- Systém parkovania a plochy státia.
- Technický stav komunikácií.
- Zmeny vnútromestského dopravného systému.
- Organizácia dopravy

Bývanie

- Voľné disponibilné plochy pre výstavbu

Cestovný ruch

- Prepojenie všetkých mestských častí a ich historických pamiatok s centrom mesta infraštruktúrou pre peší a cyklo pohyb.
- Lepšia údržba historických pamiatok a budov

Služby mesta

- Zlepšenie dohľadu MsP
- Obnovenie mestských trhov v Spišskej Sobote
- Program zliav pre obyvateľov mesta Poprad
- Nedostatočná kapacita budovy MŠ

Zeleň

- Udržba zelene –park v Kvetnici,
- Zelene oddychové miesta pre obyvateľov.

Miestna časť Spišská Sobota

Doprava

- Systém parkovania a plochy státia.
- Technický stav komunikácií a ich údržba.
- Organizácia dopravy.
- Cyklo infraštruktúra

Bývanie

- Ceny pozemkov pre IBV

Cestovný ruch

- Vytvoriť pamiatkové územie

Služby mesta

- Zlepšenie dohľadu MsP, pešie hliadky
- Osvetlenie a mobiliár
- Grantový program mesta

Zeleň

- Zelene oddychové miesta pre obyvateľov – Spišsko-Sobotský lesík
- Rekultivácia zelene – Grebpark
- Stabilizácia záhradkárskych plôch voči výstavbe.

Miestna časť Matejovce

Doprava

- Dobudovanie infraštruktúry
- Systém parkovania a plochy státia.
- Technický stav komunikácií.
- Organizácia dopravy
- Zmena organizácie MHD

Bývanie

- Nové plochy pre riešenie problému s marginalizovanými skupinami
- Čierne stavby

Služby mesta

- Zlepšenie dohľadu MsP, kontrola verejného poriadku.
- Doprava obyvateľov na kultúrne podujatia.
- Zákaz prevádzky herní,
- Verejné osvetlenie.

- Kapacita cintorína.

Zeleň

- Údržba zelene a jej rekultivácia

Časť mesta Juh

Doprava

- Dobudovanie infraštruktúry.
- Zmeny vnútromestského dopravného systému.
- Budovanie cykloinfraštruktúry.
- Organizácia dopravy.

Bývanie

- Výstavba bytov (hlavne štartovacie).

Cestovný ruch

- Rekonštrukcia Kvetnice.

Služby mesta

- Podpora širokej škály športov v meste.
- Úprava nábrežia rieky.
- Priestor pre venčenie psov.
- Mobiliár na verejných priestranstvách.

Zeleň

- Stabilizácie zelených plôch.

Miestna časť Stráže pod Tatrami

Doprava

- Systém parkovania a plochy státia.
- Technický stav komunikácií.
- Zmeny vnútromestského dopravného systému.
- Organizácia dopravy.
- Zmeny v MHD.
- Doplniť cykloinfraštruktúru.

Služby mesta

- Verejné osvetlenie.
- Odvodňovací systém, zatápanie pozemkov, vodozádržné opatrenia.
- Zlepšenie komunikácie mesta s obyvateľmi.
- Priestory pre trávenie voľného času pre mladých.
- Zmena volebných obvodov.

Zeleň

- Údržba zelene.

Časť mesta Poprad

Doprava

- Dobudovanie infraštruktúry pre peší pohyb.
- Systém parkovania a plochy státia.
- Technický stav komunikácií.
- Organizácia dopravy.
- Zmena organizácie MHD.

Bývanie

- Revitalizácia vnútroblokov sídlisk

Služby mesta

- Zosúladenie súčasného stavu pozemkov s ÚPN – záhradky.
- Bezpečnosť a monitoring MsP.
- Odpadové hospodárstvo.
- Protipovodňové opatrenia.
- Dobudovanie technickej infraštruktúry.
- Stav detských ihrísk.
- Deratizácia územia.

Zeleň

- Údržba zelene.
- Zelené plochy statickej dopravy.

1.6 Syntéza analytických východísk

1.6.1 SWOT analýza, TOWS matica, strom problémov a benchmarking

SWOT analýza slúži na syntetizáciu faktorov charakterizujúcich súčasný stav mesta Poprad vrátane ich váženia, ktoré definuje ich jednotlivé váhy/dôležitosť.

Tabuľka 43: SWOT analýza mesta Poprad

Silné stránky		64	Slabé stránky		60
Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva – kvalifikovaná pracovná sila	7		Demografický trend (mechanický pohyb)	9	
Kompaktnosť sídla – dostupnosť územia – koncentrácia obyvateľstva	8		Vnútromestský systém dopravy (dopravná kostra zo 70 rokov)	6	
Tatry a ciele cestovného ruchu v okolí mesta	9		Zelená a modrá infraštruktúra	6	
Koncentrácia pracovných príležitostí v meste (v rámci regiónu) – ekonomická štruktúra územia	7		Absencia infraštruktúry pre produkciu s vyššou pridanou hodnotou (štvrtý sektor)	6	
Sieť cyklo-infraštruktúry v okolí mesta	6		Dispozícia rozvojových plôch/ceny - suburbanizácia	7	
Sociálne služby pre seniorov	8		Disponibilita nehnuteľností v majetku mesta	5	
Jadrové mesto regiónu Spiš	7		Absencia koncepcie rozvoja mesta	4	
Prírodné podmienky (termálne zdroje, klimatické podmienky)	6		Vedenie VN, ZVN v rozvojových plochách – limita rozvoja	6	
Finančná kondícia mesta – nízka zadlženosť, finančné zdravie	6		Infraštruktúra pre peší a cyklopohyb v meste	4	
			Zatápanie územia (prívalové dažde) v MČ Stráže a Juh3	7	
Príležitosti		49	Ohrozenia		27
Poloha mesta - multimodálne dopravné koridory (letisko, D1, železničný koridor)	8		Marginalizované skupiny obyvateľov	5	
Prírodné podmienky (Národný park, vodné zdroje)	8		Pokles populácie a starnutie obyvateľstva	8	
Cezhraničné väzby - blízkosť Poľska	5		Adaptabilita územia na zmenu klímy	7	
Kultúrno-historické dedičstvo	7		Parkovací systém a kapacity statického státia v meste (hlavne sídliská)	7	
Geomorfologické podmienky územia	7				
Priestorové kapacity na nové rozvojové plochy	8				

Dopyt po bývaní	6		
-----------------	---	--	--

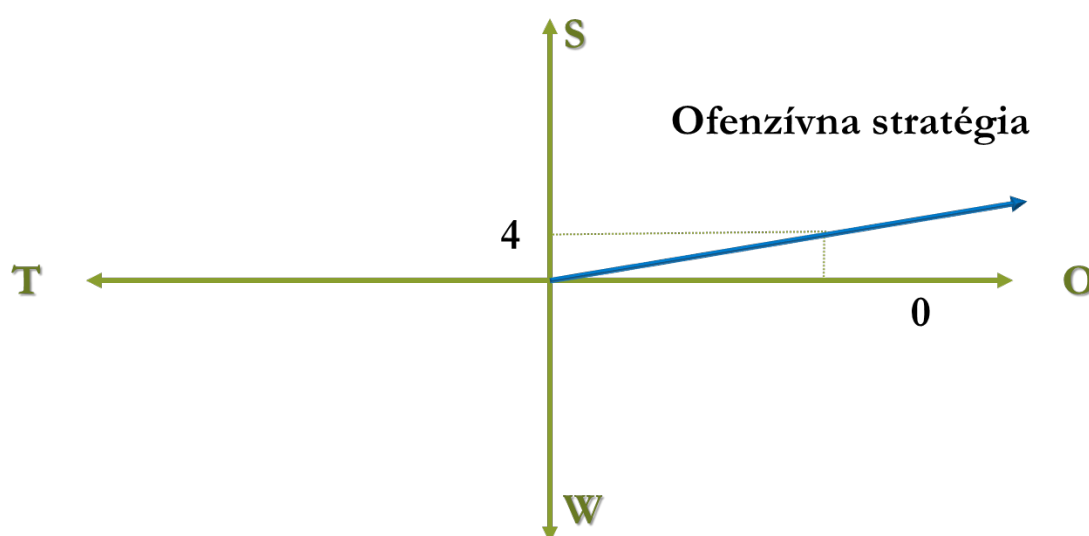
Na základe sumáru váh jednotlivých faktorov v rámci určitého kvadrantu je možné definovať základnú charakteristiku/pozíciu mesta vo vzťahu k svojmu ďalšiemu rozvoju.

Sumár váženia pre jednotlivé faktory

- Silné stránky versus Slabé stránky = $64 - 60 = 4$
- Príležitosti versus Ohrozenia = $49 - 27 = 22$

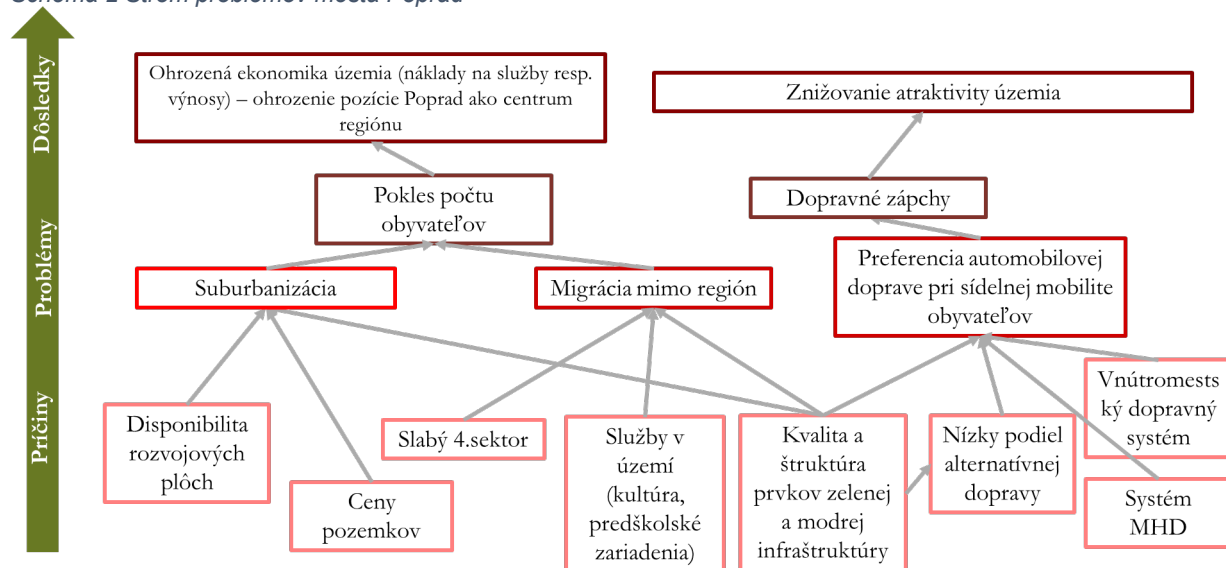
Výsledná stratégia na základe faktorov SWOT je **ofenzíva**. To znamená, že mesto Poprad by malo v rozvojovej stratégii ťažiť zo svojej pozície jadrového územia regiónu a vytváraním vhodným podmienok, pre ďalší rozvoj bývania, kvality života a podnikania, ďalej túto svoju pozíciu v regióne prehĺbovať.

Schéma 1 : TOWS matica mesta Poprad

Strom definuje základné identifikované problémy mesta Poprad vrátane väzieb ich príčin a dôsledkov. To umožňuje lepšie charakterizovať hierarchiu a väzby a tým lepšie pochopiť príčiny a dôsledky konkrétnych problémov v meste, čo v konečnom dôsledku uľahčuje identifikáciu najvhodnejších opatrení na ich elimináciu.

Schéma 2 Strom problémov mesta Poprad

Tabuľka 44: Benchmarking vybraných socio-ekonomických indikátorov miest Poprad a Trenčín

	Trenčín	Poprad
Základné údaje		
Počet obyvateľov	55 285	51 235
Rozloha územia v km ²	82	63,11
Hustota osídlenia	675	811
Postavenie sídla v štruktúre osídlenia (KURS)	kvartérne centrum	terciárne centrum
Demografia		
Prírastok/úbytok obyvateľstva za 5 rokov	-683	-1 049
Index populačnej dynamiky	75,5	133,37
Ekonomika a bytový fond		
Miera nezamestnanosti (okres)	7,66%	14,43%
Obložnosť bytov	2,6	3,03
Vysokoškolské pracoviská	7	3
Počet ubytovaných hostí	46 924	71 288
Priemerný počet prenocovaní na návštevníka	2,86	2,22
Výnos z dane za ubytovanie (v €)	41 516	130 289
Podiel živnostníkov na 100 obyv.	9,34	7,43
Podiel právnických osôb na 100 obyv.	7,2	5,77

Bežné príjmy za rok 2014	31 923 374	31 372 854
Miera zadĺženosti k 31.12.2014	52,87%	0,88%

1.6.2 Kľúčové disparity, hlavné faktory rozvoja a priestorovo relevantné trendy

Kľúčové disparity územia

Tabuľka 45: Kľúčové disparity územia . koherentne usporiadané

Jadrové mesto regiónu	Suburbanizácia
Kvalifikovaná pracovná sila	Absencia 4. sektoru (VŠ, VaV, aplikovaný výskum)
Dopyt po bývaní a rozvojový potenciál	Nedostatok pripravených/disponibilných rozvojových plôch
Kompaktnosť sídla	Vnútromestský dopravný systém a infraštruktúra pre peši a cyklopohyb
Turisticky potenciál územia (príroda, história, termál)	Jasná koncepcia CR a ponuka uceleného produktu CR
Prírodné prostredie, zelené plochy v okolí (lesy)	Adaptabilita územia na zmenu klímy (zelené a modré prvky)
Cyklo-infraštruktúra v extraviláne	Cyklo-infraštruktúra v meste
Kultúrno-historický potenciál	Absencia kultúrneho centra a komplexnej škály podujatí

Hlavné faktory rozvoja

Za strategické faktory rozvoja mesta Poprad považujeme:

- Atraktívne prostredie pre rezidentov s vysokou kvalitou zelene (bývanie, verejné priestory).
- 4.sektor – vysoké školstvo, veda a výskum, aplikovaný výskum vo väzbe na existujúcu ekonomickú štruktúru mesta.
- Turizmus a cestovný ruch.
- IT sektor – produkty, infraštruktúra.
- Flexibilná, otvorená, kooperujúca a efektívna samospráva – smart governance.

Operatívne faktory rozvoja mesta Poprad sú nasledovné. Sú štruktúrované do 3 základných skupín faktorov:

Socio-ekonomické faktory

- Koncepcia a produkt CR.
- Podpora start-up-ov v IT sektore.
- Kultúra v meste – kultúrne centrum a podujatia „mesto, v ktorom sa stále niečo deje“.
- IT produkty vo verejnom prostredí (využitie pre biznis, obyvateľov i turistov).
- Zosúladenie pracovného a rodinného života.
- Aktívna politika atrahovania územia pre rezidentov
- Vysoké školstvo (zameranie CR a iné) a Kompetenčné centrum (veda a výskum).

Územno-technické faktory

- Sieť cyklo a peších koridorov v meste.
- Nové dopravné riešenie vnútromestskej dopravy.
- Zeleň ako prvok atraktivity - sieť prvkov zelenej infraštruktúry.
- Nový systém MHD.
- Rozvojové plochy pre bývanie a podnikanie.

Prírodno-environmentálne faktory

- Eko-systémové služby územia.
- Adaptabilita územia na klimatickú zmenu (vrátane energetickej efektívnosti územia).
- Nové modré prvky a vodozadržné opatrenia.

Priestorovo-relevantné trendy

Rozvoj bývania

- ✓ Nové rozvojové plochy, budovanie adekvátnej infraštruktúry

Adaptabilita územia na zmenu klímy

- ✓ Vodozadržné opatrenia, zelene plochy, modré prvky

Ekologizácia dopravy

- ✓ Cyklo a pešia infraštruktúra

Efektívnejšia dopravná obsluha

- ✓ Nový systém vnútromestskej dopravy (mestské okruhy, radiály a nový podpich pod železniciu)

Rozvoj 4.sektora

- ✓ Nový campus, kompetenčné centrum, plochy pre lokalizáciu a pod.

2. Strategická časť Programu rozvoja mesta Poprad

Z pohľadu dlhodobého a stabilného rozvoja mesta Poprad je dôležité definovať základné východiská, sledované kvality, princípy a prioritné oblasti jeho rozvoja, či už v dlhodobom horizonte – výhľad do roku 2040, ako i v strednodobom horizonte – obdobie platnosti PRM mesta Poprad 2016-2022.

Rozvojová stratégia mesta Poprad pozostáva z vízie mesta, ktorá charakterizuje očakávanú pozíciu mesta v dlhodobom horizonte a je v podstate určitým výhľadom až do roku 2040. Globálny cieľ definuje cieľový stav mesta po implementácii navrhnutej rozvojovej stratégie v tomto dokumente. Tento cieľ je napĺňaný prostredníctvom špecifických cieľov a k nim príslušných priorít, ktoré podrobnejšie definujú jednotlivé prioritné oblasti rozvojovej stratégie. Jednotlivé priority sú špecifikované až na úroveň konkrétnych opatrení a aktivít, ktoré konkretizujú a zrealizujú jednotlivé priority a k nim príslušné špecifické ciele. Základná schéma rozvojovej stratégie vrátane programovej časti (úroveň opatrení a aktivít) je nasledovná:

Rozvojová stratégia mesta Poprad je tvorená 5 špecifickými cieľmi, 12 prioritami, 27 opatreniami a 68 aktivitami.

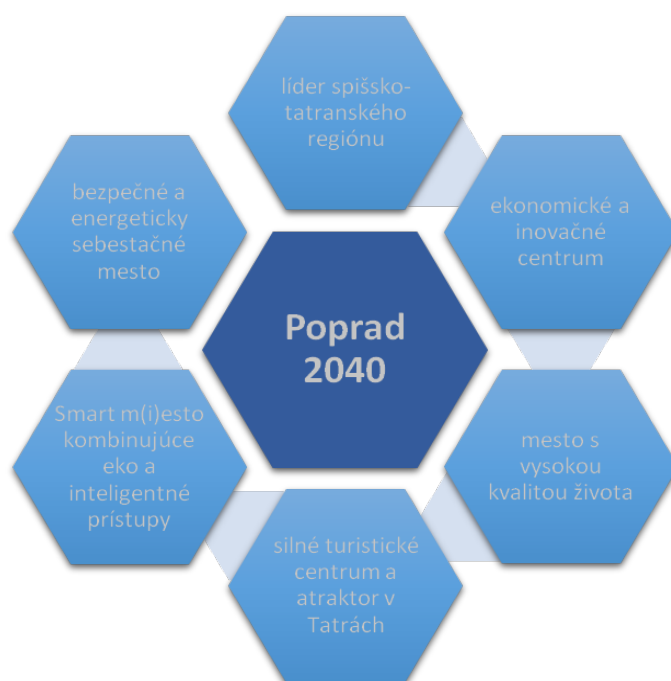
3.1 Vízia mesta Poprad – výhľad do roku 2040

Vízia mesta Poprad v sebe nesie základné smerovanie dlhodobého rozvoja mesta v horizonte roku 2040 a definuje hlavné kvality, ktoré by sa mali stať základnou charakteristikou územia.

Poprad, najlepšie m(i)esto na život a podnikanie v spišsko – tatranskom regióne

Základnými predpokladmi pre naplnenie vízie mesta Poprad v roku 2040 je zabezpečenie kľúčových kvalít, ktoré charakterizujú mesto a jeho zázemie nasledovne:

Poprad v roku 2040 je charakteristický:

- silnou líderskou pozíciou v regióne, primárne v oblasti ekonomických aktivít, vzdelávania, eko a IT inovácií, energetiky a inteligentného manažmentu územia,
- stabilnou lokálnou ekonomikou s vysokou inovačnou aktivitou spojenou s podporou talentu a kreativity a transformáciou ideí a konceptov do praxe,

- kvalitou života budovanou na širokej škále služieb pre obyvateľov, vysokej kvalite vzdelávania, ekosystémových službách a kvalite verejných priestorov a energetickej sebestačnosti územia,
- nie ako „brána do Tatier“, ale ako silné centrum Tatier a atraktor pre turistov (Poprad ako dôvod prečo prísť do Tatier) reflektujúce zmeny v štruktúre turistov a ich požiadaviek na funkcie v Tatrách a v okolí,
- atraktivitou pre návštevníkov a obyvateľov, založenou na koncepte Smart m(i)esto kombinujúci eko a inteligentné prístupy – ekoprodukcia, ekobývanie a obnoviteľné zdroje energie, kultúra a cestovný ruch – ekoturistika, kultúrna turistika, zážitková turistika a smart governance – inteligentná samospráva a manažment územia,
- kombináciou tradície s inovačnou dynamikou využívajúc spolupôsobenie rôznych faktorov atraktivity.

3.2 Globálny cieľ

Definuje základné smerovanie rozvoja mesta Poprad v časovom horizonte Programu rozvoja mesta Poprad tzn. na 7 ročné obdobie rokov 2016 – 2022. Je pomyselným prvým krokom ku dosiahnutiu výslednej kvality územia definovanej vo vízií mesta Poprad.

Globálny cieľ mesta Poprad je...

...našartovať dynamiku kvantitatívneho a kvalitatívneho rozvoja a rastu mesta Poprad v jeho ekonomike, počte a skladbe obyvateľov a návštevníkov založenú na využití synergie/prepojenia rôznych faktorov atraktivity (kultúra, príroda, kvalita služieb, tradícia produkcie) a inovácií.

Základnými princípmi stratégie rozvoja mesta Poprad, ktoré sa odzrkadľujú vo všetkých strategických cieľoch až po jednotlivé aktivity k nim prislúchajúce, sú:

- využívanie lokálnych potenciálov územia,
- aktivizácia vnútorných zdrojov územia,
- územná spolupráca a partnerstvo,
- rozvoj zdola-nahor (bottom-up) a aktívna participácia priestorových komunít a jednotlivcov;
- zdieľanie zodpovednosti, ale i benefitov (share responsibilities and benefits).

3.3 Rozvojová stratégia mesta Poprad

Rozvojová stratégia mesta Poprad je strednodobou stratégiou rozvoja pre roky 2016 – 2022, definovaná prostredníctvom špecifických cieľov a k nim príslušných priorít, ktoré spoločne tvoria rámec strategického rozvoja mesta Poprad.

V rámci rozvojovej stratégie je definovaný i tzv. prierezový špecifický cieľ, ktorý presahuje všetci jednotlivé špecifické ciele a tvorí ich synergiu.

Schéma rozvojovej stratégie mesta Poprad

Prierezový špecifický cieľ - Smart m(i)esto Poprad

Smart m(i)esto Poprad transformuje princípy a prvky konceptu „smart city“ do rozvoja, fungovania a manažmentu mesta Poprad, a to hlavne v nasledujúcich oblastiach:

- ekoprodukcia, ekobývanie a energetika,
- kultúra a cestovný ruch – ekoturistika, kultúrna turistika, zážitková turistika,
- smart governance – inteligentná samospráva a manažment územia.

Smart m(i)esto Poprad je určitý zastrešujúci koncept pre ostatné oblasti rozvoja, definované prostredníctvom strategických cieľov a priorít, zabezpečujúci synergiu rôznych faktorov atraktivity v rozvoji mesta. Hoci sa jednotlivé opatrenia realizujú pod jednotlivými špecifickými cieľmi, tieto sú však realizované v kontexte princípov smart konceptu. A to hlavne v kontexte princípu „**shared responsibility**“ – zdieľania zodpovedností medzi viacerými kľúčovými aktérmi (stakeholdermi) v území.

Pre úspešnú transformáciu smart konceptu do rozvoja a manažmentu mesta Poprad je potrebné realizovať nasledujúce aktivity:

- zadefinovanie základných princípov konceptu a jeho procesných väzieb sledujúc víziu a globálny cieľ Programu rozvoja mesta Poprad a ich
- transformácia do realizácie jednotlivých opatrení a aktivít v programovom období.

Tieto aktivity sú definované v rámci špecifického cieľa č. 5 Smart governance.

Špecifický cieľ č. 1 - Smart ekonomika

Tento špecifický cieľ sa zameriava na podporu a rozvoj ekonomických aktivít, väzieb a spolupráce tak na území mesta, ako i v širšom regióne. Dôraz je kladený na podporu rozvoja inovačnej schopnosti kapacít v území, atrahovanie územia pre presun aktivít s vysokou pridanou hodnotou do mesta, ako i tvorbu väzieb pre potreby zdieľania a transféru know-how. Opatrenia a aktivity realizované v rámci tohto cieľa prioritne cielia na existujúce odvetvia a kapacity v území, ktoré následne rozširujú a dopĺňajú aktivity podporujúce tvorbu a transfer inovácií. Významným prvkom je väzba medzi ekonomickými aktivitami územia a vzdelávacími aktivitami, ktoré sú rozvíjané v rámci priority 2.1 (Služby v meste).

Podstatným predpokladom „smart“ ekonomiky v území je i energetická stabilita a bezpečnosť budovaná na lokálnych potenciáloch územia. Oblasť energetiky je zároveň perspektívnou oblasťou rozvoja „novej“ ekonomiky v meste Poprad s vysokou schopnosťou absorbovať inovácie. Tým sa vytvára stabilná štruktúra ekonomiky územia, kde energetika je nielen významným vstupom do ekonomiky, ale i priestorom pre rozvoj nových, inovačných produktov a služieb, či už vo väzbe na zhodnotenie priestorových potenciálov územia (geotermálna energia, geomorfológia územia), ako i v oblasti manažmentu a spracovania odpadov a ich zhodnotenia ako energetickej suroviny, ale i suroviny pre ďalšie zhodnotenie v iných oblastiach (stavebníctvom a pod.).

Priorita 1.1: Poprad – ekonomické a inovačné centrum regiónu

Podpora oblastí tvoriacich podmienky pre tvorbu produktov a služieb s vysokou pridanou hodnotou využívajúcich špecifický potenciál mesta – priemyselný, prírodný ľudský a kultúry kapitál vrátane tradície výroby. Kľúčom je rešpektovanie existujúcich kapacít v území, ako i v bezprostrednom okolí (biznis sektor, sektor vedy a výskumu). Primárne oblasti, na ktoré priorita cieli sú energetika, manažment odpadu, cestovný ruch, IT segment a existujúca priemyselná štruktúra územia. Opatrenia a aktivity realizované v rámci tejto priority sú zamerané na dve základné časti.

- *Služby a infraštruktúra* – rozvoj infraštruktúry umožňujúcej nielen tvorbu nových produktov a služieb, ale i ich šírenie ku koncovým užívateľom.
- *Rozvoj talentu a inovácií* – podpora vzniku nových projektov a podnikov zameraných na produkty a služby s vysokou pridanou hodnotou.

Komplementárne opatrenia (definované pod inými špecifickými cieľmi) k tejto priorite sú zamerané na podporu vzdelávania, vedy a výskumu ako i podmienok pre vznik a stabilizáciu ekonomických aktivít s vysokou pridanou hodnotou a opatrenia zamerané na rozvoj a stabilizáciu ľudského kapitálu prostredníctvom skvalitňovania podmienok pre život v meste (verejné priestory, zeleň, voľnočasové aktivity, služby a pod.).

Priorita 1.2: Ekomesto a energetická bezpečnosť

Táto priorita prináša nový prístup k energetike na území mesta, ale i v okolitom regióne. Mesto Poprad sa zameriava na vytvorenie podmienok pre rozvoj energetiky na báze lokálnych potenciálov územia (to sú najmä termálne zdroje a vhodné plochy pre produkciu biomasy) a vytvorenie inštitucionálnych podmienok pre efektívnejší manažment energetiky na území mesta, vedúci nielen k úspore nákladov, ale i ku vytvoreniu podmienok pre generovanie zdrojov z energetiky pre mesto.

Oblasť manažmentu odpadov je rovnako prioritnou pre rozvoj ekonomických činností na území mesta. Odpady momentálne sú primárne vnímané ako environmentálna záťaž, avšak po vytvorení vhodných podmienok je možné odpady vnímať i ako surovinu a ekonomickú komoditu využiteľnú vo viacerých oblastiach ekonomiky. Preto vytváranie podmienok pre rozvoj projektov vedúcich k lepšiemu manažmentu odpadov, ich zhodnocovaniu a následnému využitiu v iných oblastiach je ďalšou oblasťou podpory v tejto priorite.

Lokalizácia mesta Poprad v dotyku s chránenými územiami a v predpolí Vysokých Tatier vytvára požiadavku k aplikácii eko-konceptu do viacerých oblastí fungovania mesta. Či už ide o oblasť bývania, dopravy, produkcie lokálnych produktov, ale i manažmentu verejných budov v meste.

V neposlednom rade sa priorita zameriava na podporu miestnej produkcie produktov rešpektujúcich základné princípy environmentálne prijateľnej produkcie a podpora jej umiestnenia na ekonomickom trhu primárne prostredníctvom vytvárania podmienok na jej predaj (miestne trhy a pod.) a PR aktivít.

Špecifický cieľ č. 2 – Kvalita života

Spokojnosť obyvateľov mesta so životom v ňom je úzko spojená s kvalitou života, resp. s vytvorenými podmienkami na kvalitný život. Kvalitné verejné priestory, vysoký štandard

ekosystémových služieb územia, územie schopné sa adaptovať na klimatickú zmenu, široká paleta služieb pokrývajúcich celé portfólio potrieb od tých základných až po špecifické potreby jednotlivcov a v neposlednom rade dostupné bývanie a dobrá dopravná dostupnosť a obslužnosť územia. Toto je východiskom pre tento špecifický cieľ, ktorého naplnenie je zvyšovanie kvality života obyvateľov v meste.

Navrhované opatrenia a aktivity sa rovnako viažu na rozvoj smart ekonomiky, a to najmä opatreniami a aktivitami v oblasti vzdelávania. Zvrátenie negatívneho demografického trendu v území a atrahovanie mesta pre ľudské zdroje vhodné pre rozvoj inovácií a ekonomických aktivít s vysokou pridanou hodnotou je tiež cieľom priority Bývanie v synergii s opatreniami v ostatných prioritách.

Priorita 2.1 – Služby v meste

Priorita pokrýva základné portfólio služieb pre obyvateľov mesta Poprad, akými sú vzdelávanie, sociálne služby a šport a zdravý životný štýl.

V oblasti vzdelávania Mesto Poprad s ohľadom na rozvojové aktivity v oblasti lokálnej ekonomiky (špecifický cieľ 1), ako aj v reflexii na aktuálny demografický vývoj pristupuje k posilňovaniu vzdelávacích aktivít a ich prispôbenie k aktuálnym potrebám na všetkých stupňoch vzdelávania. Či už ide o predprimárne vzdelávanie v materských školách, kde sa pristupuje k posilňovaniu vzdelávania v smere technických zručností a vedomostí, ktoré nadväzuje i na zmeny na úrovni základných škôl, kde tiež prichádza k posilňovaniu technického vzdelávania. Absencia špecifických zručností a vedomostí na lokálnom trhu ľudských zdrojov a zvýšenie flexibility vzdelávacieho systému na potreby pracovného trhu sú problémy, ktoré mesto rieši prostredníctvom Mestskej univerzity, ako vzdelávacej platformy mimo štátneho vzdelávacieho systému. Táto platforma zároveň rozširuje i možnosti celoživotného vzdelávania v meste Poprad, a tak ponúka možnosť zostať a zvyšovať si kvalifikáciu priamo v meste, bez potreby odchádzať za vzdelaním do iných miest. To by malo mať vplyv na zníženie odlivu mladých ľudí z Popradu, ale aj príchod ľudí z regiónu do Popradu. Platformu mesto poníma natoľko široko, že sa nezameriava len na čerstvých absolventov stredných škôl, ale i na ľudí v produktívnom a postproduktívnom veku, ktorým ponúka možnosť študovať a zorientovať sa v oblastiach na ktoré kladie mesto prioritu. Tým sa územie stane zaujímavé pre firmy, ktoré si môžu sami „nasmerovať a vychovať“ zamestnancov priamo pre svoje potreby. Ak dá mesto možnosť vzdelávať sa a následne možnosť pôsobiť a tvoriť v inkubátore, príp. zamestnať sa a byť „smart“ občanom priamo zvyšuje kvalitu života.

Ruka v ruke so skvalitňovaním vzdelávacích programov prichádza i zlepšenie technicko-materiálneho stavu vzdelávacích inštitúcií (MŠ a ZŠ), či už ide o rekonštrukciu budov, zlepšenie energetickej efektivity stavieb alebo o revitalizáciu areálov.

Mesto Poprad má vypracovaný komunitný plán, ktorý tvorí základný rámec ďalšieho rozvoja sociálnych služieb v meste. Prioritou v tejto oblasti je rozširovanie ponuky služieb s ich postupnou transformáciou na komunitnú formu s dôrazom na terénne služby, ktoré sú z pohľadu prijímateľa humánnejšie a umožňujú v čo najvyššej miere zotrvať prijímateľovi v domácom prostredí. Avšak rozvoj sociálnych služieb nie je cieleň len na seniorov, ale rešpektuje i potreby mladých rodín s deťmi, preto mesto v reakcii na aktuálne potreby

prispôsobí ponuku sociálnych služieb umožňujúcich zosúladiť rodinného a pracovného života.

Jasná koncepcia podpory masového i profesionálneho športu, ako voľnočasovej aktivity, ale i aktivity podporujúcej zdravý životný štýl, je súčasťou tejto priority. Koncepcia vytvára rámec pre následné rozvojové aktivity a investície do infraštruktúry podporujúcej rozvoj športových a voľnočasových aktivít na území mesta Poprad.

Priorita 2.2. - Doprava

Rozvoj dopravy v meste Poprad sa opiera o dva základné aspekty: Dopravná poloha mesta je faktorom atraktivity a doprava je podporným systémom pre fungovanie kľúčových ekonomických aktivít a kvalitu života v meste. Nový dopravný koncept v meste cieľi na nasledujúce kvality dopravy a k nim sa viažucej obsluhy územia:

- prepojenie rôznych módov dopravy stretávajúcich sa v meste (letisko, železnica, cestná tranzitná, cestná koncová/miestna, cyklopohyb a peší pohyb),
- kontinuita a bezkolíznosť dopravných tokov jednotlivých módov,
- atraktívnosť (prostredníctvom kvality priestorov a kvality dopravnej infraštruktúry) pešieho a cyklistického pohybu ako alternatívy pohybu na hlavných osiach mestských priestorov a v napojení na iné módy dopravy (vrátane parkovísk). Mesto Poprad je jedinečným v svojom spojení viacerých mestských častí do jedného celku, avšak je potrebné zabezpečiť i kvalitné koridory medzi jednotlivými časťami a centrom (vlaková a autobusová stanica, úrady, školy) ako i medzi nimi navzájom, aby mali obyvatelia „všade blízko a dostupne“, a nadobudli pocit jedného prepojeného celku.

Priorita dopravy cieľi na tri základné okruhy. Ekologizácia dopravy prostredníctvom rozvoja nemotorovej dopravy v meste v kombinácii s využívaním ekologických foriem pohonu vo verejnej doprave (elektromobilita). Lepšia obslužnosť územia prostredníctvom hromadných foriem dopravy, dosiahnutá zlepšením systému MHD a zmenou trasovania liniek. Rozvoj statickej dopravy na území celého mesta Poprad.

Samostatnú pozornosť venujeme letisku a jeho využitiu, pretože má potenciál na zvýšenie jeho významu a využívania aj ako alternatívy k iným letiskám na Slovensku, ale hlavne v medzinárodnom kontexte, či už ako cieľová stanica v oblasti turizmu a dostupnosti i pre zahraničné firmy pôsobiace v regióne, alebo ako prestupného bodu pre medzinárodné lety.

Priorita 2.3. - Bývanie

Rozvoj bývania v meste Poprad je podporovaný prostredníctvom dostatočných kapacít plôch pre bývanie s rôznorodou štruktúrou a lokalizáciou a zvyšovaním podielu mestských nájomných bytov, primárne tzv. štartovacích bytov. Ponuku nájomného bývania je potrebné orientovať i v zmysle existujúceho inkubátoru a ponuku bývania upraviť podľa špecifických požiadaviek jeho aktérov.

Bývanie a bytová politika mesta, hlavne s ohľadom na nájomné bývanie je významným motivačným nástrojom v smere nárastu nových obyvateľov v meste Poprad. Vytvorenie

podmienok na ekonomický rozvoj územia spojený s nárastom pracovných príležitostí, musí byť komplementárne doplnený atraktívnou ponukou bývania v meste.

Priorita 2.4. – Ekosystémové služby v meste

Podpora resp. rozširovanie a skvalitňovanie ekosystémových služieb poskytovaných územím mesta sa zameriava najmä na rozširovanie nových plôch zelene a skvalitnenie (funkčné, fyzické) existujúcich plôch zelene v meste ako prvku atraktivity v kontexte kvality bývania, voľnočasových aktivít, podpory alternatívnych druhov dopravy, hlavne pešej a cyklistickej, a podpory ekosystémových služieb v meste vrátane adaptácie na klimatickú zmenu a vodozádržných opatrení. Stratégia adaptability územia vytvára koncepčný predpoklad rozvoja ekosystémových služieb v území mesta, podporuje realizáciu mitigačných opatrení v reakcii na negatívne prejavy zmeny klímy v meste. Tieto opatrenia idú ruka v ruku s revitalizáciou rozsiahlych a významných zelených plôch v meste, ako i mikropriestorov v intraviláne.

Špecifický cieľ č. 3 – Cestovný ruch

Lokalita mesta Poprad v predpolí Vysokých Tatier v spojení s bohatou ponukou kultúrnych podujatí, širokou škálou služieb pre návštevníkov a v neposlednom rade s atraktívnou ponukou umožňujúcou „zažiť Poprad“ je východiskom pre transformáciu mesta Poprad, nielen ako brány do Tatier, ale ako jeden z hlavných atraktorov pre turistov navštevujúcich mesto. Podstatným aspektom je reflektovanie zmien vo funkcii, ktoré návštevníci v tatrách vyhľadávajú (pokles záujmu o tradičnú turistiku, záujem o eventy, relax, wellnes a lessuire time activity).

Kultúra a realizované kultúrne podujatia majú potenciál vytvoriť novú, atraktívnu náplň „nového“ turizmu v tatrách, keď neplnia len funkciu určitého sprievodného podujatia počas pobytu návštevníka, ale tvoria prvok atraktivity resp. dôvod príchodu návštevníka do územia.

Lokálne, špecifické podujatia, výrobky, služby sú významným prvkom tvorby novej identity mesta Poprad v cestovnom ruchu.

Priorita 3.1. – Zaži Poprad

Štruktúra cestovného ruchu v meste Poprad v zmysle cieľovej skupiny je primárne orientovaná na dve základné skupiny. Lokálny, regionálny cestovný ruch a nadregionálny, resp. medzinárodný cestovný ruch.

Základom rozvoja infraštruktúry, služieb a aktivít cestovného ruchu je ich atraktivita pre miestne, lokálne komunity. Súčasťou týchto aktivít nie sú len relaxačné, voľnočasové aktivity, ale i určitá nadstavba v podobe aktivít orientovaných na vyšší kultúrny štandard a orientované na rozvoj osobnosti. Tieto opatrenie cielia i na cieľovú skupinu detí a študentov v meste Poprad a v okolí.

Druhou úrovňou je nadregionálny, resp. medzinárodný cestovný ruch cieliaci na návštevníkov mimo regiónu.

Základnou ideou tejto priority je vytvoriť podmienky pre aktivity umožňujúce návštevníkom (bez ohľadu odkiaľ prichádzajú) „zažiť Poprad“. Vytvoriť jasnú a špecifickú identitu mesta Poprad budovanú na lokálnych špecifikách a jedinečnosti.

Priorita 3.2. – Infraštruktúra cestovného ruchu

Významným predpokladom rozvoja cestovného ruchu je disponibilita kvalitnej a pestrej infraštruktúry podporujúcej rozvoj cestovného ruchu. Či už ide o vybavenosť územia pre poskytovanie základných služieb, podmienok pre rozvoj zariadení pre cestovný ruch v zmysle regulácie využitia územia až po atraktívne, kvalitné a multifunkčné verejné priestory vytvárajúce prostredie atraktívne pre návštevníkov územia.

Špecifický cieľ č. 4 – Partnerstvo

Rozvoj územia nie je len zodpovednosťou a úlohou samosprávy, hoci tá by mala byť jeho lídrom. Budovanie partnerstiev, posilňovanie väzieb, zdieľanie informácií, kooperácia a koordinácia a v neposlednom rade i zdieľanie zodpovednosti a prínosov je cieľom tohto špecifického cieľa. Budovanie partnerstiev prebieha v dvoch základných úrovniach. Jednou je partnerstvo územné tzn. viažuce sa na okolitý región a podporujúce kooperáciu samospráv a relevantných aktérov. Budovanie takýchto partnerstiev sa javí nevyhnutným vo viacerých oblastiach. Či už ide o tradičné kultúrne väzby a spoluprácu, alebo o stále viac potrebnú kooperáciu v oblasti služieb samospráv (ako je sociálne služby, vzdelávanie, územný rozvoj, integrácia verejnej hromadnej dopravy a pod.). Druhá oblasť budovania partnerstva je komunitná, kde prebieha posilňovanie väzieb medzi samosprávou a miestnymi, lokálnymi komunitami. Partnerstvo mesta a lokálnych komunít je predpokladom udržateľného rastu a ďalšieho nárastu kvality života obyvateľov mesta. Tu je dôležité pristupovať v zmysle princípu „shared responsibility“ zdieľania povinností, ale i prínosov medzi partnermi. To v konečnom dôsledku vedie k vyššej angažovanosti komunít na rozvoji mesta a umožňuje efektívnejšie premietat' potreby miestnych komunít do realizovaných rozvojových opatrení a aktivít.

Partnerstvo je významným princípom, ktorý je implementovaný v tejto rozvojovej stratégii a prebieha všetkými špecifickými cieľmi a prioritami.

Priorita 4.1. – Územné partnerstvo

Územné partnerstvo predstavuje posilňovanie spolupráce v rámci regiónu, hlavne väzieb prirodzených „spišských“ partnerských centier regiónu ako Svit, Kežmarok, Levoča a Spišská Nová Ves, s cieľom dosiahnutia synergie v rozvoji mesta Poprad ako centra spišsko-tatranského regiónu. Mesto Poprad má ambíciu aj potenciál ponúknuť obyvateľom už žijúcim na území, alebo prichádzajúcim za prácou, vzdelaním, životným štýlom „živé“ centrum regiónu, kde pri vyššom počte obyvateľov je reálne zabezpečiť aj služby a prvky atraktivity, aktivít s vyššou pridanou hodnotou i napriek svojej finančnej a organizačnej náročnosti. Tieto atraktory budú využívané i obyvateľmi partnerských centier regiónu po stanovení podmienok vzájomného zdieľania a návštevnosti.

Priorita 4.2. – Komunitné partnerstvo

Lokálna spolupráca v zmysle trojuholníka: občan/komunita, podnikateľská sféra a samospráva je východiskom pre ďalší udržateľný rozvoj mesta. Partnerstvo sa zameriava na zdieľanie informácií, aktívnu participáciu na rozvoji územia a na zdieľanie zodpovednosti, ale i benefitov plynúcich z rozvoja územia. Dôležitým prvkom partnerstva je i nástroj podpory

komunitných aktivít realizovaný prostredníctvom komunitnej nadácie, ktorá je platformou distribúcie podpory mesta vo vzťahu k miestnym komunitám v kontexte priorít definovaných samosprávou v rámci tohto partnerstva.

Špecifický cieľ č. 5 – Smart governance

Inteligentné riadenie mesta je cieľom, ktorý sa zameriava na oblasti, ktoré sú prierezové tzn. majú dopad a dosah na ostatné priority tejto stratégie. Komunikácia a marketing mesta je nástroj, ktorý je komplementárny k definovaným prioritám rozvoja a je potrebným nástrojom podpory pri ich implementácii. Rovnako dôležitým nástrojom podpory je finančný mechanizmus, ktorý aktivitám, ktoré prispievajú k rozvoju mesta v zmysle definovaných priorít transparentným spôsobom umožňuje čerpať finančné zdroje podpory. Participácia verejnosti na rozvoji je kľúčom k rešpektovaniu potrieb obyvateľov, a tým prispieva k udržateľnosti rozvoja a rastu kvality života, ako hlavnej kvality očakávanej od rozvoja územia. A v neposlednom rade pocit bezpečia je jedným zo základných potrieb človeka, preto je oblasť bezpečnosti v meste – urbánnej bezpečnosti jednou z dôležitých opatrení tohto cieľa.

Priorita 5.1 – Identita mesta

Zmeny a rozvoj v meste musia ísť ruka v ruke s vhodnou komunikačnou a marketingovou stratégiou, ktorá podporuje zmenu doterajšieho vnímania mesta Poprad a napomáha tvoriť jeho novú identitu. Postupná integrácia komunikačných kanálov a nástrojov je správnou cestou k zvýšeniu ich efektivity, ako i ich dosahu a dopadu. Dôležité je, aby táto stratégia sprevádzala plánované zmeny od ich začiatku.

Priorita 5.2 – Manažment územia

Zvrátenie negatívneho demografického trendu v území mesta, aktívna participácia a angažovanosť, efektívna a cielená podpora rozvojových priorít a bezpečnosť, sú hlavné oblasti, ktorými sa táto priorita zaoberá. Atraktivita mesta Poprad pre nových obyvateľov, ako i posilňovanie rezidenčného statusu prostredníctvom komplexného motivačného programu, je jedným z cieľov tejto priority. Program slúži na zvýšenie atraktivity mesta Poprad pre bývanie s trvalým pobytom v meste. Táto snaha o zvrátenie negatívneho trendu v demografii mesta je tiež podporená opatreniami v oblasti zlepšovania urbánnej bezpečnosti v meste, čo priamo pozitívne vplýva na kvalitu života obyvateľov.

Aktívna participácia obyvateľov a komunít na rozvoji mesta, je potrebným predpokladom udržateľného rozvoja mesta, rešpektujúceho požiadavky svojich obyvateľov. Preto sa jedna z priorít tohto cieľa orientuje na podporu aktívnej participácie na rozhodovaní o smerovaní mesta, ako i o využívaní finančných prostriedkov mesta. V tomto kontexte je vytváraný i komplexný grantový program mesta, prostredníctvom ktorého mesto Poprad podporuje aktivity, iniciatívy, ktoré prispievajú k napĺňaniu cieľov a priorít rozvoja mesta Poprad.

3. Programová časť - opis rozvojovej stratégie

Programová časť dokumentu PRM Poprad nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a aktivity, ktorými sa naplňajú jednotlivé priority a prostredníctvom nich i jednotlivé špecifické ciele tejto stratégie.

Jednotlivé opatrenia sú konkretizované aktivitami, ktoré sú následne charakterizované ich opisom, predpokladaným časovým rámcom ich realizácie, kvalitatívnymi a kvantitatívnymi indikátormi, možnými rizikami a ohrozeniami a predpokladaným finančným rámcom, vrátane možných zdrojov finančného krytia.

Priorita 1.1: Poprad – ekonomické a inovačné centrum regiónu

Opatrenie 1.1.1: Podpora inovačného potenciálu územia

Opatrenie sa zameriava na vytvorenie podmienok pre vznik, šírenie a následnú kapitalizáciu inovatívnych ideí, projektov vedúcich k tvorbe produktov a služieb s vysokou pridanou hodnotou využívajúcich lokálne potenciály územia. Prostredníctvom jasne definovaných pravidiel, širokej palety služieb a v neposlednom rade vytvorením priestorových podmienok Mesto Poprad aktívne prispieva k rozvoju ekonomických činností na báze inovácií a činností s vyššou pridanou hodnotou. Oblasť energetiky, manažmentu odpadov, cestovného ruchu a služieb pre návštevníkov, IT segment, ale i iné sú prioritné pre smerovanie podpory v tejto oblasti. Vytváranie podmienok je komplementárne dopĺňané opatreniami v oblasti vzdelávania, ktoré sú súčasťou priority 2.1.

Aktivita 1.1.1.1: Program podpory a šírenia inovácií

Program definuje základné pravidlá, podmienky, prioritné oblasti a iné parametre podpory Mesta Poprad v smere rozvoja inovácií a ich šírenia a transformácie do lokálnej ekonomiky. Súčasťou programu sú i jednotlivé nástroje, ktoré sa využívajú v smere podpory vrátane definovania inštitucionálneho a priestorového zabezpečenia. Jedným z týchto nástrojov bude grantový program mesta Poprad na podporu inovácií a ich transformáciu do lokálnej ekonomiky.

Časový rámec aktivity: program 2Q – 3Q 2016, grantový program od roku 2017

Kvalitatívny výstup: Rozvoj lokálnej ekonomiky na báze inovácií využívajúcich lokálny potenciál územia. Rast zamestnanosti a rozvoj ekonomiky v meste.

Kvantitatívny výstup: program, grantový systém

Finančný rámec aktivity: 5 000,- € (program), 25 000,-€ (grantový systém/rok)

Finančné zdroje: rozpočet mesta, súkromné zdroje

Riziká a ohrozenia: Nezáujem, príp. neochota lokálnych firiem/inštitúcií zapojiť sa do programu. Potreba do viesť partnera mimo mesta Poprad.

Aktivita 1.1.1.2: Priestorové podmienky pre vznik a šírenie inovácií

Nevyhnutným predpokladom pre rozvoj aktivít podporujúcich vznik a šírenie inovácií a ich transformáciu do lokálnej ekonomiky vo forme produktov a služieb je vytvorenie priestorových podmienok pre rozvoj ideí, nápadov a projektov.

Časový rámec aktivity: 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: Adekvátne priestory vhodné pre aktivity podporujúce vznik a šírenie inovácií.

Kvantitatívny výstup: Výber vhodného priestoru, budovy resp. zadefinovanie funkčného využitia priestoru.

Finančný rámec aktivity: bez nároku na financie

Finančné zdroje: -

Riziká a ohrozenia: Mesto ako manažér procesu – personálne zabezpečenie, nájdenie vhodného partnera na realizáciu aktivity.

Aktivita 1.1.1.3: Inkubátor – priestor pre vznik a šírenie inovácií

Priestor slúži na prekonanie kritickej fázy transformácie ideí do komerčného produktu, vytvára podmienky pre coworking, zdieľanie informácií ako i na prezentačné účely a rokovania s potenciálnymi partnermi. Fungovanie inkubátora sa viaže na Program podpory vzniku a šírenia inovácií, ako i na opatrenia v oblasti vzdelávania (priorita 2.1) a ďalšie priority.

Časový rámec aktivity: 4Q 2017 – 2Q 2018

Kvalitatívny výstup: Rozvoj inovačného potenciálu územia a jeho transformácia do ekonomickej praxe vo forme produktov a služieb

Kvantitatívny výstup: inkubátor

Finančný rámec aktivity: 3 000 000,-€

Finančné zdroje: rozpočet mesta, súkromné zdroje, medzinárodné programy, Európsky investičný fond

Riziká a ohrozenia: Mesto ako manažér aktivity – personálne zdroje, nájdenie vhodného partnera na štart a realizáciu inkubátora, príp. i s možnosťou finančnej investície. V prípade úspešného štartu tvorcu jeho udržanie v meste Poprad a zabránenie odlivu úspešných mozgov a tak i straty pre ekonomiku.

Opatrenie 1.1.2: Podpora partnerstiev a transfer know-how

Predpokladom rozvoja lokálnej ekonomiky je efektívna komunikácia a pravidelné zdieľanie a transfer know-how medzi kľúčovými aktérmi v území. V prípade podpory rozvoja ekonomiky na báze inovácií a aktivít s vysokou pridanou hodnotou je dôležitý „dialóg“ medzi samosprávou, školstvom a biznis sektorom v území.

Aktivita 1.1.2.1: Komunikačná platforma a zdieľanie know-how

Aktivita cieľi na vytvorenie komunikačnej platformy pre zabezpečenie zdieľania informácií a spoluprácu na ďalších rozvojových aktivitách medzi mestom, podnikateľskou sférou a školstvom. Vytvorenie a sfunkčnenie takejto platformy je iniciačným krokom v rámci špecifického cieľa Smart ekonomika, aby bola zabezpečená participácia kľúčových aktérov na ďalších rozvojových aktivitách v rámci celého špecifického cieľa.

Časový rámec aktivity: 2Q 2016

Kvalitatívny výstup: zdieľanie informácií a spolupodieľanie sa kľúčových aktérov na rozvoji podnikania s vysokou pridanou hodnotou. Systém oceňovania aktérov s najvyššou pridanou hodnotou napr. úspech na zahraničnom trhu, ekologické riešenia a pod.

Kvantitatívny výstup: Pravidelné stretnutia v minimálnej frekvencii 2x/rok.

Finančný rámec aktivity: 2 000,- €/rok (14 000,-€/obdobie PRM PP)

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: V úvode tvorby platformy iniciatíva najvyššieho manažmentu mesta a oslovenie riaditeľov firiem, škôl, inštitúcií a naviazanie spolupráce na platforme a zdieľaní informácií, tzn. v tomto časovom období rezervovanie pracovného času na stretnutia s jednotlivými aktérmi, či skupinovú alebo individuálnou formou. Inak je riziko nezájmu o účasť na zdieľaní informácií.

Priorita 1.2: Ekomesto a energetická bezpečnosť

Opatrenie 1.2.1: Ekomesto Poprad

Eko prístup v meste Poprad je logickým pre jeho lokalizáciu v dotyku Vysokých Tatier a chránených území, ktoré sa v okolí mesta nachádzajú. Definovanie základných princípov a procesov uplatňovaných pri následných rozvojových aktivitách na území mesta je základným predpokladom pre úspešnú transformáciu mesta do polohy eco-friendly mesta. Podpora eko riešení v bývaní, v lokálnej potravinovej produkcii, výrobe lokálnych produktov a tvorbe lokálnych služieb vo väzbe na PR aktivity predstavujú kľúčové podporné aktivity mesta.

Vo väzbe na inkubátor a inovatívne riešenia spadajúcich do eko oblasti je vytvorenie prezentačného priestoru – ekolaboratória, logický krok podporujúci prezentáciu výsledkov lokálnych producentov a ich propagáciu voči miestnym, ako i zahraničným partnerom. Vybudovanie multifunkčného priestoru pri využití inovatívnych postupov, materiálov a technológií vzniknutých v inkubátore, na lokálnom trhu a čerpajúcich z lokálnych potenciálov je nástrojom propagácie mesta ako priestoru vhodného na tvorbu inovácií a ich úspešné šírenie do praxe.

Aktivita 1.2.1.1: Koncept ekomesto Poprad

Koncept sumarizuje základné pravidlá a princípy uplatňované pri transformácii mesta Poprad ako ecofriendly mesta. Jeho súčasťou sú okrem iného i Program podpory ekobývania a Program podpory lokálnej produkcie rešpektujúcej eko princípy a využívajúcej lokálne potenciály územia. Cieľom programu podpory ekobývania je rozvoj bytovej výstavby využívajúcej postupy a technológie vedúce k vyššiemu ekologickému štandardu bývania, ako i prispievajúce k rozvoju ekosystémových služieb a zvyšovaniu adaptability územia na klimatickú zmenu.

Program podpory lokálnej ekoprodukcie definuje nástroje podpory, ako i pravidlá pre ich uplatňovanie. Podpora sa realizuje napr. prostredníctvom organizácie predajných trhov a PR aktivitami.

Oblasť transformácie mesta Poprad ako ecofriendly mesta zahŕňa i ďalšie oblasti napr. doprava, ekosystémové služby a adaptabilitu územia voči klimatickej zmene a manažment územia. Konkrétne aktivity sú definované v príslušných opatreniach.

Časový rámec aktivity: 4Q 2016 – 1Q 2017

Kvalitatívny výstup: Transformácia mesta ako ecofriendly sídla

Kvantitatívny výstup: koncept

Finančný rámec aktivity: 10 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Marketingová komunikácia smerom k obyvateľom ale i navonok (aby bola transformácia pochopená a prijatá), a následné stotožnenie sa súčasných obyvateľov, ktorí mohli v minulosti prísť kvôli práci v priemysle s touto zmenou mesta na ecofriendly, akceptovanie a rešpektovanie princípov v bežnom živote. V prípade príchodu nových obyvateľov na územie s uprednostnením ecofriendly životného priestoru naplnenie ich nárokov a očakávaní v bežnom fungovaní mesta a jeho činností.

Aktivita 1.2.1.2: Ekolaboratórium – inovácie v praxi

Multifunkčný priestor vhodný pre organizáciu spoločenských podujatí, ale i odborných podujatí, workshopov a konferencií vybudovaný pomocou postupov, technológií a produktov vzniknutých v rámci inkubátora, alebo pochádzajúcich z lokálneho trhu, je skvelou príležitosťou pre prezentáciu a demonštrovanie výsledkov podpory tvorby a šírenia inovácií v praxi. Ekolaboratórium je súčasťou inkubátora a môže slúžiť i pre iné účely napr. mestskú univerzitu.

Časový rámec aktivity: 1Q 2019 – 2Q 2020

Kvalitatívny výstup: Prenos inovácií do praxe

Kvantitatívny výstup: ekolaboratórium

Finančný rámec aktivity: 1 500 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, súkromné zdroje, medzinárodné programy

Riziká a ohrozenia:

Opatrenie 1.2.2: Energetická sebestačnosť územia

Zaistenie energetickej sebestačnosti a bezpečnosti je dôležitým predpokladom pre udržateľný a stabilný rozvoj územia, preto je aktívna pozícia Mesta v tejto oblasti logická. Cieľom tohto opatrenia je koncepčné riešenie energetiky na území mesta Poprad rešpektujúc lokálne podmienky a potenciály a vedúce k zmene vnímania odpadu zo záťaže na surovinu (energetickú, stavebnú a pod.). Podstatným prvkom koncepcie je manažment

energetických tokov z úrovne mesta bez sprostredkujúceho medzičlánku. Súčasťou koncepcie je i nové inštitucionálne riešenie problematiky energetiky na úrovni mesta a budovanie partnerstiev s hlavnými aktérmi v tejto oblasti na území mesta.

V neposlednom rade je dôležitý i efektívny energetický manažment infraštruktúry v kompetencii mesta, ako zriaďovateľa i prevádzkovateľa, vedúci ku zníženiu energetickej náročnosti a tým i k nižším nákladom.

Aktivita 1.2.2.1: Energetická agentúra mesta

Konsolidácia manažmentu energetiky na úrovni mesta je podstatným prvkom vedúcim ku energetickej bezpečnosti a sebestačnosti územia mesta. Inštitucionalizácia tohto kroku je iniciačnou aktivitou vedúcou k novej kvalite energetického manažmentu územia.

Časový rámec aktivity: 4Q 2017 – 1Q2018

Kvalitatívny výstup: Konsolidácia manažmentu energetiky na úrovni mesta

Kvantitatívny výstup: agentúra

Finančný rámec aktivity: 30 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Výber z širokej ponuky a výber tej najvhodnejšej pre podmienky mesta. Silná lobby v energetickej oblasti a pretláčanie riešení „silnými hráčmi“, tým že mesto tvorí novú inštitúciu, jej obsah je zatiaľ otvorený. Z personálneho hľadiska je nutné zamestnanie odborníkov v tejto oblasti do agentúry.

Aktivita 1.2.2.2: Koncepcia energetického manažmentu územia

Aktivita predstavuje koncepčné riešenie energetiky na území mesta Poprad. Definuje hlavné ciele a priority, kľúčové procesy, definuje problémové oblasti v súčasnom stave a navrhuje opatrenia na ich riešenie. Je podkladom pre ďalšie fungovanie energetickej agentúry mesta.

Časový rámec aktivity: 2Q 2016 – 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: Konsolidácia manažmentu energetiky na úrovni mesta

Kvantitatívny výstup: koncept

Finančný rámec aktivity: 10 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Zo širokej ponuky riešení výber toho najvhodnejšieho pre špecifiká mesta. Odborníci x lobby.

Aktivita 1.2.2.3: Energetický audit budov

Aktivita predstavuje vykonanie energetického auditu budov vo vlastníctve mesta zameraný na definovanie okamžitých, ale i dlhodobých opatrení vedúcich k zníženiu energetickej náročnosti prevádzky budov.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 2Q 2017

Kvalitatívny výstup: Zníženie energetickej náročnosti budov

Kvantitatívny výstup: audit

Finančný rámec aktivity: 60 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Odhalenie havarijného stavu verejných budov vo vlastníctve mesta. Potreba riešenia stavu v prípade využívaných budov.

Aktivita 1.2.2.4: Budovanie partnerstiev v energetike

Budovanie partnerstiev stavia na komunikačnej platforme kľúčových aktérov územia v oblasti biznis a školstvo (Aktivita 1.1.2.1), avšak je špecificky zameraná na oblasť energetiky v kontexte novej Koncepcie energetického manažmentu územia.

Časový rámec aktivity: 2Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: Konsolidácia manažmentu energetiky na úrovni mesta

Kvantitatívny výstup: pravidelné stretnutie 2x ročne

Finančný rámec aktivity: 2 000,- €/ročne

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia:

Priorita 2.1 – Služby v meste

Opatrenie 2.1.1: Vzdelávanie

Vzdelávacie služby v meste resp. ich kvalita výrazne ovplyvňujú kvalitu ľudského kapitálu v území, čo má priamy dopad na ďalší rozvoj lokálnej ekonomiky. Opatrenia vedúce k rozvoju v oblasti inovácií a ekonomických činností s vysokou pridanou hodnotou musia ísť ruka v ruku s opatreniami v oblasti vzdelávania, resp. ku skvalitneniu vzdelávania v smere podpory ľudských kapacít tvoriť inovácie. Súčasný systém vzdelávania produkuje ľudské sily, ktoré nie presne kopírujú potreby pracovného trhu a rovnako nedostatočne vytvárajú podmienky pre ďalší rozvoj v oblastiach s vysokou pridanou hodnotou. Mesto Poprad aktívne vstupuje do tejto oblasti prostredníctvom dvoch základných aktivít. Prvou je doplnenie resp. zmena vzdelávacích programov, vo vybraných školách (ZŠ a MŠ) v jeho zriaďovateľskej kompetencii, zameraná na posilňovanie technického vzdelávania a kreatívnych činností. Druhou aktivitou je zriadenie vzdelávacej platformy – Mestskej univerzity, ktorá poskytne na báze celoživotného vzdelávania nadstavbové vzdelávacie programy nielen pre seniorov, ale i aktívnu pracovnú silu a študentom a žiakom ZŠ a SŠ. Tieto vzdelávacie programy sú pripravované s dôrazom na doplnenie chýbajúcich zručností a znalostí vo väzbe na lokálny trh práce, ale i na budúce potreby generované rozvojom inovačnej ekonomiky na území mesta (väzba na inkubátor Priorita 1.1).

Rozvoj v oblasti vzdelávacích programom je doplnený skvalitňovaním technického stavu budov, k nim príslušných areálov, ale i technicko-materiálneho vybavenia.

Aktivita 2.1.1.1: Nové vzdelávacie programy

Aktivita sa zameriava na prípravu nových, resp. rozširovanie už otestovaných vzdelávacích programov zameraných na nové technické zručnosti a znalosti v rámci MŠ a ZŠ v meste Poprad. Táto aktivita nadväzuje na štátne podporné programy Ministerstva školstva SR.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2018

Kvalitatívny výstup: Skvalitnenie technického vzdelávania v MŠ a ZŠ

Kvantitatívny výstup: vzdelávacie programy

Finančný rámec aktivity: 100 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, dotácia Ministerstva školstva

Riziká a ohrozenia: Absencia vzdelávania pedagógov MŠ a ZŠ (na pedagogických fakultách) v požadovaných oblastiach, tzn. v prípade zavedenia nových vzdelávacích programov nájdenie kompetentných pedagógov aby dokázali naplniť obsah vzdelávania a dokázali viesť žiakov ku kreativite a inovatívnym riešeniam. Zvážiť zamestnania kreatívcov a pod. na tieto konkrétne predmety v ZŠ príp. MŠ.

Aktivita 2.1.1.2: Mestská univerzita

Aktivita sa zameriava na prípravu konceptu vrátane prípravy priestorových a technických podmienok realizácie. Aktivita je v úzkej väzbe na Aktivitu 1.1.2.1 Komunikačná platforma a zdieľanie know-how, prostredníctvom ktorej sú do procesu prípravy angažovaní i kľúčoví aktéri v území.

Časový rámec aktivity: 4Q 2018 – 4Q 2019

Kvalitatívny výstup: Skvalitnenie vzdelávania v meste, zosúladenie vzdelávania a praxe

Kvantitatívny výstup: projekt, priestory, vzdelávacie programy

Finančný rámec aktivity: 500 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, súkromné zdroje, granty

Riziká a ohrozenia: Nároky na kvalitu programov i pedagógov pre zabezpečenie kvality vzdelávania, aby nedostala univerzita punc „ďalšej nekvalitnej“ univerzity. Nároky na kvalitných pedagógov, príp. ich do vzdelávania aktérmi z praxe alebo priame zapojenie ľudí z praxe do vyučovacieho procesu. Nadviazanie partnerstiev so slovenskými ale i zahraničnými školami – výmena know-how.

Aktivita 2.1.1.3: Obnova technického stavu vzdelávacích zariadení

Aktivita je orientovaná na udržiavanie vhodného technického stavu objektov, ich energetických parametrov a skvalitňovania areálov vzdelávacích inštitúcií v kompetencii Mesta Poprad.

Časový rámec aktivity: 1Q 2017 – 4Q 2019

Kvalitatívny výstup: zlepšenie technického stavu a energetickej efektívnosti objektov

Kvantitatívny výstup: zateplené objekty, rekonštruované objekty, obnovené areály

Finančný rámec aktivít: 1 500 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, IROP, KŽP

Riziká a ohrozenia: Potreba tvorby konceptu a projektov pre areály ako celok, príp. ich špecifikácia podľa zamerania tejktovej inštitúcie. V prípade vybavenia a dovybavenia podľa reálneho stavu technických učební a laboratórií zamerať sa na tie inštitúcie, ktoré majú najhoršie podmienky pre výuku so zameraním na technické zručnosti a inovácie.

Aktivita 2.1.1.4: Priestorové kapacity pre nové vzdelávacie aktivity

Zabezpečenie resp. vymedzenie potrebných priestorových kapacít územia pre potenciálnu lokalizáciu „vyššej“ vzdelávacej inštitúcie „kampus“.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 - 2Q 2016

Kvalitatívny výstup: lokalizácia vyššieho vzdelávania v meste Poprad

Kvantitatívny výstup: ZaD ÚPN

Finančný rámec aktivity: 14 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia:

Opatrenie 2.1.2: Sociálne služby

Mesto Poprad disponuje komunitným plánom, ktorý definuje priority rozvoja sociálnych služieb v meste Poprad. Postupná transformácia formy poskytovania sociálnych služieb na komunitnú a posilňovanie terénnych kapacít je dlhodobý cieľ v tejto oblasti. Hoci súčasná ponuka služieb pokrýva potrebu základných sociálnych služieb v meste, je potrebné ich postupne rozširovať v smere rozvoja nízkoprahových služieb pre deti a rodinu. Rovnako skvalitňovanie technického stavu zariadení a ich debarierizácia sú logickými krokmi skvalitňovania sociálnych služieb v meste. Vo väzbe na Opatrenie 2.3.2 je v meste rozvíjaná i komunitná sociálna služba asistovaného bývania.

Aktivita 2.1.2.1: Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodiny

Aktivita sa zameriava na prípravu nízkoprahovej služby pre rodiny a deti v meste Poprad.

Časový rámec aktivity: 2Q 2017 – 3Q 2017

Kvalitatívny výstup: Skvalitnenie sociálnych služieb

Kvantitatívny výstup: nová sociálna služba

Finančný rámec aktivity: 300 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, Fond sociálneho rozvoja

Riziká a ohrozenia:

Aktivita 2.1.2.2: Debarierizácia zariadení sociálnych služieb

Aktivita sa zameriava na technickú obnovu zariadení sociálnych služieb v kontexte ich debarierizácie

Časový rámec aktivity: 1Q 2018 – 4Q 2020

Kvalitatívny výstup: Skvalitnenie sociálnych služieb, dostupnosť zariadení pre špecifické skupiny

Kvantitatívny výstup: debarierizačné opatrenia

Finančný rámec aktivity: 100 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Debarierizácia – podľa zákona, ale i konzultácia s cieľovými skupinami klientov zariadení a ich špecifické potreby – napr. nevidiaci a slabozraký, nepočujúci, telesne postihnutý a pod, resp. inštitúcie zastrešujúce služby pre nich. Bez konzultácie a tvorby konkrétnych projektov môže dôjsť k uplatneniu jedného debarierizačného opatrenia, ktoré bude bariérov pre inú špecifickú skupinu. Následná kontrola funkčnosti debarierizačných opatrení a ich funkčnosti (napr. rampa pre vozičkárov so zlým sklonom, povrchom je nevyužitelná).

Opatrenie 2.1.3: Šport a zdravý životný štýl

Komplexná podpora športu, tak na úrovni voľnočasovej a relaxačnej aktivity, profesionálneho športu, ale i aktivity v prospech zlepšenia zdravia, je cieľom tohto opatrenia. Koncepcia rozvoja športu vytvára základný rámec podpory športu v meste Poprad, definuje jeho priority a nastavuje procesy a nástroje podpory. Následná podpora rozvoja infraštruktúry športu a zdravého životného štýlu, či už prostredníctvom priamych investícií, partnerstva pri ich realizácii, alebo vytvárania priestorových podmienok (napr. reguláciou využitia územia) umožňujú vytvárať širokú ponuku priestorov a možností pre športové aktivity v meste. Mesto Poprad je špecifický zaradením športových aktivít a sprievodných aktivít už od vzdelávania v Materských školách a následne i na ďalších stupňoch vzdelávania. Takto vytvára základné podmienky pre „zdravú generáciu“ so vzťahom k športu a správnymi návykmi vedúcimi k zdravému životnému štýlu. Sprievodným javom skupinovým športom je socializácia zúčastňujúcej sa vekovej kategórie a tak mesto prispieva i k zvyšovaniu psychickej kondície žiakov, čo môže mať v budúcnosti vplyv na nižší výskyt sociálnopatologických javov mládeže. V neposlednom rade je plošné zavedenie športov na všetkých úrovniach vzdelávania možnosťou ako včasne odhaliť športové talenty a podporovať ich v ďalšom napredovaní.

Aktivita 2.1.3.1: Koncepcia rozvoja športu

Aktivita sa zameriava na vytvorenie komplexnej koncepcie rozvoja športu v meste Poprad, definujúcej jej hlavné priority, procesy a nástroje, vrátane finančných nástrojov.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 2Q 2016

Kvalitatívny výstup: Rozvoj športu a lepši zdravotný stav obyvateľstva

Kvantitatívny výstup: koncepcia

Finančný rámec aktivity: bez nároku na finančné zdroje

Finančné zdroje:

Riziká a ohrozenia: V prípade rozpoznaní talentovaných jedincov, ochota podpory zo strany mesta, či finančnej alebo procesnej. Marketingová komunikácia s obyvateľmi ostatných vekových kategórií mesta a predstavenia ponuky aktivít a možností k zdravému životnému

štýlu v zdravom prostredí. Komunikácia so zamestnávateľmi a ponuka športovísk a voľnočasových aktivít pre zamestnancov.

Aktivita 2.1.3.2: Rozvoj infraštruktúry športu

Rozvoj infraštruktúry pre šport a voľnočasové aktivity je cieľom tejto aktivity. Vytvorenie podmienok, primárne prostredníctvom vhodnej územnej regulácie, vytváranie partnerstiev vedúcich k investíciám do tejto infraštruktúry, ako i vlastné investície mesta umožňujú skvalitňovanie a rozširovanie infraštruktúry športu v meste Poprad.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: Rozvoj športu a lepši zdravotný/ psychický stav obyvateľstva

Kvantitatívny výstup: nové, resp. revitalizované plochy pre šport a voľnočasové aktivity

Finančný rámec aktivity: 3 000 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, súkromné zdroje

Riziká a ohrozenia: Dostupnosť plôch na športovanie a voľnočasové aktivity dostupné obyvateľom finančne, sprístupnením areálov, infraštruktúra (cyklotrasy, MHD a pod.). Stanovenie užívateľského kódexu a systém kontroly jeho dodržiavania – zabránenie poškodzovaniu novovytvorených objektov.

Priorita 2.2 – Doprava

Opatrenie 2.2.1: Mestská hromadná doprava

Optimalizácia fungovania MHD v meste Poprad je predpokladom nárastu preferencie obyvateľov využívať tento typ vnútrošidnej dopravy. Rešpektovanie základných zdrojov a cieľov vnútrošidného pohybu v kombinácii s taktom dopravy rešpektujúceho ekonomický, ale i sociálny život v meste je predpokladom fungujúceho systému mestskej hromadnej dopravy. Postupná obnova a ekologizácia vozového parku má pozitívny dopad nielen na ekonomiku fungovania MHD, ale prispieva i ku skvalitňovaniu mestského prostredia a vytvára potenciál pre ďalší rozvoj ekologických foriem dopravy na báze elektromobilov.

Aktivita 2.2.1.1: Nový koncept mestskej hromadnej dopravy

Nový systém MHD v meste Poprad rešpektujúci hlavné zdroje a ciele pohybu obyvateľov, fungujúc v zmysle života v meste tzn. hromadná doprava sa prispôsobuje životu v meste a nie naopak.

Časový rámec aktivity: 2Q 2016 – 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: efektívna hromadná doprava

Kvantitatívny výstup: nový systém/trasovanie MHD

Finančný rámec aktivity: 5 000,-€

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: V prípade plánovaných aktivít ako vznik kampusu a pod. počítat' v koncepte aj s týmito trasami pohybu.

Aktivita 2.2.1.2: Ekologizácia mestskej hromadnej dopravy

Vozový park mestskej hromadnej dopravy postupne prechádza modernizáciou i s dôrazom na ekologické druhy motorizácie, primárne v smere využívania elektromobility vrátane potrebnej infraštruktúry.

Časový rámec aktivity: 2Q 2017 – 4Q 2018

Kvalitatívny výstup: ekologizácia dopravy v meste

Kvantitatívny výstup: vozidlá hromadnej dopravy, doplnková infraštruktúra

Finančný rámec aktivity: 1 500 000,- €

Finančné zdroje: KŽP, Interreg SK-PL, IROP, rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia:

Opatrenie 2.2.2: Cyklistická a pešia doprava

Rozvoj cyklistickej a pešej dopravy v meste, ale i vo väzbe na okolitý región je podmienený budovaním adekvátnej siete komunikácií, plniacich nielen dopravnú funkciu, ale i ekologicko-estetickú – greenways (väzba na prioritu 2.4). Prepojenie hlavných bodov záujmu (Aquacity, centrum mesta, pamiatky a pod.) je nevyhnutným predpokladom oživenia nemotorovej dopravy v meste, ale i rozvoja turizmu (väzba na špecifický cieľ č. 3).

Aktivita 2.2.2.1: Multimodálny koridor nemotorovej dopravy v meste

Rozširovanie siete komunikácií pre nemotorovú dopravu s vysokým ekologickým a estetickým štandardom – greenways, vrátane doplnkovej infraštruktúry prepájajúcich kľúčové body záujmu v meste je cieľom tejto aktivity. Budovanie vnútrošedeľnej siete komunikácií je v kontexte sektorálnych plánovacích dokumentov pre oblasť dopravy.

Časový rámec aktivity: 2Q2016 – 4Q 2020

Kvalitatívny výstup: rozvoj nemotorovej dopravy, rozšírenie a prepojenie vnútrošedeľnej siete komunikácií.

Kvantitatívny výstup: multimodálny koridor, doplnková cykloinfraštruktúra

Finančný rámec aktivity: 1 000 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, Interreg SK-PL, IROP

Riziká a ohrozenia:

Aktivita 2.2.2.2: Regionálna sieť cyklodopravy

Nadväznosť vnútrošedeľnej siete komunikácií, primárne cyklochodníkov s okolitou cyklistickou sieťou, vrátane ďalšieho rozširovania tejto regionálnej siete vo väzbe na mesto Poprad je cieľom tejto aktivity.

Časový rámec aktivity: 2Q2016 – 4Q 2020

Kvalitatívny výstup: rozšírenie a prepojenie regionálnej siete cyklochodníkov

Kvantitatívny výstup: cyklokomunikácie

Finančný rámec aktivity: 1 000 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, Interreg SK-PL, Leader, IROP

Riziká a ohrozenia: V nadväznosti na územný plán mesta – vysporiadanie pozemkov, kadiaľ sú cyklotrasy plánované. Nadväznosť s okolitými katastrálnymi územiami a komunikácia na jednotnom plánovaní.

Opatrenie 2.2.3: Statická doprava

Aktivita 2.2.3.1: Konceptné riešenie statickej dopravy

Nová parkovacia politika mesta vytvára predpoklad pre konceptné riešenie parkovania na území mesta a postupné riešenie nedostatočných kapacít statickej dopravy v meste Poprad. Parkovacia politika mesta je jedným z nástrojov motivačného programu pre zvýšenie atraktivity mesta pre nových obyvateľov (viď. špecifický cieľ č.5). Cieľom novej politiky je preferencia obyvateľov s trvalým pobytom pri parkovaní v meste a postupná motivácia k eliminácii automobilovej individuálnej osobnej dopravy a k využívaniu iných primárne nemotorových foriem dopravy.

Časový rámec aktivity: 4Q 2016 – 4Q2020

Kvalitatívny výstup: dostatočné kapacity statickej dopravy v meste

Kvantitatívny výstup: parkovacia politika mesta

Finančný rámec aktivity: 5 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Riešenie možnosti parkovania pre turistov zúčastňujúcich sa rôznych akcií na území mesta a okolí. Nárazovo poňať v území väčší počet automobilov, autobusov.

Aktivita 2.2.3.2: Nové plochy statickej dopravy

Cieľom aktivity je postupné rozširovanie plôch statickej dopravy v meste. Pri predpokladaných realizáciách je snaha o minimalizáciu zaberania územia pre statickú dopravu (napr. preferenciu podzemných garáží a parkovacích domov), ako i využívanie technologických riešení umožňujúcich vsakovanie vody do zeme, pri výstavbe exteriérových plôch statickej dopravy.

Časový rámec aktivity: 1Q 2017 - 4Q 2017

Kvalitatívny výstup: nárast plôch statickej dopravy

Kvantitatívny výstup: parkovacie plochy

Finančný rámec aktivity: 300 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, súkromné zdroje

Opatrenie 2.2.4: Rozvoj dopravy

Zmeny v koncepcii vnútrošidelnej sieti cestných komunikácií sú vyvolané zmenenými podmienkami dopravných tokov (ich zdroj a cieľ), ako i nevyhovujúcimi kapacitnými parametrami súčasných cestných komunikácií. Ich nové riešenie v kontexte dlhodobejšej koncepcie rozvoja dopravy je nevyhnutné.

Aktivita 2.2.4.1: Generel dopravy

Generel dopravy predstavuje základný kameň koncepčného riešenia dopravy v meste Poprad. Koordinácia rozvojových aktivít v oblasti cestnej siete a dopravných koridorov v kontexte nového stavu vnútrošidelných dopravných vzťahov je kľúčová pre efektívnosť navrhovaných opatrení.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: koncepčné riešenie dopravy v meste

Kvantitatívny výstup: generel

Finančný rámec aktivity: 15 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, IROP

Riziká a ohrozenia: Určenie si priority v území chodec x automobil a následné riešenia dopravy v meste

Aktivita 2.2.4.2: Obnova a rozvoj cestnej siete a dopravných koridorov

Aktivita cieľi na zlepšenie stavu v cestnej doprave, primárne prostredníctvom vytvorenia vhodných technických a kapacitných podmienok na cestnej komunikačnej sieti v meste Poprad.

Časový rámec aktivity: 4Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: zlepšenie dopravnej situácie v meste

Kvantitatívny výstup: obnovené komunikácie, vybudované dopravné diela

Finančný rámec aktivity: 2 500 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, IROP

Riziká a ohrozenia:

Aktivita 2.2.4.3: Koncept rozvoja alternatívnych druhov dopravy a elektromobility

Koncept definuje základné východiska rozvoja alternatívnych druhov dopravy s dôrazom na elektromobilitu. Definuje priority, procesy a opatrenia v smere rozvoja alternatívnych druhov dopravy.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: koncepčné riešenie dopravy v meste, ekologizácia dopravy

Kvantitatívny výstup: koncept

Finančný rámec aktivity: 3 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia:

Aktivita 2.2.4.4: Hromadná doprava ako súčasť Tatranskej integrovanej dopravy (TID)

Podpora aktivít prípravy systému hromadnej dopravy v meste Poprad na zaradenie do Tatranskej integrovanej dopravy.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2020

Kvalitatívny výstup: koncepčné riešenie dopravy v regióne

Finančný rámec aktivity: bez priamych požiadaviek na finančné krytie

Finančné zdroje:

Riziká a ohrozenia:

Aktivita 2.2.4.5: Podpora leteckej dopravy

Mesto Poprad ako akcionár Letiska Poprad podporuje aktivity vedúce k rozvoju leteckej dopravy a vzniku nových liniek napr. Poprad – Varšava a pod.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: koncepčné riešenie dopravy v regióne, nárast leteckej dopravy

Finančný rámec aktivity: bez priamych požiadaviek na finančné krytie

Finančné zdroje:

Riziká a ohrozenia:

Priorita 2.3 – Bývanie

Opatrenie 2.3.1: Plochy pre bývanie

Pokles počtu obyvateľov mesta spôsobené i procesom suburbanizácie je potrebné v krátkej dobe zvrátiť, čo si vyžaduje zabezpečiť širokú ponuku plôch na bytovú výstavbu s adekvátnou infraštruktúrou bez ďalšieho rozsídľovania mesta Poprad. Rôznorodá ponuka plôch na bytovú výstavbu v atraktívnych územiach mesta, prispievajú v synergii s ostatnými opatreniami ku zvýšeniu atraktivity mesta a k postupnému zvráteniu procesov suburbanizácie.

Aktivita 2.3.1.1: Zmeny a doplnky ÚPN

Aktivita je zameraná na zmeny v priestorovej regulácii územia za účelom vytvorenia resp. optimalizácie priestorových kapacít pre bývanie v rámci mesta Poprad.

Časový rámec aktivity: 2Q 2016

Kvalitatívny výstup: široká ponuka plôch na bývanie

Kvantitatívny výstup: zmeny a doplnky ÚPN

Finančný rámec aktivity: 14 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia:

Aktivita 2.3.1.2: Príprava lokalít na bývanie

Aktivita cieli na podporu opatrení a potrebných intervencií na plochách určených pre funkciu bývania. Nevyhnutným predpokladom pre využitie plôch určených pre bývanie je ich pripravenosť v zmysle právnych, majetkových a infraštruktúrnych podmienok.

Časový rámec aktivity: 4Q 2016 – 4Q 2020

Kvalitatívny výstup: široká ponuka plôch na bývanie

Kvantitatívny výstup: opatrenia, pozemkové úpravy

Finančný rámec aktivity: 20 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia:

Opatrenie 2.3.2: Bytová politika mesta - nájomné bývanie

Aktívna pozícia mesta na trhu nájomného bývania umožňuje zvýšiť dopad opatrení mesta na celkovú situáciu na realitnom trhu a tým prispieť k zvýšeniu atraktivity mesta pre návrat bývalých resp. prilákanie nových obyvateľov mesta. Rovnako efektívna bytová politika mesta v kombinácii s určitou vlastnou kapacitou nájomného bývania (primárne štartovacieho bývania) je nástrojom, ktoré mesto využíva, či už pri lákaní nových investícií do mesta, alebo jeho atrahovaní pre nové pracovné sily, kľúčové pre rozvoj lokálnej ekonomiky na báze inovácií a aktivít s vysokou pridanou hodnotou. Bytová politika je súčasťou motivačného programu štartovacieho bývania pre nových obyvateľov prichádzajúcich do mesta Poprad.

Aktivita 2.3.2.1: Bytová politika nájomného a sociálneho bývania

Aktivita je zameraná na definovanie novej politiky mesta v kontexte rozvoja nájomného a sociálneho bývania.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: rozvoj nájomného bývania v meste

Kvantitatívny výstup: politika

Finančný rámec aktivity: 5 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Pri plánovaní nových oblastí nezabudnúť na ďalšie funkcie v území mimo bývania ako napr. rekreačná, športová a pod. pre cieľové skupiny obyvateľstva.

Aktivita 2.3.2.2: Štartovacie a sociálne bývanie

Prostredníctvom štátnych finančných podporných nástrojov vznikne v meste Poprad nová ponuka štartovacieho bývania v rôznej štruktúre. Štartovacie bývanie sa využíva ako motivačný faktor pre rozvoj želaných rozvojových aktivít v území v kontexte rozvojovej stratégie a prispieva k zmene negatívneho trendu poklesu počtu obyvateľov, ako i nepriaznivej vekovej štruktúry obyvateľstva.

Časový rámec aktivity: 1Q 2017 – 4Q 2020

Kvalitatívny výstup: rozvoj nájomného bývania v meste

Kvantitatívny výstup: bytové domy

Finančný rámec aktivity: 5 000 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, ŠFRB

Riziká a ohrozenia:

Aktivita 2.3.2.3: Asistované sociálne bývanie

Podpora a vyvážanie podmienok pre rozvoj asistovaného bývania na území mesta Poprad je cieľom tejto aktivity. Asistované bývanie je komunitná forma sociálnej služby, ktorá umožňuje dosiahnuť vysokú kvalitu života pri zachovaní súkromia a sociálneho prostredia pre osobu prijímajúcu službu.

Časový rámec aktivity: 2Q 2018 – 4Q 2020

Kvalitatívny výstup: rozvoj nájomného bývania v meste a komunitných sociálnych služieb

Kvantitatívny výstup: príprava dokumentácie, prípravné práca

Finančný rámec aktivity: 100 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, súkromné zdroje

Riziká a ohrozenia:

Priorita 2.4 –Ekosystémové služby v meste

Opatrenie 2.4.1: Adaptabilita územia na klimatickú zmenu

V kontexte negatívnych dopadov vyvolaných klimatickou zmenou, ale i nevhodnými investičnými aktivitami na území mesta a podporenými neadekvátnym manažmentom krajiny, je potrebné sa zamerať na komplexné riešenie problematiky rozvoja ekosystémových služieb a adaptability územia mesta na klimatickú zmenu. Definovanie stratégie adaptability územia, ako východiska i pre budúce mitigačné opatrenia, je cieľom tohto opatrenia.

Aktivita 2.4.1.1: Stratégia adaptability územia na klimatickú zmenu

Cieľom aktivity je definovanie stratégie adaptability územia na zmenu klímy, ako základného východiska pre efektívny rozvoj ekosystémových služieb na území mesta, ako i vhodných mitigačných opatrení na území mesta. Stratégia umožňuje identifikovať hlavné kritické problémy územia a navrhuje rámec pre opatrenia vedúce k eliminácii rizík, ako i k ďalšiemu rozvoju ekosystémových služieb.

Časový rámec aktivity: 2Q 2016 – 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: podpora ekosystémových služieb územia a zvýšenie adaptability na klimatickú zmenu

Kvantitatívny výstup: stratégia

Finančný rámec aktivity: 10 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, IROP

Riziká a ohrozenia:

Aktivita 2.4.1.2: Mitigačné opatrenia

Aktivita sa zameriava na nevyhnutné mitigačné opatrenia, ktoré je potrebné na území mesta realizovať v smere eliminácií rizík a negatívnych dopadov zmeny klímy, ale i v kontexte rozvoja ekosystémových služieb. Mitigačné opatrenia napomáhajú ku zvyšovaniu kvality priestoru, čím prispievajú na jednej strane ku zvyšovaniu atraktivity mesta a na strane druhej ku zvyšovaniu kvality života obyvateľov. Opatrenia sa orientujú na oblasti, resp. územia, ktoré majú dopad na významné množstvo obyvateľov, resp. na ich aktivity v území. Základným rámcom definujúcim mitigačné opatrenia je stratégia adaptability územia na klimatickú zmenu.

Časový rámec aktivity: 4Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: podpora ekosystémových služieb územia a zvýšenie adaptability na klimatickú zmenu

Kvantitatívny výstup: mitigačné opatrenia

Finančný rámec aktivity: 5 500 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, IROP, KŽP

Riziká a ohrozenia: Hľadanie aktivít a opatrení, ktoré môžu byť ako funkčné v oblasti mitigačných opatrení, tak i využiteľných pre rekreačné a relaxačné účely obyvateľov.

Opatrenie 2.4.2: Atraktívne zelené verejné priestory

Atraktivita územia spočíva i v kvalite jeho zelených verejných priestorov, či už ide o parky, plochy lesoparkov, drobných plôch zelene v intraviláne, ale i sprievodnej zelene na komunikačných koridoroch. Avšak atraktivita nespočíva len v množstve a kvalite týchto priestorov, ale i v ich širokej škále funkčného využitia, či už na oddych, šport, alebo iné voľnočasové aktivity.

Aktivita 2.4.2.1: Verejné parky

Aktivita sa zameriava na podporu aktivít vedúcich k zvýšeniu kvality plôch verejných parkov a podobných plôch zelene v meste, či už prostredníctvom ich revitalizácie, alebo zmenou ich manažmentu a údržby.

Časový rámec aktivity: 1Q 2017 – 4Q 2020

Kvalitatívny výstup: kvalitné verejné parkové priestory

Kvantitatívny výstup: plochy revitalizovaných verejných parkov

Finančný rámec aktivity: 2 000 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, IROP, súkromné zdroje

Riziká a ohrozenia: Kompetentná zložka mestského úradu spolu s aktérmi pôsobiacimi v meste (participácia obyvateľov, ich záujmových združení) sa zafinancuje vhodnú funkciu riešeným plochám zelene – tak sa zvýši angažovanosť občanov na riešení ich životného priestoru a zvolením správnej funkcie i jeho využívanie cieľovou skupinou a následne i nižšia miera degradácia.

Aktivita 2.4.2.2: Prímestské rekreačné zóny

Cieľom aktivity je vytváranie podmienok a podpora rozvoja a skvalitňovania prímestských rekreačných zón vedúcich k zvyšovaniu ich kvality, vybavenosti a doplnkovej infraštruktúry pre šport, voľnočasové aktivity a rekreáciu. Aktivita nadväzuje na Opatrenie 2.1.3.

Časový rámec aktivity: 1Q 2017 – 4Q 2020

Kvalitatívny výstup: kvalitné priestory pre rekreačné a voľnočasové aktivity

Kvantitatívny výstup: plochy rekreačných zón

Finančný rámec aktivity: 5 200 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, súkromné zdroje, Interreg SK-PL

Riziká a ohrozenia: dostupnosť pre obyvateľov – časová, dopravná (cyklotrasy, MHD)

Aktivita 2.4.2.3: Zelené trasy - greenways

Rozširovanie siete cyklo a peších komunikácií na území mesta je potrebné spojiť s posilňovaním ekosystémových služieb územia a zvýšením adaptability územia na klimatickú zmenu prostredníctvom zvyšovania plôch zelene a výsadbou nových prvkov zelenej infraštruktúry. Aktivita sa zameriava na vytváranie podmienok pre vznik zelených komunikačných trás – greenways. Aktivita je v priamej väzbe na Opatrenie 2.2.2.

Časový rámec aktivity: 1Q 2017 – 4Q 2019

Kvalitatívny výstup: multimodálne komunikačné osi s vysokou kvalitou zelene

Kvantitatívny výstup: plochy zelene a počet prvkov zelenej infraštruktúry

Finančný rámec aktivity: 330 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, IROP, granty

Riziká a ohrozenia:

Aktivita 2.4.2.4: Zelené mikropriestory mesta

Aktivita sa zameriava na podporu vzniku, resp. skvalitňovanie rôznych plôch zelene v intraviláne mesta prostredníctvom ich revitalizácie a rozširovaním prvkov zelenej infraštruktúry a infraštruktúry.

Časový rámec aktivity: 1Q 2017 – 4Q 2020

Kvalitatívny výstup: kvalitné verejné zelené plochy

Kvantitatívny výstup: plochy zelene a počet prvkov zelenej infraštruktúry

Finančný rámec aktivity: 1 150 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, IROP, granty

Riziká a ohrozenia:

Opatrenie 2.4.3: Manažment zelene

Plochy zelene, resp. zeleň v meste neprináša len benefity, ale sú s ňou spojené i náklady v zmysle jej údržby a manažmentu plôch zelene. Opatrenie sa zameriava na vytvorenie základných východísk efektívneho manažmentu zelene, i s dôrazom na komunitné formy manažmentu a zdieľania zodpovednosti (ako jedného z princípov smart m(i)esta Poprad).

Aktivita 2.4.3.1: Generel zelene

Cieľom aktivity je vytvorenie základného sektorálneho dokumentu pre manažment a rozvoj zelene v meste.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: koncepčné riešenie manažmentu zelene

Kvantitatívny výstup: generel

Finančný rámec aktivity: 50 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, IROP

Riziká a ohrozenia: Správne zadanie zhotoviteľovi generelu, aby boli výstupy použiteľné pre mesto Poprad a splnili jeho očakávania.

Aktivita 2.4.3.2: Regulácia krajinotvorby a tvorby plôch zelene

Definovanie pravidiel a princípov krajinotvorby na území mesta, prostredníctvom regulácie v rámci ÚPN mesta, je výstupom tejto aktivity.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 2Q 2016

Kvalitatívny výstup: koncepčné riešenie manažmentu zelene

Kvantitatívny výstup: pravidlá a parametre regulácie v rámci ÚPN, zmeny a doplnky ÚPN

Finančný rámec aktivity: súčasť nákladu Aktivita 2.1.1.4

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia:

Aktivita 2.4.3.3: Program komunitnej starostlivosti o verejnú zeleň

Presné a jasné definovanie pravidiel, vrátane motivačných a podporných nástrojov je obsahom Programu komunitnej starostlivosti o verejnú zeleň, ktorý je výstupom tejto aktivity. Aktivita je v priamej väzbe na Opatrenie 4.2.1.

Časový rámec aktivity: 1Q 2017 – 4Q 2017

Kvalitatívny výstup: koncepčné riešenie manažmentu zelene a rozvoj komunitnej participácie

Kvantitatívny výstup: program

Finančný rámec aktivity: 3 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia:

Priorita 3.1 – Zaži Poprad

Opatrenie 3.1.1: Poprad pre nás

Opatrenie sa zameriava na vytvorenie podmienok pre rozvoj „interného“ cestovného ruchu ťažiaceho z lokálnej spotreby miestnymi obyvateľmi, resp. obyvateľmi blízkeho regiónu. Táto lokálna „spotreba“ služieb cestovného ruchu je základom udržateľného rozvoja cestovného ruchu, pretože nie je primárne orientovaná sezónne, ale vytvára spotrebu celoročne. Opatrenie cieľi na jednej strane na voľnočasové, relaxačné, oddychové aktivity a podujatia, a na druhej strane na kultúrne aktivity a podujatia s vysokou pridanou hodnotou.

Aktivita 3.1.1.1: Koncept rozvoja kultúrnych a voľnočasových aktivít

Aktivita cieľi na definovanie základného konceptu rozvoja kultúrnych a voľnočasových aktivít na území mesta Poprad. Definuje priority, ciele rozvoja vrátane nástrojov využívaných na rozvoj týchto aktivít.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: kvalitná a široká ponuka kultúrnych a voľnočasových aktivít

Kvantitatívny výstup: koncept

Finančný rámec aktivity: 10 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Zistenie očakávaní a priorít obyvateľov a vytvorenie „nadstavby“ pre budúcich obyvateľov mesta – kreatívov, študentov a pod.

Aktivita 3.1.1.2: Kultúra s vyššou pridanou hodnotou a rozvojom osobnosti

Kultúrne aktivity, ako i aktivity cielené na rozvoj osobnosti nie sú typickými aktivitami pre široké masy obyvateľov, avšak sú dôležitým prvkom pri formovaní lokálneho ľudského kapitálu. Preto sa táto aktivita zameriava na vytvorenie podmienok pre rozvoj takéhoto typu aktivít na území mesta, vrátane aktivít rozvoja osobnosti žiakov a študentov škôl na území mesta prostredníctvom podpory tvorby atraktívnych programov a podujatí v kultúrnych a umeleckých zariadeniach, kde môžu byť ich tvorcami ako i divákmi.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: kvalitná a široká ponuka kultúrnych aktivít

Kvantitatívny výstup: podujatia

Finančný rámec aktivity: bez priamych požiadaviek na finančné krytie

Finančné zdroje:

Riziká a ohrozenia: Výber „tých správnych“ podujatí pre menšinovú časť obyvateľov. S ohľadom na kultúrnu „výchovu“ a s možnosťou neskorších reakcií a postupného nárastu účastníkov. Skupina kreatívcov má tak špecifické požiadavky na obsah kultúrnych podujatí, vhodným postupom zo strany mesta je vytvorenie priestorových a organizačných podmienok a obsah si vytvoria sami. Úroveň záujmu u zamestnávateľov o spolupodieľanie sa na organizovaní podujatí pre svojich zamestnancov. Zaradenie aj podujatí s technickou tematikou pre rozvoj a doplnenie technickej výchovy na školách.

Aktivita 3.1.1.3: Voľnočasové aktivity

Aktivita sa zameriava na podporu podmienok pre rozvoj voľnočasových, oddychových aktivít na území mesta Poprad.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: kvalitná a široká ponuka voľnočasových aktivít

Kvantitatívny výstup: podujatia

Finančný rámec aktivity: bez priamych požiadaviek na finančné krytie

Finančné zdroje:

Riziká a ohrozenia:

Opatrenie 3.1.2: Poprad pre Vás

Mesto Poprad disponuje skvelými predpokladmi pre nadregionálny, resp. medzinárodný cestovný ruch. Tu je však potrebné sa zamerať na ponuku komplexného balíku – produktu pre návštevníka umožňujúci „zažiť Poprad“ a vytvoriť novú identitu mesta nie len ako brány do Tatier, ale ako miesta kde je vždy čo zažiť. Tento produkt však musí presahovať lokálny kontext mesta a predpokladá partnerstvo naprieč podtatranským regiónom.

Aktivita 3.1.2.1: Koncept rozvoja cestovného ruchu

Koncepcný prístup s jasne definovanými prioritami a vhodne zvolenými nástrojmi je nevyhnutným predpokladom ďalšieho rozvoja cestovného ruchu v meste Poprad.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: kvalitná a široká ponuka služieb cestovného ruchu

Kvantitatívny výstup: koncept

Finančný rámec aktivity: súčasť nákladu Aktivity 3.1.1.1

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia:

Aktivita 3.1.2.2: Partnerstvo v cestovnom ruchu

Rozvoj cestovného ruchu a tvorba komplexného produktu cestovného ruchu vyžaduje silné a efektívne partnerstvo relevantných kľúčových hráčov (stakeholderov) nielen na úrovni mesta Poprad, ale i v kontexte celého regiónu. Táto aktivita je komplementárna k Opatreniu 1.1.2 - Podpora partnerstiev a transfer know-how.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: široká škála partnerov, výmena know-how, komplexný produkt cestovného ruchu

Kvantitatívny výstup: stretnutia

Finančný rámec aktivity: 14 000,- € (2000,- €/rok počas platnosti PRM)

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Úloha mesta ako koordinátora subjektov pôsobiacich v tejto oblasti a manažovania ich výstupov s cieľom dosiahnuť jeden produkt – aby nedošlo k rozdrobenosti a dielčím aktivitám, príp. i konkurencii v tvorbe produktov a využívaní finančných zdrojov.

Aktivita 3.1.2.3: Tvorba produktu cestovného ruchu

Aktivita cieľi na tvorbu komplexného, pestrého a atraktívneho produktu cestovného ruchu vychádzajúceho z potenciálov mesta Poprad, avšak budovaného na partnerstve v kontexte celého regiónu.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: komplexný produkt cestovného ruchu, nárast počtu návštevníkov

Kvantitatívny výstup: služby, podujatia, aktivity rozvoja cestovného ruchu

Finančný rámec aktivity: 300 000 €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, súkromné zdroje, dotácie, medzinárodné programy, granty.

Riziká a ohrozenia: Tvorba ucelenej ponuky cestovného ruchu a odkomunikovanie s jednotlivými aktérmi v oblasti – ich koordinácia a zdieľanie informácií, aby nedošlo k rozdrobeniu bez jasnej línie, príp. konkurencie vedúcej k znižovaniu kvality ponúknutých služieb. Nadviazanie komunikácie s poskytovateľmi služieb v cestovnom ruchu a ich angažovanosť a zapojenie – tvorba uceleného produktu. Zvládnutie manažovania procesu ako i marketingovej komunikácie zo strany mesta.

Priorita 3.2 – infraštruktúra cestovného ruchu

Opatrenie 3.2.1: Priestorové podmienky rozvoja cestovného ruchu

Bohatá a atraktívna ponuka služieb a aktivít pre návštevníkov je len jedna stránka mince. Táto musí byť doplnená adekvátnou infraštruktúrou podporujúcou tieto aktivity a služby, vrátane atraktívnych priestorov, kde tieto aktivity a služby prebiehajú resp. sú poskytované.

Aktivita 3.2.1.1: Priestorová regulácia územia v kontexte rozvoja CR

Jedným zo základných nástrojov vytvárania priestorových podmienok Mesta Poprad je priestorová resp. územná regulácia, ktorá vytvára možnosti ďalšieho rozvoja infraštruktúry cestovného ruchu v meste Poprad.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 2Q 2016

Kvalitatívny výstup: široká ponuka priestorov pre aktivity cestovného ruchu, rozvoj cestovného ruchu

Kvantitatívny výstup: zmeny a doplnky ÚPN

Finančný rámec aktivity: súčasť nákladu Aktivita 2.1.1.4

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia:

Opatrenie 3.2.2: Atraktivita mesta Poprad

Atraktivita mesta pramení i z atraktivity a kvality verejných priestorov v ňom. Verejné priestory viažu sa k dominantám mesta, kultúrnemu a historickému dedičstvu, alebo atraktívne v zmysle ich polohy, sú významným prvkom atraktivity v cestovnom ruchu. Preto je nevyhnutné zamerať sa na vysokú kvalitu týchto priestorov v meste Poprad, a túto kvalitu zabezpečiť, či už prostredníctvom revitalizácie verejných priestorov, alebo ich manažmentom a údržbou.

Aktivita 3.2.2.1: Revitalizácia verejných priestorov

Mesto Poprad ako vlastník najatraktívnejších verejných priestorov si je vedomý úlohy vytvárať resp. zabezpečovať existenciu atraktívnych verejných priestorov, ktoré vytvárajú prostredie na realizáciu aktivít resp. poskytovanie služieb cestovného ruchu a nielen ich. Preto Mesto aktívne pristupuje k revitalizácii vybraných priestorov vedúcich k zvýšeniu ich atraktivity i v kontexte cestovného ruchu.

Časový rámec aktivity: 1Q 2017 – 4Q 2018

Kvalitatívny výstup: široká ponuka priestorov pre aktivity cestovného ruchu, rozvoj cestovného ruchu, vysoká kvalita verejných priestorov

Kvantitatívny výstup: revitalizované plochy atraktívne vo väzbe na CR

Finančný rámec aktivity: 2 200 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, súkromné zdroje, Interreg SK-PL

Riziká a ohrozenia:

Priorita 4.1 – Územné partnerstvo

Opatrenie 4.1.1: Spišské partnerstvo

Spolupráca hlavných centier spišsko – tatranského regiónu je logická a prirodzená, čo však nevyčleňuje ostatné sídla v regióne resp. funkčnom území mesta Poprad z tohto partnerstva. Cieľom opatrenia je budovanie resp. posilňovanie väzieb a rozvoj spolupráce v širokej škále oblastí, primárne však v oblasti kultúrnej, sociálnej, vzdelávacej a dopravnej. Integrácia kapacít územia v smere efektívnejšieho a kvalitnejšieho poskytovania služieb v území je nielen potrebná, ale stáva sa nevyhnutnou.

Aktivita 4.1.1.1: Budovanie partnerstiev a spolupráce

Aktivita sa zameriava na budovanie resp. posilňovanie spolupráce medzi významnými partnermi v území, širšom regióne. Vytvorenie platformy umožňujúcej pravidelnú výmenu informácií, koordináciu a kooperáciu je nevyhnutným predpokladom budovania partnerstiev.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: efektívna spolupráca medzi významnými aktérmi v regióne

Kvantitatívny výstup: pravidelné stretnutia, spoločné projekty a aktivity

Finančný rámec aktivity: 35 000,- € (náklad 5000,-€/ročne)

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Rozdielne priority kľúčových hráčov, nestotožnenie sa s jednotným konceptom, konkurencia prevládne nad spoluprácou. Úvodné pozvanie k spolupráci a predstretie spoločných projektov a aktivít by malo byť iniciované manažmentom mesta – časová a personálna náročnosť. Mesto musí „odkryť“ karty, odhalenie niektorých strategických zámerov a smerovanie vývoja – využitie informácií aktérmi vo svoj prospech, nie v prospech partnerstva.

Aktivita 4.1.1.2: Miestna akčná skupina

Aktivita sa zameriava na budovanie resp. posilňovanie spolupráce medzi samosprávami a vybranými partnermi v regióne prostredníctvom inštitucionalizácie spolupráce v miestnej akčnej skupine.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2020

Kvalitatívny výstup: efektívna spolupráca medzi významnými aktérmi v regióne

Kvantitatívny výstup: miestna akčná skupina

Finančný rámec aktivity: bez priamych požiadaviek na finančné krytie

Finančné zdroje:

Riziká a ohrozenia: MAS fungujú v prípade, že majú síce spoločný cieľ ale profit je pre vlastnú obec – podľa toho preddiskutovať aj očakávania jednotlivých partnerov a nastavenie rámca uskutočniteľných zámerov aby nemali „veľké oči“, ďalej ak majú vo vedení človeka, ktorý dokáže prezentovať záujem všetkých partnerov a viesť pevne stanovenú líniu. Zmierenie sa s princípom, že aktivity a projekty budú primárne smerované do centra regiónu, príp. putovný princíp, ale benefity budú užívať i obyvatelia zostávajúceho regiónu.

Aktivita 4.1.1.3: Zdieľané komunálne služby

Spolupráca a vytváranie podmienok pre vznik tzv. zdieľaných komunitných služieb je cieľom tejto aktivity. Požiadavka integrovaných územných investícií (IROP), ako i logická potreba efektívneho fungovania samospráv vedie k postupnej integrácii a priestorovej distribúcii komunálnych služieb (sociálne služby, vzdelávanie a iné) v smere ich efektivity a priestorových, resp. lokálnych špecifických predpokladov pre ich poskytovanie.

Časový rámec aktivity: 1Q 2017 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: efektívne poskytovanie komunitných služieb v regióne

Kvantitatívny výstup: podmienky pre integráciu a zdieľanie komunálnych služieb

Finančný rámec aktivity: bez priamych požiadaviek na finančné krytie

Finančné zdroje:

Riziká a ohrozenia:

Priorita 4.2 –Komunitné partnerstvo

Opatrenie 4.2.1: Podpora komunít

Miestne/lokálne komunity sú významným aktérom regionálneho rozvoja na území mesta Poprad. Prostredníctvom ich podpory Mesto Poprad podporuje angažovanosť obyvateľov a aktivizuje ich v prospech ďalšieho rozvoja územia. Aktívna participácia komunít na rozvoji mesta umožňuje transformovať potreby vychádzajúce od lokálnych obyvateľov do každodennej reality mesta. Ale úlohou komunít nie je len participovať, ale i zaujať aktívnu úlohu prevziať určitú dávku zodpovednosti za ďalšie smerovanie rozvoja územia. To však musí byť prirodzene sprevádzané aj zdieľaním pozitív a prínosov, čo je jedným z princípov špecifického prierezového cieľa smart m(i)esto Poprad. Podpora komunít je rovnako v rovine finančnej podpory, ktorá prebieha tak tradičnými nástrojmi samosprávy mesta, ako i prostredníctvom komunitnej nadácie, ktorá v kontexte definovaných priorít, transparentným spôsobom distribuuje finančné prostriedky do lokálnej úrovne.

Aktivita 4.2.1.1: Koncepcia rozvoja komunít

Jasne definované priority, procesy podpory a príslušné nástroje sú potrebné pre efektívne fungovanie komunít. Mesto Poprad prostredníctvom koncepcie jasne deklaruje záujem o dlhodobý a udržateľný rozvoj komunít na území mesta.

Časový rámec aktivity: 1Q 2017 – 4Q 2017

Kvalitatívny výstup: rozvoj komunít na území mesta

Kvantitatívny výstup: koncepcia

Finančný rámec aktivity: 1000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Komunity nepotrebujú ani tak výraznú finančnú dotáciu ako podporu (napr. pri užívaní verejných, poloverejných priestorov, mestských priestorov) a ocenenie svojho snaženia zo strany mesta. Ak sú pozitívne výsledky prehliadané, klesá zaangažovanosť a ochota. Ak sú povšimnuté a docenené, stúpa angažovanosť ako i príklad dobrej praxe pre ďalšie aktivity a aktérov. Zapojenie firiem v prípade záujmu napr. vo forme firemnej filantropie.

Aktivita 4.2.1.2: Komunitná nadácia

Aktivita sa zameriava na vytvorenie podmienok a podporu vzniku komunitnej nadácie v spolupráci s lokálnym neziskovým sektorom na území mesta Poprad. Komunitná nadácia je efektívny nástroj distribúcie podpory v kontexte definovaných priorít rozvoja spoločnosti.

Časový rámec aktivity: 1Q 2018 – 4Q 2018

Kvalitatívny výstup: rozvoj komunít na území mesta

Kvantitatívny výstup: nadácia

Finančný rámec aktivity: 3 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Správne stanovenie priorít podpory nadáciou, aby boli podporené osi rozvoja a cielenej zmeny. Stanovenie podpory pre viaceré aktivity a oblasti pokrývajúce širší záber spoločnosti, aby všetci aktéri nerealizovali rovnaký zámer s rovnakým výstupom.

Priorita 5.1 – Identita mesta

Opatrenie 5.1.1: Marketing mesta

Opatrenie sa zameriava na nastavenie komunikačných a marketingových procesov umožňujúcich efektívnu a atraktívnu komunikáciu s cieľovými skupinami. Integrácia jednotlivých komunikačných nástrojov a kanálov prispieva k ich vyššej efektívnosti. Plánované zmeny a rozvojové aktivity musia byť reflektované i v zmenách identity mesta vizualizovanej prostredníctvom jednotlivých prvkov Corporate Identity.

Aktivita 5.1.1.1: Komunikačná a marketingová stratégia mesta

Aktivita cieľi na vytvorenie jednotnej komunikačnej a marketingovej stratégie ako nástroja propagácie mesta voči okolitému prostrediu, ale i ako podporného nástroja implementácie tejto stratégie. Stratégia definuje priority, základné princípy, ako i nástroje a procesy marketingovej komunikácie mesta.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: efektívna komunikácia a propagácia mesta

Kvantitatívny výstup: stratégia

Finančný rámec aktivity: 50 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Nájdenie hesla pre domácich obyvateľov ako i mimoregionálnych návštevníkov, ktoré sa dostane do povedomia a nahradí známe „Poprad, brána do Tatier“.

Aktivita 5.1.1.2: Média Poprad

Integrácia existujúcich komunikačných kanálov a nástrojov mesta do jedného inštitucionálneho rámca a platformy a ich fungovanie je cieľ, ktorý sa dosahuje prostredníctvom tejto aktivity

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: efektívna komunikácia a propagácia mesta

Kvantitatívny výstup: inštitucionálny rámec,

Finančný rámec aktivity: 550 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta, súkromné zdroje

Riziká a ohrozenia: Istá správna miera „samostatnosti a nezávislosti“ médií, aby to nebola len „reklama mesta“.

Aktivita 5.1.1.3: Reklama a propagácia mesta

Aktivita sa zameriava na propagačné a reklamné aktivity mesta smerované tak do vnútra mesta, ako i do okolitého prostredia, vrátane zahraničia. Tieto sú realizované v kontexte definovanej komunikačnej a marketingovej stratégie mesta.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: efektívna komunikácia a propagácia mesta

Kvantitatívny výstup: propagačné a reklamné aktivity

Finančný rámec aktivity: 960 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Nájdenie hesla pre domácich obyvateľov ako i mimoregionálnych návštevníkov, ktoré sa dostane do povedomia a nahradí známe „Poprad, brána do Tatier“.

Priorita 5.2 – Manažment územia

Opatrenie 5.2.1: Pro-rezidenčná politika

Pokles počtu obyvateľov mesta je jedným z hlavných negatívnych trendov, ktoré ohrozujú budúci rozvoj mesta. Rýchla a efektívna reakcia je významným prvkom tejto stratégie. Vytvorenie podmienok pre rozvoj bývania, zvyšovanie kvality služieb mesta, ekonomický rozvoj územia a atraktívny priestor sú hlavnými kameňmi tejto politiky. Kombinácia atraktivity územia (opatrenia sú súčasťou iných priorít) s vhodnými motivačnými nástrojmi sú cieľom tohto opatrenia, ktoré sa zameriava na koncepčné a komplexné riešenie prostredníctvom definovania pro-rezidenčného programu mesta Poprad.

Aktivita 5.2.1.1: Pro-rezidenčný program

Súčasťou aktivity je definovať komplexný podporný program zameraný na nárast obyvateľov mesta s trvalým pobytom, prostredníctvom motivačných nástrojov. Program nadväzuje resp. integruje viaceré opatrenia rozvojovej stratégie a to najmä v oblasti bývania, dopravy, vzdelávania, voľnočasových aktivít a ďalších.

Časový rámec aktivity: 2Q 2016 – 3Q 2016

Kvalitatívny výstup: nárast počtu obyvateľov mesta s trvalým pobytom

Kvantitatívny výstup: program

Finančný rámec aktivity: 2 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Ponúkané oblasti musia vytvárať jeden ucelený produkt a musí „fungovať“ väčšina ponúknutých benefitov – napr. ak sa z rôznych dôvodov pozastaví

výstavba štartovacích bytov, alebo sa neotvorí „mestská univerzita“, atď. zostávajúca ponuka nenaplní očakávania.

Opatrenie 5.2.2: Grantová podpora

Podporné finančné nástroje mesta, ktoré boli doteraz poskytované, sú integrované do jedného uceleného podporného finančného mechanizmu na báze grantovej schémy. Jasné pravidlá, definované priority podpory v súlade so stratégiou rozvoja mesta a efektívny mechanizmus prideľovania podpory umožňujú transparentnú podporu aktivít aktívne prispievajúcich k rozvoju mesta Poprad.

Aktivita 5.2.2.1: Vytvorenie grantovej schémy

Aktivita sa zameriava na vytvorenie grantovej schémy, vrátane definovania priorít (v kontexte rozvojovej stratégie mesta), procesov a nástrojov jej implementácie.

Časový rámec aktivity: 1Q 2017 – 2Q 2017

Kvalitatívny výstup: podpora aktivít prispievajúcich k rozvoju mesta

Kvantitatívny výstup: grantová schéma

Finančný rámec aktivity: 3 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia:

Opatrenie 5.2.3: Participácia

Spolupodieľanie sa obyvateľov a komunít na rozvoji mesta je cieľom tohto opatrenia. Prostredníctvom vhodných nástrojov participácie Mesto vytvára podmienky pre participáciu verejnosti na využívaní zdrojov Mesta, ako i na vyjadrenie názoru a aktívneho rozhodovania vo veciach ďalšieho rozvoja mesta a jeho manažmentu.

Aktivita 5.2.3.1: Participatívny rozpočet

Vytvorenie nástroja participácie na prerozdeľovaní prostriedkov, resp. definovanie priorít finančnej podpory mesta pre miestne komunity, resp. jednotlivcov je cieľom tejto aktivity.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: aktívna participácia verejnosti na rozvoji mesta

Kvantitatívny výstup: nástroj participácie

Finančný rámec aktivity: bez priamych požiadaviek na finančné krytie

Finančné zdroje:

Riziká a ohrozenia: O tomto nástroji sa veľa rozpráva v odborných i výkonných kruhoch ale málokde sa podarí to doviesť k reálnemu záveru. Preto sa nedá oprieť o skúsenosti z praxe, skôr je možnosť stať sa príkladom dobrej praxe. Samotná verejnosť na to nie je pripravená a je potrebné s ňou vopred pracovať a vysvetľovať princípy a právomoci dané obyvateľom do rúk, aby ho následne správne použili.

Aktivita 5.2.3.2: Participatívne rozhodovanie

Tvorba a využívanie nástrojov na báze informačno-komunikačných technológií umožňujúcich aktívnu participáciu verejnosti na rozhodovaní o rozvoji mesta je obsahom tejto aktivity.

Časový rámec aktivity: 1Q 2018 – 4Q 2018

Kvalitatívny výstup: aktívna participácia verejnosti na rozvoji mesta

Kvantitatívny výstup: platforma, softvér

Finančný rámec aktivity: 20 000,- €

Finančné zdroje: rozpočet mesta

Riziká a ohrozenia: Pri niektorých formách zvolených technológií je vyššia anonymita jednotlivca, ktorý má v rukách moc, čo môže skreslovať pocit zodpovednosti a následkov za vybrané riešenie/ prioritu vybrané riešenie nemusí v skutočnosti odzrkadľovať voľbu väčšiny. Využívanie nástroja tzv. „kričiacou menšinou“ nenaplní cieľ tejto aktivity a zvolené riešenie nie je potom prijaté „mlčiacou väčšinou“. Potreba pripraviť občanov na nástroj ktorý dostanú do rúk a jeho správne použitie – spolupráca so sociológmi, psychológmi a pod. pri tvorbe a prezentácii.

Opatrenie 5.2.4: Bezpečnosť a verejný poriadok

Základným aspektom kvality života obyvateľov mesta je bezpečnosť resp. pocit bezpečia. Mesto Poprad aktívne pristupuje k tvorbe bezpečného priestoru v meste, prostredníctvom definovania stratégie urbánnej bezpečnosti, ktorá vytvára predpoklad na zlepšovanie úrovne bezpečnosti v meste. Partnerstvo zodpovedných inštitúcií a orgánov v meste v oblasti bezpečnosti, výmena informácií a poznatkov je potrebný inštitucionálny rámec podporujúci schopnosť mesta efektívne reagovať na riziká a hrozby v kontexte urbánnej bezpečnosti. V prípade výskytu krízovej situácie je rýchlosť reakcie, ale i informovanie obyvateľov podstatným prvkom vedúcim k prekonaniu krízovej situácie, resp. k eliminácii jej negatívnych dopadov, preto je Plán krízového riadenia a komunikácie potrebným nástrojom manažmentu územia mesta.

Aktivita 5.2.4.1: Stratégia urbánnej bezpečnosti

Aktivita sa zameriava na definovanie stratégie zameranej na zvyšovanie bezpečnosti a pocitu bezpečnosti v meste. Súčasťou stratégie sú definované problémy, priority riešenia, inštitucionálny a procesný rámec a nástroje.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: zvýšenie bezpečnosti v meste

Kvantitatívny výstup: stratégia

Finančný rámec aktivity: bez priamych požiadaviek na finančné krytie

Finančné zdroje:

Riziká a ohrozenia: Nespolupráca alebo nedostatočná koordinácia bezpečnostných zložiek. Procesné a organizačné obmedzenia jednotlivých zložiek rezortmi, ktorým podliehajú pri organizácii. Slabá technická vybavenosť zložiek v prípade krízovej situácie a jej riadenia.

Aktivita 5.2.4.2: Plán krízového riadenia a komunikácie

Vytvorenie precízne definovaného plánu krízového riadenia a komunikácie mesta je cieľom tejto aktivity.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2016

Kvalitatívny výstup: zvýšenie bezpečnosti v meste

Kvantitatívny výstup: stratégia

Finančný rámec aktivity: bez priamych požiadaviek na finančné krytie

Finančné zdroje:

Riziká a ohrozenia: Obmedzenia jednotlivých zložiek rezortmi, ktorým podliehajú. Potreba sprístupnenia interných dát – neochota a procesné postupy, ktoré neumožnia zdieľať potrebné dáta k tvorbe stratégie.

Aktivita 5.2.4.3: Komunálna bezpečnostná rada

Aktivita cieľi na vytvorenie a fungovanie platformy integrujúcej hlavných aktérov zodpovedných, resp. s dopadom na bezpečnosť mesta za účelom zdieľania informácie, koordinácie a kooperácie.

Časový rámec aktivity: 1Q 2016 – 4Q 2022

Kvalitatívny výstup: zvýšenie bezpečnosti v meste

Kvantitatívny výstup: platforma, pravidelné stretnutia

Finančný rámec aktivity: bez priamych požiadaviek na finančné krytie

Finančné zdroje:

Riziká a ohrozenia: Obmedzenia jednotlivých zložiek rezortmi, ktorým podliehajú. Potreba sprístupnenia interných dát – neochota a procesné postupy, ktoré neumožnia zdieľať potrebné dáta k tvorbe stratégie.

4. Finančný plán PRM Poprad

Dostatok zdrojov, či už vlastných, alebo doplnkových, spoločne s efektívnym finančným manažmentom sú nevyhnutnými predpokladmi úspešnej implementácie stratégie navrhutej v rámci PRM Poprad.

Základným zdrojom financií na krytie rozvojových aktivít sú vlastné zdroje mesta, ktoré sú distribuované prostredníctvom mestského rozpočtu. Tieto finančné zdroje sú dopĺňané národnými zdrojmi poskytovanými štátnymi inštitúciami, zdrojmi regionálnej samosprávy, súkromného (biznis) sektoru, neziskového sektoru.

Regionálny rozvoj a s ním súvisiace rozvojové aktivity v období rokov 2014-2020 resp. 2022 sú finančne podporované i zo zdrojov Európskej únie, ktorých využitie, transferové mechanizmy, kontrolné mechanizmy, a ďalšie, definuje Partnerská dohoda na roky 2014 – 2020. Táto z pohľadu Mesta Poprad definuje nasledovné finančné mechanizmy, vhodné pre krytie rozvojových aktivít na území mesta.

Operačné programy

- Výskum a inovácie
- Integrovaná infraštruktúra
- Ľudské zdroje
- Kvalita životného prostredia
- Integrovaný regionálny operačný program
- Efektívna verejná správa

Programy cezhraničnej spolupráce

- Poľsko – Slovenská republika 2014 – 2020

Programy nadnárodnej spolupráce

- Stredná Európa
- ETC Dunaj

Programy medziregionálnej spolupráce

- INTERREG
- ESPON
- INTERACT
- URBACT

Program rozvoja mesta Poprad má celkovo definovaných **68** rozvojových aktivít, ktorých celkové finančné zdroje, potrebné na ich realizáciu predstavujú sumu **40 443 000,-€**.

Predpokladaný finančný plán, na krytie nákladov spojených s realizáciou aktivít, v štruktúre jednotlivých zdrojov financií je nasledovný:

Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	Finančné náklady spolu (EUR)	Primárne zdroje		Doplnkové zdroje				
			Mestský rozpočet	Súkromné zdroje	Operačné programy		Dotácie (štátne inštitúcie)	Medzinárodné programy	Granty
					IROP	KŽP			
Náklady spolu za obdobie PRM Poprad 2016 - 2022		40 743 000 €	8 934 750 €	8 755 000 €	8 121 250 €	2 925 000 €	4 925 000 €	6 755 000 €	330 000 €
1.1.1	Podpora inovačného potenciálu územia	3 155 000 €	580 000 €	575 000 €	- €	- €	- €	2 000 000 €	- €
1.1.1.1	Program podpory a šírenia inovácií	155 000 €	80 000 €	75 000 €					
1.1.1.2	Priestorové podmienky pre vznik a šírenie inovácií	bez nároku na financie							
1.1.1.3	Inkubátor – priestor pre vznik a šírenie inovácií	3 000 000 €	500 000 €	500 000 €				2 000 000 €	
1.1.2	Podpora partnerstiev a transfer know-how	14 000 €	14 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
1.1.2.1	Komunikačná platforma a zdieľanie know-how	14 000 €	14 000 €						
1.2.1	Ekomesto Poprad	1 510 000 €	510 000 €	200 000 €	- €	- €	- €	800 000 €	- €
1.2.1.1	Koncept ekomesto Poprad	10 000 €	10 000 €						
1.2.1.2	Spoločný produkt regionálneho cestovného ruchu	1 500 000 €	500 000 €	200 000 €				800 000 €	
1.2.2	Energetická sebestačnosť územia	114 000 €	114 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
1.2.2.1	Energetická agentúra mesta	30 000 €	30 000 €						
1.2.2.2	Koncepcia energetického manažmentu územia	10 000 €	10 000 €						
1.2.2.3	Energetický audit budov	60 000 €	60 000 €						
1.2.2.4	Budovanie partnerstiev v energetike	14 000 €	14 000 €						
2.1.1	Vzdelávanie	2 114 000 €	194 000 €	200 000 €	750 000 €	675 000 €	95 000 €	- €	200 000 €
2.1.1.1	Nové vzdelávacie programy	100 000 €	5 000 €				95 000 €		
2.1.1.2	Mestská univerzita	500 000 €	100 000 €	200 000 €					200 000 €
2.1.1.3	Obnova technického stavu vzdelávacích zariadení	1 500 000 €	75 000 €		750 000 €	675 000 €			
2.1.1.4	Priestorové kapacity pre nové vzdelávacie aktivity	14 000 €	14 000 €						
2.1.2	Sociálne služby	400 000 €	150 000 €	- €	250 000 €	- €	- €	- €	- €
2.1.2.1	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodiny	300 000 €	50 000 € 250 000 €						
2.1.2.2	Debarierizácia zariadení sociálnych služieb	100 000 €	100 000 €						
2.1.3	Šport a zdravý životný štýl	3 000 000 €	1 500 000 €	1 500 000 €	- €	- €	- €	- €	- €
2.1.3.1	Koncepcia rozvoja športu	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
2.1.3.2	Rozvoj infraštruktúry pre šport	3 000 000 €	1 500 000 €	1 500 000 €					

2.2.1	Mestská hromadná doprava	1 505 000 €	230 000 €	- €	- €	750 000 €	- €	525 000 €	- €
2.2.1.1	Nový koncept mestskej hromadnej dopravy	5 000 €	5 000 €						
2.2.1.2	Ekologizácia mestskej hromadnej dopravy	1 500 000 €	225 000 €			750 000 €		525 000 €	
2.2.2	Cyklistická a pešia doprava	2 000 000 €	100 000 €	- €	- €	- €	- €	1 900 000 €	- €
2.2.2.1	Multimodálny koridor nemotorovej dopravy v meste	1 000 000 €	50 000 €					950 000 €	
2.2.2.2	Regionálna sieť cyklistických komunikácií	1 000 000 €	50 000 €					950 000 €	
2.2.3	Statická doprava	305 000 €	105 000 €	200 000 €	- €	- €	- €	- €	- €
2.2.3.1	Koncepčné riešenie statickej dopravy	5 000 €	5 000 €						
2.2.3.2	Nové plochy statickej dopravy	300 000 €	100 000 €	200 000 €					
2.2.4	Rozvoj dopravy	2 518 000 €	753 750 €	- €	1 764 250 €	- €	- €	- €	- €
2.2.4.1	Generel dopravy	15 000 €	750 €		14 250 €				
2.2.4.2	Obnova a rozvoj cestnej siete a dopravných koridorov	2 500 000 €	750 000 €		1 750 000 €				
2.2.4.3	Koncept rozvoja alternatívnych druhov dopravy a elektromobility	3 000 €	3 000 €						
2.2.4.4	Hromadná doprava ako súčasť Tatranskej integrovanej dopravy (TID)	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
2.2.4.5	Podpora leteckej dopravy	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
2.3.1	Plochy pre bývanie	20 000 €	20 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
2.3.1.1	Zmeny a doplnky ÚPN	súčasť nákladu Aktivita 2.1.1.4							
2.3.1.2	Príprava lokalít na bývanie	20 000 €	20 000 €						
2.3.2	Bytová politika mesta - nájomné bývanie	5 605 000 €	305 000 €	500 000 €	- €	- €	4 800 000 €	- €	- €
2.3.2.1	Bytová politika nájomného a sociálneho bývania	5 000 €	5 000 €						
2.3.2.2	Štartovacie a sociálne bývanie	5 000 000 €	200 000 €				4 800 000 €		
2.3.2.3	Asistované sociálne bývanie	600 000 €	100 000 €	500 000 €					
2.4.1	Adaptabilita územia na klimatickú zmenu	5 510 000 €	500 500 €	- €	3 509 500 €	1 500 000 €	- €	- €	- €
2.4.1.1	Stratégia adaptability územia na klimatickú zmenu	10 000 €	500 €		9 500 €				
2.4.1.2	Mitigačné opatrenia	5 500 000 €	500 000 €		3 500 000 €	1 500 000 €			
2.4.2	Atraktívne zelené verejné priestory	8 480 000 €	480 000 €	5 100 000 €	1 800 000 €	- €	- €	1 000 000 €	100 000 €
2.4.2.1	Verejné parky	2 000 000 €	100 000 €	1 300 000 €	600 000 €				
2.4.2.2	Prímestské rekreačné zóny	5 000 000 €	200 000 €	3 800 000 €				1 000 000 €	
2.4.2.3	Zelené trasy - greenways	330 000 €	80 000 €		200 000 €				50 000 €

2.4.2.4	Zelené mikropriestory mesta	1 150 000 €	100 000 €		1 000 000 €				50 000 €
2.4.3	Manažment zelene	50 000 €	5 500 €	- €	47 500 €	- €	- €	- €	- €
2.4.3.1	Generel zelene	50 000 €	2 500 €		47 500 €				
2.4.3.2	Regulácia krajiny tvorby a tvorby plôch zelene	súčasť nákladu Aktivita 2.1.1.4							
2.4.3.3	Program komunitnej starostlivosti o verejnú zeleň		3 000 €						
3.1.1	Poprad pre nás	10 000 €	10 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
3.1.1.1	Koncept rozvoja kultúrnych a voľnočasových aktivít	10 000 €	10 000 €						
3.1.1.2	Kultúra s vyššou pridanou hodnotou a rozvojom osobnosti	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
3.1.1.3	Voľnočasové aktivity	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
3.1.2	Poprad pre Vás	14 000 €	14 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
3.1.2.1	Koncept rozvoja cestovného ruchu	súčasť nákladu Aktivita 3.1.1.1							
3.1.2.2	Partnerstvo v cestovnom ruchu	14 000 €	14 000 €						
3.1.2.3	Tvorba produktu cestovného ruchu	- €	180 000 €	30 000 €	- €	- €	30 000 €	30 000 €	30 000 €
3.2.1	Priestorové podmienky pre rozvoj CR	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
3.2.1.1	Priestorová regulácia územia v kontexte rozvoja CR	súčasť nákladu Aktivita 2.1.1.4							
3.2.2	Atraktivita mesta Poprad	2 200 000 €	1 500 000 €	200 000 €	- €	- €	- €	500 000 €	- €
3.2.2.1	Revitalizácia verejných priestorov	2 200 000 €	1 500 000 €	200 000 €				500 000 €	
4.1.1	Spišské partnerstvo	35 000 €	35 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
4.1.1.1	Budovanie partnerstiev a spolupráce	35 000 €	35 000 €						
4.1.1.2	Miestna akčná skupina	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
4.1.1.3	Zdieľané komunálne služby	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
4.2.1	Podpora komunit	4 000 €	4 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
4.2.1.1	Koncepcia rozvoja komunit	1 000 €	1 000 €						
4.2.1.2	Komunitná nadácia	3 000 €	3 000 €						
5.1.1	Marketing mesta	1 550 000 €	1 500 000 €	50 000 €	- €	- €	- €	- €	- €
5.1.1.1	Komunikačná a marketingová stratégia mesta	50 000 €	50 000 €						
5.1.1.2	Média Poprad	540 000 €	490 000 €	50 000 €					
5.1.1.3	Reklama a propagácia mesta	960 000 €	960 000 €						
5.2.1	Pro-rezidenčná politika	2 000 €	2 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
5.2.1.1	Pro-rezidenčný program	2 000 €	2 000 €						

5.2.2	Grantová podpora	3 000 €	3 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
5.2.2.1	Vytvorenie grantovej schémy mesta	3 000 €	3 000 €						
5.2.3	Participácia	20 000 €	20 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
5.2.3.1	Participačný rozpočet	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
5.2.3.2	Participatívne rozhodovanie	20 000 €	20 000 €						
5.2.4	Bezpečnosť a verejný poriadok	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
5.2.4.1	Stratégia urbánnej bezpečnosti	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
5.2.4.2	Plán krízového riadenia a komunikácie	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
5.2.4.3	Komunálna bezpečnostná rada	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							

Z toho z vlastných zdrojov mesta je plánované finančné krytie vo výške 8 754 750 €, ktoré je v rámci jednotlivých rokov realizácie PRM Poprad rozdelené nasledovne:

Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	Rok							Spolu
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Náklady - mestský rozpočet spolu		410 250 €	2 722 000 €	2 183 500 €	1 350 500 €	1 026 500 €	668 500 €	393 500 €	8 754 750 €
1.1.1	Podpora inovačného potenciálu územia	5 000 €	312 500 €	212 500 €	12 500 €	12 500 €	12 500 €	12 500 €	580 000 €
1.1.1.1	Program podpory a šírenia inovácií	5 000 €	12 500 €	12 500 €	12 500 €	12 500 €	12 500 €	12 500 €	80 000 €
1.1.1.2	Priestorové podmienky pre vznik a šírenie inovácií	bez nároku na financie							- €
1.1.1.3	Inkubátor – priestor pre vznik a šírenie inovácií		300 000 €	200 000 €					500 000 €
1.1.2	Podpora partnerstiev a transfer know-how	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	14 000 €
1.1.2.1	Komunikačná platforma a zdieľanie know-how	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	14 000 €
1.2.1	Ekomesto Poprad	- €	10 000 €	- €	300 000 €	200 000 €	- €	- €	510 000 €
1.2.1.1	Koncept ekomesto Poprad		10 000 €						10 000 €
1.2.1.2	Ekolaboratórium – inovácie v praxi				300 000 €	200 000 €			500 000 €
1.2.2	Energetická sebestačnosť územia	52 000 €	37 000 €	17 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	114 000 €
1.2.2.1	Energetická agentúra mesta		15 000 €	15 000 €					30 000 €
1.2.2.2	Koncepcia energetického manažmentu územia	10 000 €							10 000 €

1.2.2.3	Energetický audit budov	40 000 €	20 000 €						60 000 €
1.2.2.4	Budovanie partnerstiev v energetike	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	14 000 €
2.1.1	Vzdelávanie	16 500 €	27 500 €	55 000 €	95 000 €	- €	- €	- €	194 000 €
2.1.1.1	Nové vzdelávacie programy	2 500 €	2 500 €						5 000 €
2.1.1.2	Mestská univerzita			30 000 €	70 000 €				100 000 €
2.1.1.3	Obnova technického stavu vzdelávacích zariadení		25 000 €	25 000 €	25 000 €				75 000 €
2.1.1.4	Priestorové kapacity pre nové vzdelávacie aktivity	14 000 €							14 000 €
2.1.2	Sociálne služby	- €	50 000 €	33 000 €	33 000 €	34 000 €	- €	- €	150 000 €
2.1.2.1	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodiny		50 000 €						50 000 €
2.1.2.2	Debarierizácia zariadení sociálnych služieb			33 000 €	33 000 €	34 000 €			100 000 €
2.1.3	Šport a zdravý životný štýl	- €	800 000 €	250 000 €	200 000 €	100 000 €	100 000 €	50 000 €	1 500 000 €
2.1.3.1	Koncepcia rozvoja športu	bez nároku na financie							- €
2.1.3.2	Rozvoj infraštruktúry pre šport		800 000 €	250 000 €	200 000 €	100 000 €	100 000 €	50 000 €	1 500 000 €
2.2.1	Mestská hromadná doprava	30 000 €	100 000 €	100 000 €	- €	- €	- €	- €	230 000 €
2.2.1.1	Nový koncept mestskej hromadnej dopravy	5 000 €							5 000 €
2.2.1.2	Ekologizácia mestskej hromadnej dopravy	25 000 €	100 000 €	100 000 €					225 000 €
2.2.2	Cyklistická a pešia doprava	- €	- €	25 000 €	- €	- €	- €	- €	25 000 €
2.2.2.1	Multimodálny koridor nemotorovej dopravy v meste			10 000 €					10 000 €
2.2.2.2	Regionálna sieť cyklo dopravy			15 000 €					15 000 €
2.2.3	Statická doprava	5 000 €	100 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	105 000 €
2.2.3.1	Koncepčné riešenie statickej dopravy	5 000 €							5 000 €
2.2.3.2	Nové plochy statickej dopravy		100 000 €						100 000 €
2.2.4	Rozvoj dopravy	53 750 €	50 000 €	150 000 €	150 000 €	150 000 €	150 000 €	50 000 €	753 750 €
2.2.4.1	Generel dopravy	750 €							750 €
2.2.4.2	Obnova a rozvoj cestnej siete a dopravných koridorov	50 000 €	50 000 €	150 000 €	150 000 €	150 000 €	150 000 €	50 000 €	750 000 €
2.2.4.3	Koncept rozvoja alternatívnych druhov dopravy a elektromobility	3 000 €							3 000 €
2.2.4.4	Hromadná doprava ako súčasť Tatranskej integrovanej dopravy (TID)	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
2.2.4.5	Podpora leteckej dopravy	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							

2.3.1	Plochy pre bývanie	4 000 €	4 000 €	4 000 €	4 000 €	4 000 €	- €	- €	20 000 €
2.3.1.1	Zmeny a doplnky ÚPN	súčasť nákladu Aktivita 2.1.1.4							
2.3.1.2	Príprava lokalít na bývanie	4 000 €	4 000 €	4 000 €	4 000 €	4 000 €			20 000 €
2.3.2	Bytová politika mesta - nájomné bývanie	5 000 €	20 000 €	60 000 €	80 000 €	80 000 €	40 000 €	20 000 €	305 000 €
2.3.2.1	Bytová politika nájomného a sociálneho bývania bývania	5 000 €							5 000 €
2.3.2.2	Štartovacie a sociálne bývanie		20 000 €	40 000 €	40 000 €	40 000 €	40 000 €	20 000 €	200 000 €
2.3.2.3	Asistované sociálne bývanie			20 000 €	40 000 €	40 000 €			100 000 €
2.4.1	Adaptabilita územia na klimatickú zmenu	30 500 €	90 000 €	100 000 €	100 000 €	90 000 €	90 000 €	- €	500 500 €
2.4.1.1	Stratégia adaptability územia na klimatickú zmenu	500 €							500 €
2.4.1.2	Mitigačné opatrenia	30 000 €	90 000 €	100 000 €	100 000 €	90 000 €	90 000 €		500 000 €
2.4.2	Atraktívne zelené verejné priestory	5 000 €	105 000 €	145 000 €	115 000 €	95 000 €	15 000 €	- €	480 000 €
2.4.2.1	Verejné parky		25 000 €	25 000 €	25 000 €	25 000 €			100 000 €
2.4.2.2	Prímestské rekreačné zóny		50 000 €	50 000 €	50 000 €	50 000 €			200 000 €
2.4.2.3	Zelené trasy - greenways		10 000 €	50 000 €	20 000 €				80 000 €
2.4.2.4	Zelené mikropriestory mesta	5 000 €	20 000 €	20 000 €	20 000 €	20 000 €	15 000 €		100 000 €
2.4.3	Manažment zelene	2 500 €	3 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	5 500 €
2.4.3.1	Generel zelene	2 500 €							2 500 €
2.4.3.2	Regulácia krajinotvorby a tvorby plôch zelene	súčasť nákladu Aktivita 2.1.1.4							
2.4.3.3	Program komunitnej starostlivosti o verejnú zeleň		3 000 €						3 000 €
3.1.1	Poprad pre nás	10 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	10 000 €
3.1.1.1	Koncept rozvoja kultúrnych a voľnočasových aktivít	10 000 €							10 000 €
3.1.1.2	Kultúra s vyššou pridanou hodnotou a rozvojom osobnosti	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
3.1.1.3	Voľnočasové aktivity	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
3.1.2	Poprad pre Vás	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	14 000 €
3.1.2.1	Koncept rozvoja cestovného ruchu	súčasť nákladu Aktivita 3.1.1.1							
3.1.2.2	Partnerstvo v cestovnom ruchu	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	2 000 €	14 000 €
3.1.2.3	Tvorba produktu cestovného ruchu	- €	30 000 €	30 000 €	30 000 €	30 000 €	30 000 €	30 000 €	180 000 €
3.2.1	Priestorové podmienky pre rozvoj CR	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
3.2.1.1	Priestorová regulácia územia v kontexte rozvoja CR	súčasť nákladu Aktivita 2.1.1.4							

3.2.2	Atraktivita mesta Poprad	- €	750 000 €	750 000 €	- €	- €	- €	- €	1 500 000 €
3.2.2.1	Revitalizácia verejných priestorov		750 000 €	750 000 €					1 500 000 €
4.1.1	Spišské partnerstvo	5 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €	35 000 €
4.1.1.1	Budovanie partnerstiev a spolupráce	5 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €	5 000 €	35 000 €
4.1.1.2	Miestna akčná skupina	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
4.1.1.3	Zdieľané komunálne služby	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
4.2.1	Podpora komún	- €	1 000 €	3 000 €	- €	- €	- €	- €	4 000 €
4.2.1.1	Koncepcia rozvoja komún		1 000 €						1 000 €
4.2.1.2	Komunitná nadácia			3 000 €					3 000 €
5.1.1	Marketing mesta	180 000 €	220 000 €	220 000 €	220 000 €	220 000 €	220 000 €	220 000 €	1 500 000 €
5.1.1.1	Komunikačná a marketingová stratégia mesta	50 000 €							50 000 €
5.1.1.2	Média Poprad	70 000 €	70 000 €	70 000 €	70 000 €	70 000 €	70 000 €	70 000 €	490 000 €
5.1.1.3	Reklama a propagácia mesta	60 000 €	150 000 €	150 000 €	150 000 €	150 000 €	150 000 €	150 000 €	960 000 €
5.2.1	Pro-rezidenčná politika	2 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	2 000 €
5.2.1.1	Pro-rezidenčný program	2 000 €							2 000 €
5.2.2	Grantová podpora	- €	3 000 €	- €	- €	- €	- €	- €	3 000 €
5.2.2.1	Vytvorenie grantovej schémy mesta		3 000 €						3 000 €
5.2.3	Participácia	- €	- €	20 000 €	- €	- €	- €	- €	20 000 €
5.2.3.1	Participačný rozpočet	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
5.2.3.2	Participatívne rozhodovanie			20 000 €					20 000 €
5.2.4	Bezpečnosť a verejný poriadok	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €	- €
5.2.4.1	Stratégia urbánnej bezpečnosti	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
5.2.4.2	Plán krízového riadenia a komunikácie	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							
5.2.4.3	Komunálna bezpečnostná rada	bez priamych požiadaviek na finančné krytie							

Finančný plán predstavuje predpokladaný finančný rámec implementácie PRM Poprad, vychádzajúc zo súčasných informácií.

V rámci pravidelnej aktualizácie dokumentu prebieha i úprava finančného plánu, vzhľadom na zmeny v plánovaných aktivitách, ako i parametrov, ktoré sú dané pri čerpaní doplnkových finančných zdrojov (napr. zmeny v operačných programoch, zmena alokácií, zmena parametrov dotačných programov a pod.).

5. Implementačná časť - Programu rozvoja mesta Poprad

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie a proces monitorovania a hodnotenia

Okrem finančného krytia implementácie PRM Poprad, je dôležité jednoznačne a presne definovať inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu. Definovanie zodpovednosti, kompetencií a k nim príslušného procesného rámca je nevyhnutné pre zabezpečenie efektívneho, flexibilného a transparentného procesu implementácie.

Základnými princípmi, ktoré charakterizujú nielen proces implementácie, ale i celkovú tvorbu stratégie, sú nasledovné:

- *koncentrácia* – jasná a špecifická prioritizácia aktivít do špecifických oblastí rozvoja.
- *partnerstvo* – kooperácia medzi jednotlivými kľúčovými aktérmi územia (stakeholdermi), ale i so širokou verejnosťou, aby sa zabezpečila koordinácia jednotlivých navrhovaných aktivít.
- *plánovanie a koordinácia* – plánovanie jednotlivých aktivít tak, aby došlo k efektívnemu napĺňaniu stanovených cieľov.
- *synergia* – plánované aktivity na seba nadväzujú, resp. sa dopĺňajú, čím sa posilňuje synergetický efekt opatrení v území.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PRM Poprad 2016-2022 definuje jednotlivé zodpovedné orgány a činnosti, ktoré spadajú do ich kompetencie rešpektujúc platnú legislatívu, a to najmä Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, ktorý tvorí základnú legislatívnu kostru fungovania samospráv, a tým pádom má priamy vplyv i na model implementácie.

Základnými časťami implementačného modelu je riadiaci orgán, výkonný orgán, kontrolný orgán a finančný orgán, medzi ktorými dochádza ku koordinácii a výmene relevantných informácií.

Riadiacim orgánom, ktorý nesie zodpovednosť za implementáciu Programu rozvoja mesta Poprad je Mestské zastupiteľstvo Poprad. Je zastupiteľským zborom, ktorý je volený v priamych voľbách obyvateľmi obce. Riadiaci orgán je, okrem koordinácie implementácie jednotlivých aktivít, zodpovedný aj za schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré na základe aktuálneho stavu naplnenia aktivít vypracuje výkonný orgán. Pri schvaľovaní monitorovacích a hodnotiacich správ berie riadiaci orgán do úvahy pripomienky predložené kontrolným orgánom.

Realizácia jednotlivých aktivít prebieha na úrovni *výkonného orgánu*, ktorým je primátor, Mestský úrad a mestské organizácie. Primátor si ako poradný orgán pri implementácii PRM kreuje pracovnú skupinu, ktorá sa skladá zo zamestnancov

mestského úradu a externých konzultantov. Ku kompetenciám výkonného orgánu patrí, okrem prípravy a implementácie investičných a neinvestičných operácií/projektov v kontexte priorít a k nim príslušných aktivít, aj vypracovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré odzrkadľujú stav realizácie rozvojovej stratégie. Sú spracovávané v pravidelných 6 mesačných intervaloch a prostredníctvom nich prebieha proces monitorovania a hodnotenia. Vypracované monitorovacie a hodnotiace správy sú predložené na posúdenie a pripomienkovanie kontrolnému orgánu. Monitorovacie a hodnotiace správy následne schvaľuje resp. berie na vedomie mestské zastupiteľstvo. Následne sú správy uverejnené pre širokú verejnosť. Do kompetencie výkonného orgánu spadá i každoročná aktualizácia dokumentu a akčného plánu príslušného pre nasledujúci rok, ktoré následne schvaľuje, resp. berie na vedomie riadiaci orgán.

Manažment implementácie spadá pod výkonný orgán a výkon finančného manažmentu je realizovaný primárne zamestnancami mesta – Ekonomický odbor. Do jeho kompetencie spadá, okrem iného, aj dohľad nad dodržiavaním stanoveného rozpočtu vyhradeného na implementáciu rozvojovej stratégie, v kontexte aktuálneho akčného plánu pre daný rok.

Kontrolný orgán je reprezentovaný hlavným kontrolórom mesta. Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, hlavného kontrolóra volí a odvoláva mestské zastupiteľstvo. K úlohám funkcie hlavného kontrolóra patrí i kontrola príjmov a výdavkov rozpočtu obce a hospodárenia s majetkom mesta, a keďže realizácia a finančný manažment implementácie PRM Poprad je previazaný na rozpočet mesta, je kontrolná funkcia v rámci PRM Poprad pre hlavného kontrolóra obce logická a kompetenčne príslušná.

Širokej verejnosti bude zabezpečený prístup k informáciám, a to pravidelným zverejňovaním monitorovacích a hodnotiacich správ na webovej stránke mesta spolu so stručným prehľadom znázorňujúcim postup a súčasný stav realizácie rozvojovej stratégie. Za ich prípravu prehľadu a zverejnenie monitorovacích a hodnotiacich správ je zodpovedný výkonný orgán.

Ako už vyplýva z predchádzajúceho inštitucionálneho a procesného zabezpečenia realizácie, proces monitorovania a hodnotenia je realizovaný prostredníctvom nasledujúcich krokov: vypracovávanie, posudzovanie, pripomienkovanie a schvaľovanie monitorovacích a hodnotiacich správ, pričom tieto činnosti prebiehajú v kompetencii jednotlivých orgánov a v kooperácii s verejnosťou. V procese monitorovania a hodnotenia budú využívané monitorovacie a hodnotiace správy interim, teda priebežné, spracované počas realizácie aktivít – každých 6 mesiacov, a ex post, tzn. finálna správa vypracovaná po ukončení implementácie PRM Poprad 2016 – 2022.

Akčné plány implementácie PRM Poprad

Plánovaný časový harmonogram realizácie jednotlivých aktivít tvorí Akčný plán implementácie PRM Poprad. Tento je definovaný v štvrtročných intervaloch pre celé obdobie platnosti Programu. Časový rámec harmonogramu realizácie nemusí korešpondovať s časovým plánom využitia finančných prostriedkov, z dôvodu, že viaceré aktivity si vyžadujú prípravné a iné činnosti, ktoré nie sú viazané na čerpanie finančných zdrojov.

Časový harmonogram – Akčný plán predstavuje plán realizácie jednotlivých aktivít na základe informácií, ktoré boli v čase jeho prípravy k dispozícii. Ide najmä o časové predpoklady realizácií aktivít vo väzba na operačné programy, kde nie sú jasné presné harmonogramy výziev, resp. ich reálny časový harmonogram sa často odlišuje od plánovaného.

Akčný plán – Špecifický cieľ č. 1

Špecifický cieľ I.		Smart ekonomika																											
Priorita 1.1		Poprad- ekonomické a inovačné centrum regiónu																											
		Časový rámec (* - základný časový rozsah je štvrtrok)																											
Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022			
		1.*	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
1.1.1	Podpora inovačného potenciálu územia																												
1.1.1.1	Program podpory a šírenia inovácií																												
1.1.1.2	Priestorové podmienky pre vznik a šírenie inovácií																												
1.1.1.3	Inkubátor – priestor pre vznik a šírenie inovácií																												
1.1.2	Podpora partnerstiev a transfer know-how																												
1.1.2.1	Komunikačná platforma a zdieľanie know-how																												
Priorita 1.2		Ekomesto a energetická bezpečnosť																											
		Časový rámec (* - základný časový rozsah je štvrtrok)																											
Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022			
		1.*	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
1.2.1	Ekomesto Poprad																												
1.2.1.1	Koncept ekomesto Poprad																												
1.2.1.2	Ekolaboratórium – inovácie v praxi																												
1.2.2	Energetická sebestačnosť územia																												
1.2.2.1	Energetická agentúra mesta																												
1.2.2.2	Koncepcia energetického manažmentu územia																												
1.2.2.3	Energetický audit budov																												
1.2.2.4	Budovanie partnerstiev v energetike																												

Akčný plán – Špecifický cieľ č. 2

Špecifický cieľ II.		Kvalita života																											
Priorita 2.1		Služby v meste																											
		Časový rámec (* - základný časový rozsah je štvrtrok)																											
Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022			
		1.*	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
2.1.1	Vzdelávanie																												
2.1.1.1	Nové vzdelávacie programy																												
2.1.1.2	Mestská univerzita																												
2.1.1.3	Obnova technického stavu vzdelávacích zariadení																												
2.1.1.4	Priestorové kapacity pre nové vzdelávacie aktivity																												
2.1.2	Sociálne služby																												
2.1.2.1	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodiny																												
2.1.2.2	Debarierizácia zariadení sociálnych služieb																												
2.1.3	Šport a zdravý životný štýl																												
2.1.3.1	Koncepcia rozvoja športu																												
2.1.3.2	Rozvoj infraštruktúry pre šport																												
Priorita 2.2		Doprava																											
		Časový rámec (* - základný časový rozsah je štvrtrok)																											
Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022			
		1.*	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
2.2.1	Mestská hromadná doprava																												
2.2.1.1	Nový koncept mestskej hromadnej dopravy																												
2.2.1.2	Ekologizácia mestskej hromadnej dopravy																												
2.2.2	Cyklistická a pešia doprava																												
2.2.2.1	Multimodálny koridor nemotorovej dopravy v meste																												
2.2.2.2	Regionálna sieť cyklodopravy																												
2.2.3	Statická doprava																												
2.2.3.1	Koncepčné riešenie statickej dopravy																												
2.2.3.2	Nové plochy statickej dopravy																												
2.2.4	Rozvoj dopravy																												
2.2.4.1	Generel dopravy																												
2.2.4.2	Obnova a rozvoj cestnej siete a dopravných koridorov																												
2.2.4.3	Koncept rozvoja alternatívnych druhov dopravy a elektromobility																												
2.2.4.4	Hromadná doprava ako súčasť Tatranskej integrovanej dopravy (TID)																												
2.2.4.5	Podpora leteckej dopravy																												

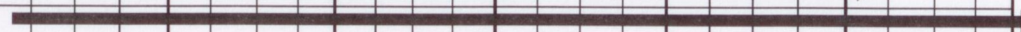
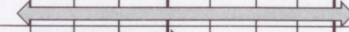
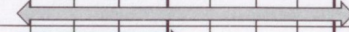
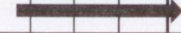
Priorita 2.3		Bývanie																											
		Časový rámec (* - základný časový rozsah je štvrtrok)																											
Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022			
		1.*	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
2.3.1	Plochy pre bývanie																												
2.3.1.1	Zmeny a doplnky ÚPN																												
2.3.1.2	Príprava lokalít na bývanie																												
2.3.2	Bytová politika mesta- nájomné bývanie																												
2.3.2.1	Bytová politika nájomného a sociálneho bývania																												
2.3.2.2	Štartovacie a sociálne bývanie																												
2.3.2.3	Asistované sociálne bývanie																												

Priorita 2.4		Ekosystémové služby																											
		Časový rámec (* - základný časový rozsah je štvrtrok)																											
Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022			
		1.*	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
2.4.1	Adaptabilita územia na klimatickú zmenu																												
2.4.1.1	Stratégia adaptability územia na klimatickú zmenu																												
2.4.1.2	Mitigačné opatrenia																												
2.4.2	Atraktívne zelené verejné priestory																												
2.4.2.1	Verejné parky																												
2.4.2.2	Prímestské rekreačné zóny																												
2.4.2.3	Zelené trasy- greenways																												
2.4.2.4	Zelené mikropriestory mesta																												
2.4.3	Manažment zelene																												
2.4.3.1	Generel zelene																												
2.4.3.2	Regulácia krajiny tvorby a tvorby plôch zelene																												
2.4.3.3	Program komunitnej starostlivosti o verejnú zeleň																												

Akčný plán – Špecifický cieľ č. 3

Špecifický cieľ III.					Cestovný ruch																											
Priorita 3.1					Zaži Poprad																											
					Časový rámec (*- základný časový rozsah je štvrtrok)																											
Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022						
		1.*	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.			
3.1.1	Poprad pre nás																															
3.1.1.1	Koncept rozvoja kultúrnych a voľnočasových aktivít																															
3.1.1.2	Kultúra s vyššou pridanou hodnotou a rozvojom osobnosti																															
3.1.1.3	Voľnočasové aktivity																															
3.1.2	Poprad pre Vás																															
3.2.1.1	Koncept rozvoja cestovného ruchu																															
3.2.1.2	Partnerstvo v cestovnom ruchu																															
3.2.1.3	Tvorba produktu cestovného ruchu																															
Priorita 3.2					Infraštruktúra cestovného ruchu																											
					Časový rámec (*- základný časový rozsah je štvrtrok)																											
Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022						
		1.*	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.			
3.2.1	Priestorové podmienky pre rozvoj CR																															
3.2.1.1	Priestorová regulácia územia v kontexte rozvoja CR																															
3.2.2	Atraktivita mesta Poprad																															
3.2.2.1	Revitalizácia verejných priestorov																															

Akčný plán – Špecifický cieľ č. 4

Špecifický cieľ IV.		Partnerstvo																											
Priorita 4.1		Územné partnerstvo																											
		Časový rámec (* - základný časový rozsah je štvrtrok)																											
Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022			
		1.*	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
4.1.1	Spišské partnerstvo																												
4.1.1.1	Budovanie partnerstiev a spolupráce																												
4.1.1.2	Miestna akčná skupina																												
4.1.1.3	Zdieľané komunálne služby																												
Priorita 4.2		Komunitné partnerstvo																											
		Časový rámec (* - základný časový rozsah je štvrtrok)																											
Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022			
		1.*	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
4.2.1	Podpora komunit																												
4.2.1.1	Koncepcia rozvoja komunit																												
4.2.1.2	Komunitná nadácia																												

Akčný plán – Špecifický cieľ č. 5

Špecifický cieľ V.		Smart governance																											
Priorita 5.1		Identita mesta																											
		Časový rámec (*- základný časový rozsah je štvrtrok)																											
Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	2016				2017				2018				2019				2020				2021				2022			
		1.*	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
5.1.1	Marketing mesta																												
5.1.1.1	Komunikačná a marketingová stratégia mesta																												
5.1.1.2	Média Poprad																												
5.1.1.3	Reklama a propagácia mesta																												
Priorita 5.2		Manažment územia																											
		Časový rámec (*- základný časový rozsah je štvrtrok)																											
Identifikátor	Popis opatrenia/aktivity	1.*	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
5.2.1	Pro-rezidenčná politika																												
5.2.1.1	Pro-rezidenčný program																												
5.2.2	Grantová podpora																												
5.2.2.1	Vytvorenie grantovej schémy mesta																												
5.2.3	Participácia																												
5.2.3.1	Participačný rozpočet																												
5.2.3.2	Participatívne rozhodovanie																												
5.2.4	Bezpečnosť a verejný poriadok																												
5.2.4.1	Stratégia urbánnej bezpečnosti																												
5.2.4.2	Plán krízového riadenia a komunikácie																												
5.2.4.3	Komunálna bezpečnostná rada																												

Záver

Dokument PRM Poprad je strednodobý strategický rozvojový dokument, vytvorený v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení novely č. 309/2014 Z.z.. Skladá sa z 5 základných častí: analytických východísk, strategickej časti, programovej časti, finančného plánu a implementačnej časti.

Definovaná stratégia rešpektuje nadradenú územnoplánovaciu dokumentáciu a strategický rozvojový dokumnet na úrovni Prešovského samosprávneho kraja, územnoplánovaciu dokumentáciu sídla, ako i ďalšie nadradené stratégie na národnej úrovni. Zároveň však stratégia buduje na miestnych, lokálnych potenciáloch akými sú ľudský kapitál územia, prírodné podmienky, geomorfológia územia, sociálne prostredie, existujúce ekonomické činnosti, kultúra, tradície a ďalšie.

Zdroje

- AIR - TRANSPORT EUROPE, spol. s r.o. 2015.** Letecký záchranný systém. 2015.
- Atlas krajiny Slovenskej republiky. 2001.** [Online] 2001. [Dátum: 14. Marec 2015.] <http://geo.enviroportal.sk/atlassr/>.
- Bezák, J. 1997.** HODNOTENIE RADÓNOVÉHO RIZIKA Z GEOLOGICKÉHO PODLOŽIA MIEST S POČTOM OBYVATEĽOV NAD 10 000 A OKRESNÝCH MIEST S VYSOKÝM A STREDNÝM RADÓNOVÝM RIZIKOM. *Rádioaktivita v životnom prostredí*. Spišská Nová Ves : s.n., 1997. SK98K0100.
- Čížek, Peter, Smolárová, Helena a Gluch, Augustín. 2002.** Prognóza radónového rizika. *Atlas krajiny SR*. [Online] SAŽP, 2002. [Dátum: 24. 2 2015.] <http://globus.sazp.sk/atlassr/>.
- Futák, J. 1980.** *Fytogeografické členenie Slovenska*. In *Atlas SSR*. Bratislava : SAV, 1980.
- Kolektív. 2012.** *Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta do roku 2015*. Poprad : Mesto Poprad, 2012.
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska. 2011.** *Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001*. s.l. : Aurex s.r.o., 2011.
- Lapin, Milan, a iní. 1990.** Mapa klimatických oblastí. [Online] 1990. <http://files.geografiapreziakov.webnode.sk/200000270-7630c772a>.
- Mazúr, E. a Lukniš, M. 1986.** *Geomorfologické členenie SSR a ČSSR. Časť Slovensko*. Bratislava : Slovenská kartografia, 1986.
- Ministerstvo vnútra SR. 2015.** Registre, evidencie, zoznamy - informácie o registrácii. *Ministerstvo vnútra SR*. [Online] 2015. [Dátum: 15. 8 2015.] <http://www.minv.sk/?registre-evidencie-zoznamy-informacie-o-registracii>.
- MINV-SR. 2015.** Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. www.minv.sk. [Online] 10. 8 2015. http://www.minv.sk/swift_data/source/miestna_statna_sprava/okres_poprad/odbor_starostlivo_sti_o_zivotne_prostredie/ruses_poprad/RUSES_PP_anal.pdf.
- Nemocnica Poprad, a.s. 2015.** *Profil Nemocnice Poprad, a.s.* Poprad : s.n., 2015.
- PHRSR Poprad. 2012.** Poprad - oficiálna stránka mesta. www.poprad.sk. [Online] 2012. <http://www.poprad.sk/phsr.phtml?id3=4847>.
- Poprad-Tatry. 2015.** Poprad-Tatry. [poprad-tatry.szm](http://poprad-tatry.szm.com/). [Online] 2. 8 2015. <http://poprad-tatry.szm.com/>.
- REGOB. 2015.** Register obyvateľstva. 2015.
- SAZP. 2015.** Slovenská agentúra životného prostredia . www.sazp.sk. [Online] 5. 8 2015. <http://www.sazp.sk/slovak/periodika/sprava/kraje/presov/kap42.htm>.
- SAŽP. 2015.** Slovenská agentúra životného prostredia. www.sazp.sk. [Online] 10. 8 2015. <http://www.sazp.sk/slovak/periodika/sprava/kraje/presov/kap11.htm>.
- SHMÚ. 2015.** Slovenský hydrometeorologický ústav. *Atmosferické zrážky*. [Online] 2015. [Dátum: 28. Marec 2015.] <http://www.shmu.sk/sk/?page=1784&id=>.
- Spoločnosť pre spoznávanie a záchranu mokradí. 2015.** Vážky.sk. www.vazky.sk. [Online] 12. 8 2015. http://www.vazky.sk/raseliniska/popradske_raselinisko.php.
- Správa mestských komunikácií Poprad. 2014.** Orientačná mapa platených parkovísk v meste Poprad. *Správa mestských komunikácií Poprad*. [Online] 2014. [Dátum: 31. 10 2015.] <http://pps.smkpp.sk/mapa.html>.
- ŠGÚDŠ. 2015.** Štátny geologický ústav Dionýza Štúra. www.geology.sk. [Online] 10. 8 2015. http://www.geology.sk/new/sites/default/files/media/geois/atl_map_st_sv/27_33_Poprad.jpg.
- . 2015.** Štátny geologický ústav Dionýza Štúra. www.geology.sk. [Online] 10. 8 2015. http://www.geology.sk/new/sites/default/files/media/geois/PrehľadneMapy/GM_mapa.pdf.

ŠÚ SR. 2015. Dátové kocky. *Štatistický úrad Slovenskej republiky*. [Online] 2015. <http://datacube.statistics.sk/TM1WebSK>.

— **2011.** Sčítanie 2011. *Sčítanie obyvateľov, domov a bytov*. s.l. : Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2011.

— **2014.** Zamestnanci a mzdové prostriedky v hospodárstve SR, krajoch a okresoch. 2014.

ÚPSVaR. 2015. Evidencia uchádzačov a zamestnanie. s.l. : Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2015.

VÚPOP. 2015. Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy. *www.podnemapy.sk*. [Online] 10. 8 2015. http://www.podnemapy.sk/regional_gis/viewer.htm?activelayer=0&layers=000000001&query=NAZOKRES%3D%27Poprad%27&queryzoom=yes.

— **2015.** Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy. *www.podnemapy.sk*. [Online] 10. 8 2015. http://www.podnemapy.sk/regional_gis/viewer.htm?activelayer=0&layers=000000001&query=NAZOKRES%3D%27Poprad%27&queryzoom=yes.

Web mesta Poprad. 2013. Mesto Poprad. [Online] 9. September 2013. [Dátum: 10. Marec 2015.] <http://www.poprad.sk/zakladne-informacie.phtml?id5=19967>.

Ďalšie zdroje:

- a) Územný plán sídelného útvaru Poprad
- b) Rozpočet mesta Poprad na rok 2015 s výhľadom na roky 2016 a 2017;
- c) Relevantné koncepčné materiály mesta Poprad a VZN mesta Poprad;
- d) Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja (Zmeny a doplnky 2009);
- e) Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2008 - 2015 (aktualizácia október 2010; návrh PHSR PSK 2014 – 2020);
- f) Operačné programy na programové obdobie 2014 - 2020.
- g) Metodická príručka MD, V a RR SR pre vypracovanie PHSR
- h) Štatistické údaje publikované ŠÚ SR
- i) Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, aktualizácia 2014
- j) Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
- k) Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
- l) Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
- m) Stratégia energetickej bezpečnosti SR
- n) Stratégia informatizácie spoločnosti v podmienkach SR
- o) Program rozvoja vidieka SR 2014-2020
- p) Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva
- q) Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu v SR
- r) Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020, sprac. 2013
- s) Stratégia rozvoja kultúry SR na roky 2014-2020, sprac. 2014
- t) Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020
- u) Program rozvoja bývania
- v) Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
- w) Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR, sprac. 2014

- x)** Stratégia rozvoja kreatívneho priemyslu v SR
- y)** Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
- z)** Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z v znení neskorších predpisov
- aa)** Partnerská dohoda SR na roky 2014-2020
- bb)** Stratégia Európa 2020
- cc)** Návrh Program cezhraničnej spolupráce PL-SK 2014-2020
- dd)** Poľsko-slovenská stratégia činnosti EZÚS Tatry na roky 2014 – 2020, sprac. 2014